

VRLIČKO KOLO

God. 29.

LIST ŽUPE GOSPE OD RUŽARIJA VRLIKA

Br. 1. (35.)

U OVOM BROJU...

VRLIČKO KOLO

UVODNA RIJEČ

4 STR.

CRKVENA
TEMA
5-7 STR.

IZ ŽIVOTA
ŽUPE
8-49 STR.

TEOLOGIJA
I VJERA
50-54 STR.

POUČNO
55-60 STR.

RAZGOVOR S
FRA DRAGOM
GVERIĆEM
61-65 STR.

UMJETNIČKI
KUTAK
66-67 STR.

IZ POVIJESTI
VRLIKE I
VRLIČKOG
KRAJA
68-75 STR.

DOGAĐAJI I
PROSLAVE
76-93 STR.

GRAD
I OPĆINA
VRLIKA
94-98 STR.

OSNOVNA
ŠKOLA
MILANA
BEGOVIĆA
99-105 STR.

KUU
MILAN
BEGOVIĆ
106-111 STR.

CENTAR ZA
REHABILITACIJU
FRA ANTE SEKELEZ
- VRLIKA
112-113 STR.

HNK VRLIKA
114 STR.

HPD ZOLJ
115 STR.

ŠPORTSKO
RIBOLOVNA
UDRUGA
ŠARAN VRLIKA
116 STR.

KUTAK ZA
SMIJEH
117 STR.

RASPORED
BOGOSLUŽJA
I SAKRAMENTI
119-120 STR.

TELEFONSKI
IMENIK
121 STR.

IMPRESSUM
122 STR.

UVODNA RIJEČ

Na globalnoj, kao i na lokalnoj razini, u posljednje vrijeme štošta toga nas je kao narod, Crkvu, ali i kao župnu zajednicu učinilo opterećenima i zabrinutima, ali i otvorilo nas za novu nadu. U uskršnom vremenu napustio nas je papa Franjo, a naslijedio ga je na Petrovoj katedri američki kardinal Robert Francis Prevost koji je odabrao ime Lav XIV. Koncem prošle godine iznenadno pogoršanje zdravlja našeg dotadašnjeg župnika fra Mladena Prolića ujedinilo je mnoga srca u molitvi za njegovo skoro ozdravljenje. Svijest koliko je dobra učinio za našu župu i vrlički kraj, ispunja nas zahvalnošću i obvezuje. Uprava Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja imenovala je upraviteljem župe fra Tina Labrovića, koji je njome upravljao od siječnja do kolovoza ove godine. Konačno smo dočekali i imenovanje novog vrličkog župnika, fra Ivana Šimunca, kojemu će pastoralna pripomoć biti negdašnji vrlički župnik fra Marko Duran.

Sveti Pavao zapisa u Poslanici Rimljanima: *Nada ne postiđuje, jer je ljubav Božja razlivena u srcima našim po Duhu Svetom koji nam je dan (Rim 5,5).* Papa Franjo proglasio je bulom *Spes non confundit* Svetu godinu - Jubilej 2025., koja je započela koncem prosinca otvaranjem Svetih vrata bazilike svetoga Petra. Crkva na taj način poziva sve vjernike da budu hodočasnici nade, a na srcu su joj osobito mladi, od kojih mnogi u ovoj jubilejskoj godini hodočaste u Rim, dok su mnogi već sudjelovali početkom kolovoza na veličanstvenoj misi s papom Lavom XIV. u zajedništvu od preko milijun mladih iz cijeloga svijeta. Na

istom tragu hrvatski biskupi pozvali su sve vjernike u Domovini i izvan nje na čin posvete Presvetom Srcu Isusovu. Tu odluku hrvatskih biskupa, na svetkovinu Presvetog Srca Isusova, pozdravila su i zvona na svim crkvama i kapelama diljem Hrvatske.

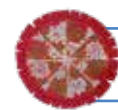
Uz 30. obljetnicu VRO "Oluja" te oslobođenja i vrličkog kraja, u tekućoj godini na nacionalnoj razini obilježili smo 1100. obljetnicu Hrvatskoga Kraljevstva i prvih crkvenih sabora u Hrvata. I naši predstavnici pridružili su se tom važnom slavlju. Osim toga, jedan Vrličanin osvojio je jedan od vrhova Himalaja, a drugi je dosegao akademsku titulu doktora znanosti. U zanimljivom razgovoru s dugogodišnjim misionarom i dobročiniteljem naše župe Vrličaninom fra Dragom Gverićem doznajemo o njegovom redovničkom i svećeničkom služenju i tragu koji je ostavio za sobom u Africi i drugdje tijekom svog dugogodišnjeg djelovanju izvan Domovine. O tomu, kao i o zanimljivim povijesnim crticama iz naše prošlosti, o brojnim događajima kao i o aktivnostima na razini grada Vrlike i djelovanju ostalih institucija možete čitati i u ovom 35. broju Vrličkog kola.

Dragi župljani te svi vi poštovani prijatelji Vrlike, u svoje ime, u ime glavnog urednika i uredništva te svih suradnika našeg župskog lista, sve vas kao vaš novi župnik srdačno pozdravljam i na sve vas zazivam Božji blagoslov i zagovor Gospe od Ružarija!

Na dobro Vam svima došla Rožarica 2025.!

Vaš župnik fra Ivan Šimunac
s uredništvom

CRKVENA TEMA

Jubilejska godina 2025.

SPLITSKO-MAKARSKA NADBISKUPIJA

NADBISKUPSKI ORDINARIJAT

Otvaranje svete godine i sveta jubilejska mjesta u Splitsko-makarskoj nadbiskupiji

Poštovana braćo svećenici!

Sveti Otac papa Franjo proglasio je bulom *Spes non confundit* - Nada ne razočarava Svetu godinu - Jubilej 2025., i odredio da će započeti 24. prosinca 2024., otvaranjem Svetih vrata Bazilike svetoga Petra u Vatikanu. Početak Jubileja slavi se u mjesnim Crkvama u nedjelju, 29. prosinca 2024., na blagdan Svete Obitelji Isusa, Marije i Josipa, a odvija se unutar euharistijskoga slavlja koje predvodi dijecezanski biskup u katedrali, majci svih crkava biskupije.

Svečanost otvorenja Svete godine u našoj će nadbiskupiji započeti, prema obredu otvaranja jubilejske godine, okupljanjem i molitvom u crkvi sv. Filipa Nerija s početkom u 10.00 sati. Potom ćemo, kao znak puta nade, s procesijskim križem hodočastiti u katedralu. Na pragu glavnih vrata bit će obred poklona križu, a nakon prolaska kroz glavna vrata obred spomena krštenja, i zatim sveta misa kao vrhunac obreda otvaranja Jubilejske godine.

Prema drevnom običaju Crkve, jubilejske godine privilegirana su vrijeme navještaja i iskustva Božjega milosrđa. U tome smislu

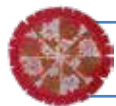
papa je Franjo odredio da se hodočasti u sveta mjesta i da se «proglasi jubilejski oprost» (*Spes non confundit*, 6). U vezi s time, Apostolska pokorničarna objavila je dekret O udjeljivanju oprosta tijekom redovitoga jubileja 2025. godine koji je proglasio njegova svetost papa Franjo koji možete vidjeti i preuzeti na stranici naše nadbiskupije. Radi dobrobiti vjernika, u našoj će nadbiskupiji sveta mjesta oprosta biti:

- katedrala Uznesenja Blažene Djevice Marije u Splitu,
- konkatedrala sv. Petra u Splitu,
- katedrala sv. Marka u Makarskoj,
- katedrala sv. Lovre u Trogiru,
- manja bazilika Uznesenja Blažene Djevice Marije u Sinju,
- crkva sv. Obitelji u Solinu,
- svetište Majke Božje Lurdske u Vepricu,
- crkva sv. Nikole u Metkoviću,
- crkva sv. Franje u Imotskom.

Pozivam vas da sudjelujete u svečanom slavlju otvaranja jubilejske godine i da o jubilejskom oprostima obavijestite i poučite svoje vjernike.

Srdačno vas pozdravljam i sve zazivam na Božji blagoslov!

+ Z. Križić
✠ Zdenko Križić
nadbiskup

Izabran novi papa Lav XIV.

Izvor: www.laudato.hr

Nakon smrti pape Franje, kardinal Robert Francis Prevost, izabran je u četvrtom krugu glasanja (8. svibnja) za novog poglavara Katoličke Crkve, a uzeo je ime Lav XIV. Američki kardinal Prevost je 267. rimski biskup kao nasljednik sv. Petra. Novog papu okupljenom mnoštvu objavio je kardinal iz reda đakona Dominique Mamberti. „Mir s vama svima!” – prve su riječi pape Lava XIV. kojima se obratio okupljenom mnoštvu od preko stotinu tisuća, kao i cijelom svijetu.

Životopis pape Lava: Kardinal Robert Francis Prevost, bivši prefekt Dikasterija za biskupe, prelat je rođen u Chicagu. Više godina proveo je kao misionar u Peruu prije nego što je izabran za vrhovnog poglavara augustinaca u dva uzastopna mandata. Rođen je 14. rujna 1955. u Chicagu, Illinois. Godine 1977. ušao je u novicijat Reda svetog Augustina (OSA), a svečane zavjete položio je 1981. Njegovo obrazovanje uključuje diplomu prvostupnika znanosti

iz matematike sa Sveučilišta Villanova iz 1977., magisterij bogoslovlja s Katoličkog teološkog zavoda u Chicagu te licencijati i doktorat kanonskog prava s Papinskog sveučilišta sv. Tome Akvinskog u Rimu. Njegova doktorska disertacija bavila se temom „Uloga mjesnog priora u Redu svetog Augustina”.

Nakon što je 1982. zaređen za svećenika, Prevost se 1985. pridružio augustinskoj misiji u Peruu i obnašao dužnost kancelara teritorijalne prelature Chulucanas od 1985. do 1986.

Od 1987. do 1988. boravio je u SAD-u kao povjerenik za zvanja i ravnatelj misija augustinske provincije u Chicagu, prije nego što se vratio u Peru, gdje je sljedećih deset godina vodio augustinsko sjemenište u Trujillu i predavao kanonsko pravo u dijecezanskom sjemeništu, gdje je također bio i prefekt studija. U tom je razdoblju vršio i brojne druge službe: bio je župnik,

dijecezanski službenik, ravnatelj formacije, predavač u sjemeništu i sudski vikar.

Godine 1999. vratio se u Chicago i izabran je za provincijskog priora provincije Majke Dobrog Savjeta u nadbiskupiji. Dvije i pol godine kasnije izabran je za vrhovnog poglavara augustinaca i tu je službu vršio dva mandata – do 2013.

Godine 2014. papa Franjo imenuje ga apostolskim upraviteljem biskupije Chiclayo u Peruu. Biskupom Chiclaya postao je 2015. Tijekom tog vremena također je bio potpredsjednik i član stalnog vijeća Peruanske biskupske konferencije od 2018. do 2023.

Tijekom tog razdoblja peruanski biskupi su, kako se navodi, odigrali ključnu ulogu u očuvanju institucionalne stabilnosti uslijed političkih kriza koje su dovele do svrgavanja više predsjednika. U razdoblju 2020. i 2021. Prevost je služio kao apostolski upravitelj biskupije Callao u Peruu.

Papa Franjo imenovao ga je prefektom Dikasterija za biskupe u siječnju 2023. godine – na položaj od izuzetne važnosti jer je zadužen za imenovanje biskupa. Tu

je službu obnašao sve do smrti pape Franje 21. travnja 2025. Papa Franjo ga je 30. rujna 2023. uzdigao na čast kardinala.

Tijekom prvih mjeseci kao prefekt, tadašnji nadbiskup Prevost ostao je karakteristično diskretan u medijima, no stekao je reputaciju zbog svoje sposobnosti slušanja i poznavanja složenih pitanja. Francuski biskup koji ga je susreo dva mjeseca nakon njegova imenovanja, pohvalio je njegova „promišljena pitanja” i sposobnost sinteze, navodeći da je susret ostavio „dobar dojam”.

O ključnim temama kardinal Prevost javno ne govori mnogo, no poznato je da mu je bliska vizija pape Franje u pitanjima zaštite okoliša, brige za siromašne i migrante te pristupa ljudima tamo gdje jesu. Izjavio je prošle godine: „Biskup ne bi trebao biti mali princ koji sjedi u svom kraljevstvu.”

Kardinal Prevost član je sedam vatikanskih dikasterija, kao i Povjerenstva za upravu (Governatorato) Države Vatikanskog Grada, što pokazuje koliko mu je papa Franjo vjerovao i cijenio njegove upravljačke sposobnosti.

IZ ŽIVOTA ŽUPE

Vrlika, 2024. - 2025. god.

Materijalni radovi u župi

Radovi na unutrašnjosti crkve u Štikovu

Nakon što smo u prošlom broju Vrličkog kola popratili izvanjske radove na crkvi sv. Luke u Štikovu, u ovom broju donosimo fotogaleriju radova izvedenih u unutrašnjosti crkve, ali i izvana. Podsjećamo, radove na obnovi crkve besplatno je izveo gosp. Josip Silić iz Dicma, vlasniku tvrtke "Daily d.o.o.", uz pripomoć nekolicine mještana Štikova. Neka Gospodin, po zagovoru svetoga Luke, njemu i njegovoj obitelji podari obilje blagoslova!

M. V.

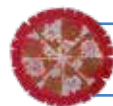

Radovi u unutrašnjosti crkve na Maovicama

Nakon što smo u prošlom broju popratili promjenu krovšta crkve u ovom broju donosimo fotogaleriju radova izvedenih na unutrašnjosti crkve. Polovinom prošle godine izvedeni su bojadiserski radovi koje je izveo Nediljko Prolić, a vlasnik firme "Prolić gradnja" Ante Prolić pobrinuo se je za besplatno bojadisanje crkve. Aluminijske prozore donirao je te postavio gosp. Ante Hrga, vlasnik firme "Izodal" iz Kaštel Sućurca. Isto tako su postavljene slike Presvetog Srca Isusova i Marijina, ulje na platnu, kupljene na aukciji u Njemačkoj, a dar su obitelji Škorić.

fir

Proslava Gospe Rožarice

Ante Bojin
Foto: Petar Malbaša i Lucija Jakelić

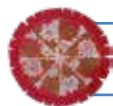
Svetkovina Gospe Rožarice, zaštitnice župe Vrlika i vrličkog kraja, svečano je proslavljena u nedjelju 6. listopada 2024. godine. Ranu jutarnju misu u 8 sati predslavio je župnik fra Mladen Prolić, a središnje misno slavlje započelo je u 10 i 30 sati procesijom ulicama grada Vrlike s likom Gospe Rožarice iz 18. stoljeća. Gospinu sliku u procesiji nosili su čuvari Kristova groba, četvorica muškarca oženjenih kroz proteklu godinu, mladići, djevojke te djeca odjeveni u živopisnu vrličku narodnu nošnju. Misno slavlje na trgu pred crkvom predslavio je te propovijedao fra Joško Kodžoman, ravnatelj Franjevačke

klasične gimnazije u Sinju te odgojitelj sjemeništara. Uz njega su suslavili fra Drago Gverić, umirovljeni dugogodišnji misionar i dobročinitelj Vrlike, dr. don Tomislav Zečević, župnik Skrada u Gorskom kotaru, obojica sinovi ovoga kraja te vrlički župnik fra Mladen Prolić. Tijekom misnog slavlja pjevao je mješoviti župni zbor pod ravnanjem voditeljice gospođice Petre Milković, a ministrirali su sjemeništarcima iz Sinja. Na koncu euharistijskog slavlja, župnik fra Mladen pozdravio je sve Vrličane, hodočasnike, predvoditelja misnog slavlja, prisutne svećenike, gradonačelnika gosp. Juru Plazonića i gradsku upravu, kojima

je ujedno čestitao Dan grada te je zahvalio svima koji su doprinijeli svečanoj proslavi Gospe Rožarice. Nakon mise uslijedilo je tradicionalno vrličko kolo i vrlička ojkavica u izvedbi KUU "Milan Begović" i starijih Vrličana, što su nazočni popratili s velikom pozornošću. Proslava Rožarice u Vrlici i ove je godine okupila brojne Vrličane iz Domovine i iz inozemstva te hodočasnike iz okolnih gradova i mjesta. Tom prigodom izišao je iz tiska novi broj župskog lista "Vrličko kolo". Ovogodišnjoj proslavi Rožarice prethodila je višednevna duhovna priprava te bogat športski i kulturno-zabavni program, uz koncert klape "Šufit". Gospa Rožarica u Vrlici slavi se neprekidno već 336 godina otkako su Vrlika i vrlički kraj oslobođeni od Turaka 1688., upravo na blagdan Gospe od Ružarija.

Svečana sjednica grada Vrlike

Nikola Uzun

Središnji dio obilježavanja Dana grada Vrlike i blagdana Gospe od Ružarija započeo je polaganjem vijenaca i paljenjem svijeća na groblju sv. Petra kod spomen križa. Tim činom Vrličani su se prisjetili svih preminulih Vrličana posebno onih koji su dali svoj život za slobodu naše Vrlike i cijele naše domovine.

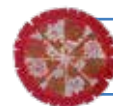
Potom je u Domu kulture održana Svečana sjednica Gradskog vijeća Grada Vrlike.

Otvarajući svečano zasjedanje, predsjednica Gradskog vijeća Anita Šimunović, posebno je čestitala Dan Grada kolegama vijećnicima i gradonačelniku Juri Plazoniću, istaknuvši izuzetno kvalitetan i konstruktivan rad Gradskog vijeća, a potom je pozdravila brojne goste i uzvanike.

Svečanosti su nazočili izaslanik predsjednika Hrvatskoga sabora potpredsjednik Ante Sanader, dožupan Ante Šošić, koji je ujedno bio i izaslanik predsjednika Vlade Andreja Plenkovića i župana Blaženka Bobana, veleposlanik Republike Austrije Josef Markus Wuketic, gradonačelnik grada prijatelja,

Grada Đakova i saborski zastupnik Marin Mandarić, načelnici i gradonačelnici susjednih jedinica lokalne samouprave, direktori i ravnatelji gradskih ustanova, predstavnici državnih institucija, branitelji i obitelji poginulih branitelja, župnik, predstavnici udruga i poduzetnici.

Najsvečaniji dio sjednice bila je dodjela ovogodišnjih priznanja Grada Vrlike. Osobnu nagradu dobila je Nedjeljka Oklopčić zbog izuzetne predanosti svom radu i brizi za pacijente te osobito zbog brižljivosti koju je pokazala svim građanima Grada Vrlike, osobnu nagradu također je dobio Ilija Knez, za razvoj socijalnih usluga na području Grada Vrlike. Skupna nagrada dodijeljena je udruzi ZNAKujmo svi zbog humanog i nesebičnog rada s gluhonijemim osobama, osobito zbog provođenja projekata s Vrličaninom Antom Rupanovićem. Zlatnu plaketu Grada Vrlike posthumno je dodijeljena za pok. dr. Aloisa Mocka. Javno priznanje preuzeo je veleposlanik Republike Austrije Josef Markus Wuketic.

Proslava Sv. Luke, zaštitnika mjesta

Ante Vidošević

U subotu 19. listopada 2024. godine u Štikovu je svečano proslavljen blagdan sv. Luke evangelista, zaštitnika ovog mjesta. Svetu misu u 10:30 h, u obnovljenoj crkvi sv. Luke, predvodio je fra Tino Labrović, meštar novaka s Visovca, uz asistenciju vrličkog župnika fra Mladena Prolića.

U svojoj propovijedi fra Tino je istaknuo život i djelo sv. Luke, osobito se osvrnuvši na poziv i poslanje sedamdeset i dvojice učenika. Pritom je naglasio tri ključne kreposti za vjerodostojno nasljedovanje Isusa Krista: poštenje, dobrotu i iskrenost. Zaključio je riječima: „Ako nam Bog nije na prvom mjestu, ne možemo ga vjerodostojno naviještati niti biti njegovi proroci. Dao nam Bog, po zagovoru sv. Luke, da kroz ove tri kreposti budemo njegovi vjerni svjedoci.”

Zahvaljujući lijepom i ugodnom vremenu, uz župljane Vrlike i predstavnike Čuvara Kristova groba, predvođene arambašom

gosp. Ivanom Totićem, u Štikovo su hodočastili i vjernici iz okolnih mjesta: Unešića, Siverića, Gradca Drniškoga i Otavica.

Tijekom misnog slavlja voditeljica župnog zbora u Vrlici gospođa Petra Milković svirala je i predvodila pjevanje. Na kraju misnog slavlja župnik fra Mladen Prolić zahvalio je Bogu za ovu svečanu proslavu te uputio pozdrave svim nazočnim mještanima Štikova i hodočasnici. Posebnu zahvalu uputio je fra Tinu Labroviću na predvođenju misnog slavlja te svim mještanima koji su očistili i uredili crkvu za ovu proslavu.

Fra Mladen je na poseban način zahvalio gosp. Josipu Siliću iz Dicma, vlasniku tvrtke „Daily d.o.o.“, koji je vodio radove obnove crkve sv. Luke. „Božja providnost dovela je Josipa u Štikovo, mjesto u koje do prošle godine nije dolazio. Za obnovu crkve sv.

Luke u Štikovu, koju je izveo bez ikakve naknade, danas ga proglašavamo počasnim mještatinom Štikova.“

Tom prigodom fra Mladen mu je predao zahvalnicu u ime župe Vrlika, zahvalivši i njegovim radnicima: Ivanu Despotoviću (Bulinu), Ivanu Despotoviću (Loli), Ivanu Podrugu, Ivanu Jadriću, Vici Batarelu, Petru Župi i Damiru Jadriću, koji su neumorno radili na obnovi crkve.

Zahvala je također upućena i donatoru koji je na crkvu postavio tri nova prozora. Zahvalio je i voditeljici župnog zbora u Vrlici Petri Milković, Mariju Vujeviću i Dragi Nenadiću koji su pokosili travu te, zajedno sa Zdravkom, Nikolom i Dejanom Vujevićem, uredili mjesno groblje za proslavu sv. Luke. Zahvala je izrečena i Ivici i Ljerki Višić te Mladenu Brajici koji su s Dragom Nenadićem i Marijem Vujevićem temeljito očistili crkvu i nakon obnove vratili inventar u crkvu.

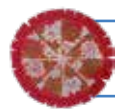
Nakon sv. mise svi prisutni bili su pozvani na druženje i zakusku u dvorištu crkve koju su priredili ljubazni i zahvalni domaćini. Druženje je proteklo u veselom ozračju, uz tradicionalnu ojkavicu koju su započeli Maovičani, a pridružili su im se i ostali sudionici.

Uskrs 2025. - fotogalerija

Proslava sv. Jurja, zaštitnika mjesta Ante Tomić

U srijedu, 23. travnja 2025., Maovičani i njihovi gosti te hodočasnici iz drugih mjesta, svečano su proslavili blagdan sv. Jurja, zaštitnika mjesta. U 10 i 30 sati započela je procesija oko mjesnog groblja u kojoj su čuvari Kristova groba iz župe Vrlika nosili svečev kip i crkvene barjake, dok je njihov arambaša gosp. Ivan Totić nosio procesijski križ. Litanije u procesiji pjevao je fra Ivan Režić, a predvoditelj slavlja Mijo Šabić, župnik u Primorskom Docu, na četiri strane blagoslovio je polje. Tijekom misnog slavlja svirala je te animirala pjevanjem gđa Barbara Klepo.

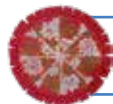
Propovjednik je u prigodnoj homiliji progovorio o nekim manje poznatim činjenicama iz predaje o sv. Jurju, na poseban način istaknuvši svečevu hrabrost pred svojim

mučiteljima koju je crpio iz povezanosti s Bogom. Potaknuo je prisutne da i oni u svojim životima uvijek budu oslonjeni na tu istu snagu.

Uz predsjedatelja sv. mise fra Miju, suslavili su domaći sinovi, dr. fra Ivan Režić i dr. don Tomislav Zečević te župni upravitelj Vrlike fra Tino Labrović.

Na kraju misnog slavlja fra Tino je zahvalio svima koji su bili uključeni u proslavu blagdana, čestitavši Maovičanima i svima koji su tog dana slavili svoj imendan. Članovi „Udruge čuvara Kristova groba“ – Vrlika organizirali su i ove godine zakusku za sve nazočne ispred bratske kuće na Maovicama. Slavlje se nastavilo za mnogima obiteljskim stolovima svečara.

Proslava Sv. Josipa Radnika

Ante Vidošević

Proslava sv. Josipa Radnika, zaštitnika Ježevića, svečano je proslavljena na sam blagdan, 1. svibnja 2025., uz prisustvo lijepog broja vjernika, mještana Ježevića, njihovih gostiju te župljana iz drugih naselja vrličke župe.

Procesiju i sv. misu u 10 i 30 sati predslavio je fra Mario Radman, gvardijan i župnik na Šubićevcu u Šibeniku u koncelebraciji sa župnim upraviteljem fra Tinom Labrovićem. U procesiji kip sv. Josipa nosili su čuvari Kristova groba. Tijekom procesije na četiri mjesta se stalo te je predslavitelj blagoslovio polje.

Propovjednik, govoreći o sv. Josipu Radniku potaknuo je okupljeni vjerni puk na nasljedovanje njegove nenametljive prisutnosti i zauzetosti oko brige za Svetu obitelj, čime je uzor i današnjim očevima i obiteljima u rastu u međusobnom poštovanju i rastu u svetosti.

Slavlje zaštitnika mjesta nastavljeno je za obiteljskim stolom svečara.

Proslava Svetog Spasa na izvoru Cetine

Preuzeto s: www.ferata.hr

Blagdan sv. Spasa, zaštitnika starohrvatske crkve sv. Spasa na izvoru rijeke Cetine, danas je svečano proslavljen. Ovaj duhovni i kulturni događaj tradicionalno okuplja vjernike iz cijeloga vrličkog i cetinskoga kraja, a ni ove godine nije izostalo snažno zajedništvo, molitva i slavljenje vjere u posebnom ambijentu jednog od najstarijih hrvatskih sakralnih lokaliteta.

Svečano misno slavlje predvodio je fra Marinko Vukman, gvardijan i rektor bazilike Gospe Sinjske, uz koncelebraciju svećenika: don Tomislava Zečevića, don Josipa Bečića, fra Jakova Vire, fra Drage Gverića i domaćeg župnika fra Tina Labrovića.

Liturgijsko pjevanje animirao je župni zbor pod pratnjom voditeljice Petre Milković, a vjernici su sudjelovali u procesiji i blagoslovu polja, koja je upriličena oko povijesne crkve.

Poseban doprinos svečanosti dali su članovi Kulturno-umjetničkog društva 'Cetina' iz Bitelića i KUD-a Kijevo, koji su, odjeveni u tradicionalne narodne nošnje svoga kraja, sudjelovali u procesiji i nakon mise izveli kratki folklorni program.

Njihova prisutnost dala je proslavi dodatni svečani i zavičajni ton, čuvajući običaje i baštinu predaka kroz pjesmu i narodne običaje.

U svojoj snažnoj i nadahnutoj propovijedi, fra Marinko Vukman posebno je istaknuo:

- Da smo i ove godine kao hodočasnici nade sabrani u srce Cetinske doline, ne samo radi njezine ljepote, nego zato što je to mjesto gdje su ukorijenjeni hrvatski katolički korijeni, gdje su naši pradjedovi upisivali svoju vjeru i identitet.

- Crkvu sv. Spasa nazvao je "tvrdom stinom" na kojoj je pisana naša povijest te podsjetio

da nema budućnosti bez poznavanja istine o prošlosti: „Tko na tvrdoj stini svoju povist piše, tom ne može niko prošlost da izbriše.“

- Naglasio je kako se vjera i narod ne mogu odvajati te da onaj koji je vjeran Bogu bit će vjeran i svojem narodu.

- Upozorio je na povijesne pokušaje zatiranja katoličke prisutnosti, pogotovo od strane turskih i pravoslavnih utjecaja te komunističkih vlasti, koji su nastojali izbrisati trag hrvatskog identiteta s ovoga svetoga mjesta. Obnova slavljenja Spasova nakon Oluje označila je duhovno buđenje i povratak korijenima.

- U kontekstu blagdana Uzašašća Gospodina, vjernike je pozvao da ne ostanu zagledani samo u nebo, nego da Krista prepoznaju u svojim bližnjima, u konkretnom životu, kroz služenje, ljubav i žrtvu.

Posebno je poručio:

„Nemaš pravo na nevjeru, narode moj. Nemaš pravo sijati mržnju kada te ljubav stvorila. Budi ponosan što te Bog privinuo uz svoje srce. Ne otiđi odavde prazan. Dopusti Sinu Božjem da ti promijeni pogled.“

Podsjetio je da proslava sv. Spasa nije politički, povijesni ili kulturni događaj, već susret s Uskrslim Kristom – prigoda za obnovu vjere, vjernosti Crkvi i ljubavi prema hrvatskom identitetu.

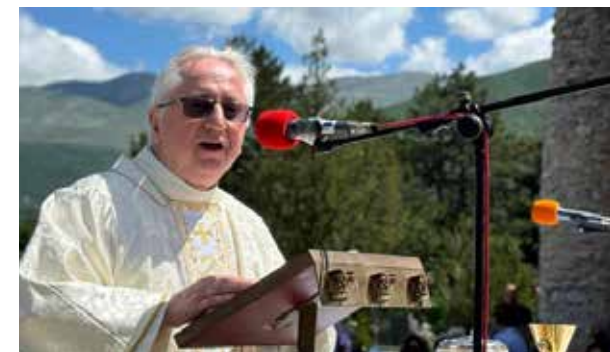
Na koncu misnog slavlja župnik fra Tino zahvalio je svima koji su se uključili u organizaciju proslave blagdana sv. Spasa, istaknuvši posebno propovjednika fra Marinka Vukmana.

Nakon misnog slavlja i folklornog programa, druženje se nastavilo na izvoru Cetine uz zajedničku okrepku, pjesmu i radost susreta – kako to nalaže višestoljetna tradicija proslave sv. Spasa.

Propovijed fra Marinka Vukmana, gvardijana u Sinju

Draga braćo i sestre!

I ove godine, kao hodočasnici nade, sabrani smo u srce Cetinske doline koja nas mami svojom ljepotom i opija svojim mirisima. Danas nismo ovdje samo zbog ljepote doline, obilja voda i mirisnih livada, zbog gajeva i lugova u kojima slavuji pjevuješe zamamne skladbe. Tu smo jer su ovdje naši hrvatski korijeni, naši temelji, ovdje je vrelo naše katoličke vjere, ovdje je crkva u čijem središtu je Isus Krist – živo vrelo, izvor radosti i spasa. Na ovom mjestu, na ovoj „tvrdoj stini“, pisali smo našu povijest. A naš Žanko piva: „Tko na tvrdoj stini svoju povist piše, tom ne može niko prošlost da izbriše, varaju se i ne misle tako što se krvlju brani, ne pušta se lako...“ Nezaboravni papa, sveti Ivan Pavao II. u katedrali u Splitu 1998. godine je rekao da tu povijest nije šutjela. Ni ovdje u ovom hrvatskom vrličkom kraju povijest nije šutjela, dapače i dalje stoji kao vjerni svjedok, kao „kameni apostol“ i svjedok Uzašašća Božjeg Sina u Nebo. Ovdje smo zakopali temelje naših dvora i zaputili se u nemirna vremena četrnaestostoljetne povijesti kršćanstva i pošli za Kristom, našim i jedinim Spasiteljem. I ne daju nam mira otkada propade kraljevstvo Hrvata, početkom 12. stoljeća. Zato bi nas ovdje svake godine trebalo biti sve više i više, jer napasti barbara i okupatora nažalost nisu prošle i zato je obrana hrvatskih svetinja potrebna i danas. A naša obrana proizlazi iz privrženosti Bogu, iz vjernosti Katoličkoj Crkvi kroz svjedočenje i prisutnost na euharistijskim slavljinama. Jer tko je vjeran svome Bogu, vjeran je i svojem narodu. I o ovoj Crkvi, na izvoru Cetine nastojali su hrvatski arheolozi i povjesničari pojasniti njezino značenje u teškim povijesnim vremenima. I bili su zbog toga i proganjani i zatvarani. Crkva sv. Spasa iz 9. stoljeća, u selu Cetini, jedan je od najvrjednijih i najbolje

očuvanih spomenika ranosrednjovjekovnog sakralnog graditeljstva u Hrvatskoj. Prilikom istraživanja pronađen je ulomak grede oltarne pregrade s natpisom: u čast Gospodina našega Isusa Krista, ja župan (Gliha) darovao sam ovu crkvu... Iz tog natpisa doznaje se da je crkva bila posvećena Kristu Spasitelju, a da ju je dao sagraditi župan Gliha, u vrijeme hrvatskog kneza Branimira. Starohrvatska crkva sv. Spasa ograđena je grobljem s preko 1000 grobova, a pokapali su se od 9. do 16. stoljeća. Godine 1493. crkvu su zapalili Turci, a na mjesto izbjeglih Hrvata došli su Vlasi s Istoka i tako se naša Crkva našla u pravoslavnom okruženju. I s vremenom su počeli tvrditi da je to njihova crkva koju je dao graditi kralj Tvrtko I. krajem 14. stoljeća. Zato mletački providur crkvu dodjeljuje visovačkim fratričima čiji se samostan tu nalazio još u 14. stoljeću. I usprkos toj dodijeli povijest crkve obilježena je nastojanjem Pravoslavne crkve, prije svega pod utjecajem pravoslavnih svećenika manastira u Dragoviću, da se ovom lokalitetu osigura status kulturnog mjesta „svesrpsva“. Do povijesnog apsurdna dolazi nakon Požarevačkog mira 1718. kada se na opustošeni prostor doline Cetine doseljava stanovništvo pravoslavne vjere iz Bosne i drugih krajeva. Tako taj prostor, krivnjom Venecije, ostaje bez katoličkog stanovništva, a crkva sv. Spasa otada za katoličke vjernike postaje mjesto hodočašća, uglavnom na Spasovdan. Nekada su katolički vjernici, u procesijama iz Vrlike

i Kijeva, hodočastili svetom Spasu, a onda su procesija i slavljenje blagdana Spasova na ruševinama ove starohrvatske crkve, komunističke vlasti zabranile više od 50 godina. Pravoslavni svećenici iz manastira Dragovića su 1983. zdrobili ugrađeni ulomak s ranosrednjovjekovnim hrvatskim pleterom, a ulaze na pročelju i sjevernom zidu crkve zatvorili željeznim vratima s rešetkama. I nije im to prvi barbarski čin i kulturocid nego u više navrata rušili su sve što je hrvatsko i katoličko. Zabranjivali su pristup hrvatskom narodu i fratrima, a slavljenje Spasova u Cetini obnovljeno je tek nakon vojne operacije Oluja. Draga braćo i sestre, povijest nam puno toga govori i onaj koji poznaje i vlada svojom poviješću zna kako upravljati svojom budućnošću. Naša je povijest jasna, zna se istina o povijesti ove crkve i iz tog pogleda na mjesto koje je posvećeno Kristu mi ljubimo Boga, razglašavamo istinu, čuvamo svoj hrvatski identitet i molimo milosrđe od Spasitelja koji uzlazi na nebo kako bi i sami mogli, dok istinu ne zaboravljamo i branimo, opraštati, ali i dalje snažno ljubiti i čuvati ono što pripada našem hrvatskom narodu.

Braćo i prijatelji! U ovoj svetoj godini i jubilarnoj naše Domovine kada se spominjemo 1.100 godina hrvatskog kraljevstva, današnje hodočašće nije ni politički, ni povijesni, ni kulturni događaj. Sabrani smo danas na ovom svetom hrvatskom tlu oko oltara našega Uskrslog Spasitelja. Prisutnošću njegovoga Svetoga Duha omogućen nam je susret s njime u njegovoj Riječi, u lomljenju Kruha života, u našem zajedništvu. On nam omogućuje nutarnju slobodu i pogled očima vjere na naš život, ali i na povijest našega naroda koji vapi za pravdom i istinom, priznanjem patnje i za pomirenjem. Jer ima puno različitih pogleda na svaki trenutak našega života i naše povijesti, kao i naše budućnosti. A pogled ispunjen Kristovom prisutnošću drugačiji je od svakoga drugog pogleda. Tko s

Bogom gleda, sve vidi drugačije. Tko usvoji božanski pogled, vidi dublje i jasnije. Danas slavimo Uzašašće našega Gospodina Isusa Krista. Evanđelje govori o osjećaju rastanka, odlaska, gubitka i nedostatka Isusa njegovim učenicima. Današnje bi se Evanđelje moglo vrlo lako razumjeti kao nesretan završetak jer nijedan odlazak nije lagan, ali Uzašašće Isusovo se opisuje kao početak novog vremena. Od tog dana zajednica Isusovih učenika je pozvana koračati dalje kroz život. Isus je svojim učenicima, neposredno prije odlaska dozvaio u pamet kako trebaju biti njegovi svjedoci i svima propovijedati Radosnu vijest. Učenici su osnaženi snagom Duha Svetoga počeli izvršavati svoje poslanje. U iščekivanju Kristova slavnog dolaska, prvi kršćani nisu sjedili skrštenih ruku, a ne sjede ni danas, nego su propovijedali i tumačili drugima Riječ spasenja i svojim životom to potvrđivali. I mi se kao vjernici i Isusovi učenici spominjemo te činjenice svaki puta za vrijeme euharistijskog slavlja i ispovijedamo govoreći: „Tvoju smrt, Gospodine, naviještamo. Tvoje uskrsnuće slavimo. Tvoj slavni dolazak iščekujemo.“ Njegovo poslanje upućeno je danas nama. Svjedočenje je i naš poziv! No, mi suvremeni kršćani često se nađemo u nedoumici upravo glede svjedočenja. Mi, naime, nismo bili tamo. Naše oči nisu gledale, naše ruke nisu opipale Isusa, naši prsti, nisu poput Tominih, dotaknuli Isusove rane. Kako mi možemo svjedočiti o tim činjenicama, kad im mi osobno nismo bili svjedoci? Možda bi nam bilo lakše i jednostavnije da je Isus i tjelesno ostao s nama. No, kao što se od apostola tražila samo vjera i vjernost, tako se i od nas danas u Crkvi traži isto: vjerovati i ostati vjeran. Ostati u Crkvi, biti blizu Bogu, slaviti euharistiju svake nedjelje i živjeti kao braća i sestre – to je naš životni poziv i poslanje! Zajednica vjernika koja je nastala djelovanjem Duha Svetoga nakon Isusova uzašašća, nazvana je Crkvom. Po njoj je on i danas prisutan ovdje na zemlji među nama. Svojim Duhom opremio nas je, a Duhom Svetim osnažio da

nastavimo njegovo poslanje. I nama svojim današnjim učenicima, omogućava iskustvo života s njim u našoj braći i sestrama. Stara priča govori o pustinjaku koji se navodno svakog jutra uzdizao do neba prilikom jutarnje molitve. Jedan njegov rođak nije vjerovao u tu pripovijest i zarekao se da će razotkriti prijevaru. Jednog jutra je kradom pratio pustinjaka. Ovaj je otišao u šumu prije zore, nakupio drva i odnio ih u kućicu teško bolesne starice. Rođak se radoznalo prišuljao do prozora da vidi što se zbiva. Ugledao je pustinjaka kako kleči na podu i pali vatru za promrzlu staricu. Rođak se postidjen povukao i kad se vratio upitaju ga susjedi je li otkrio prijevaru o tobožnjem jutarnjem uzdignuću pustinjakovu do neba. Rođak postidjen odgovori: „On se diže i više od neba.“ Želimo li biti dionici Uzašašća Gospodinova, podimo s ovog svetog susreta obnovljeni i spremni na služenje Bogu i ljudima. I nama, današnjim učenicima, omogućava Isus iskustvo života s njim u braći i sestrama. Naše ruke mogu u bratu i sestri koja je sad pored nas napipati Krista. Naše uši mogu čuti njegovu riječ. Naše oči mogu vidjeti Krista upravo tu, evo, kako sjedi pored tebe i mene. I mi danas imamo razloga poput učenika, svjedoka Isusova uzašašća, biti zagledani u nebo, ali još više imamo razloga gledati oko sebe. Krist nam je u svom mističnom tijelu na dohvat ruke. Zato budi ponosan i zahvalan narode moj. Budi ponosan što te Bog privinuo uz svoje srce. Ne otiđi odavde prazan, ne vraćaj se svome domu isti. Nemaš pravo na nevjeru narode moj. Nemaš pravo sijati mržnju kada te ljubav stvorila. Prihvati poruku današnjeg blagdana i bit ćeš sretan i blagoslovljen. Dopusti Sinu Božjem da te uznesu u Očevu krilo i da ti promijeni pogled. Uzađi sa Sinom Božjim i izađi iz malovjernosti. To ti od srca želim i danas i sutra i u sve vijeke vjekova. Da budeš spašen, da ostaneš vjeran Kristu i njegovoj Majci Mariji, svojoj Katoličkoj crkvi, da živiš ukorijenjen u svoj hrvatski identitet i da ljubiš Boga i bližnjega svoga! Amen!

Cetina, pripreme za proslavu sv. Spasa

Proslava sv. Ante

Jelena Režić

Dana 14. lipnja 2025. u Vrlici je svečano proslavljen blagdan sv. Ante. U 10 i 30 sati procesiju kroz grad Vrliku, zatim sv. misu u crkvi, predslavio je i propovijedao fra Tino Labrović, župni upravitelj. U procesiji kip sveca nosili su mladići odjeveni u dijelove vrličke nošnje. Fra Tino je u propovijedi progovorio o vjernosti i poslušnosti Božjoj volji tog omiljenog sveca, čijem se zagovoru utječu i mladi i stari u svojim duhovnim i tjelesnim potrebama. Tijekom mise pjevao je dječji zbor iz Knina. Na koncu misnog slavlja uslijedio je blagoslov djece i ljiljana.

Gospodine, tvoj sam sluga, sin službenice tvoje: ti si razriješio okove moje.

Proslava sv. Ante

14.6.2025.
(subota)

- 10:30 procesija, a potom sv. misa
- blagoslov djece i zahvala Bogu za proteklu nastavnu godinu
- za vrijeme mise pjeva dječji zbor iz Knina

Tijelovo 2025. - fotogalerija

Personalne promjene

Personalne promjene u župi Vrlika

Nakon što se je koncem 2024. godine teško razbolio vrlički župnik fra Mladen Prolić, provincijska uprava je žurno odredila fra Tina Labrovića, meštra s Visovca, za župnog upravitelja župe Vrlika. Od siječnja do kolovoza 2025. fra Tino vrši tu službu. Odlukom nove provincijske uprave fra Tino odlazi na službu gvardijana na Visovac, a za novog župnika u Vrlici imenovan je fra Ivan Šimunac.

Novi vrlički župnik fra Ivan Šimunac rođen je 19. prosinca 1984. u Benkovcu. Godine 1991. zbog okupacije Lišana zajedno s članovima svoje obitelji i sumještanima odlazi iz rodnog sela u Pirovac, potom u hotelsko naselje "Solaris" pokraj Šibenika u kojemu pohađa prva četiri razreda osnovne škole (1991.-1995.).

Nakon oslobodilačke vojno-redarstvene akcije Oluja (1995.) zajedno s obitelji seli u Benkovac, gdje dovršava osnovnoškolsko obrazovanje. Zatim pohađa Franjevačku klasičnu gimnaziju u Sinju i 6. rujna 2003. oblači franjevački habit. Na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Splitu diplomirao je 8. studenoga 2012. godine, a 11. srpnja 2013. zaređen je za đakona. Svećeničko ređenje imao je u splitskoj prvostolnici 28. lipnja 2014. godine. Zaredio ga je s još petoricom ređenika, mons. dr. Marin Barišić, splitsko-makarski nadbiskup. Fra Ivan je od 2014. do 2019. vršio službu župnog vikara u Kninu, a od 2019. do 2025. na službi je u Gračacu, najprije kao župni vikar, a potom i kao župnik.

Fra Ivanu je nova provincijska uprava dodijelila za pastoralnog pomoćnika fra Marka Durana, negdašnjeg župnika u Vrlici.

Fra Ivanu i fra Marku želimo blagoslovljen i plodonosan rad u našoj župi!

fra Tino Labrović

fra Marko Duran

fra Ivan Šimunac

Izabrana nova uprava Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja

U srijedu, 23. travnja 2025., u Samostanu o. fra Ante Antića u Splitu tijekom popodnevnog radnog dijela Provincijskog kapitula, pod predsjedanjem fra Ivana Sesara, generalnog vizitatora i predsjednika Kapitula, izabrana je nova uprava Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja sa sjedištem u Splitu. Novi provincijal je dr. fra Siniša Balajić. Za vikara Provincije izabran je fra Ivan Udovičić, koji je ujedno i provincijski tajnik, te petorica definitora na mandat od tri godine: fra Ante Akrap, fra Ivan Čikara, fra Tomislav Dukić, fra Marko Đerek te fra Domagoj Volarević. Provincijski ekonom je fra Boris Čarić.

Fra Siniša Balajić rođen je u Sinju, 22. 8. 1970. Osnovnu školu pohađao je u Karašici i Sinju (1976. do 1984.), Franjevačku klasičnu gimnaziju (1984. do 1988.), novicijat u Karinu i na Visovcu (1988.-1989.), filozofsko-teološki studij u Makarskoj i Zagrebu (1990.-1995.); doktorirao je na Papinskom salezijanskom sveučilištu u Rimu (2008.) na Fakultetu odgojnih znanosti.

fra Siniša Balajić

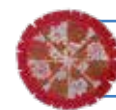
Naslov doktorske teze: *Il processo vocazionale. Gli aspetti pedagogico-pastorali della vocazione di Francesco d'Assisi nelle Fonti francescane.*

U provinciji Presvetog Otkupitelja (Split) obavljao je razne službe: župni vikar, dušobrižnik u Njemačkoj (Frankfurt am Main), prefekt u sjemeništu te pedagog i profesor na Franjevačkoj klasičnoj gimnaziji u Sinju.

Obavljao je i razne službe u Redu manje braće: rektor Međunarodnog zavoda sv. Ante (Antonianum) u Rimu (2009.-2015.), profesor pedagogije i psihologije na Papinskom sveučilištu Antonianum; Vice-generalni tajnik za formaciju i studije Reda manje braće (2015.-2021.), delegat generalnog ministra za SFB Hong Kong (2016.-2021.); Direktor ureda za razvoj Reda manje braće (2018.-2021.).

Od 2022. do 2025. vršio je službu magistra franjevačkih bogoslova u Splitu i definitora provincije te, od 2023., profesora psihologije religioznosti na KBF-u Split. Od travnja 2025. godine vrši službu provincijskog ministra Provincije Presvetog Otkupitelja sa sjedištem u Splitu.

FIR

lipanj 2024. - lipanj 2025. god.

Iz župnog ljetopisa

fra Mladen Prolić i fra Tino Labrović

16. 6. 2024. – 11. nedjelja kroz godinu. „Vanjska“ proslava Svetog Ante. U 10:30 sati procesija, a potom sv. Misa koju je predslavio fra Šimun Bilokapić dekan KBF-a u Splitu. Kip sv. Ante u procesiji su nosili Mario Romić, Ante Ćorić, Ivan Turudić i Jure Klepo.

24. 6. 2024. – Župnik je sudjelovao na sv. Misi u župi Zasiok povodom proslave svetkovine sv. Ivana Krstitelja.

25. 6. 2024. – u župi je održan susret ministranata iz Potravlja, Hrvaca i Vrlike. Sudjelovala su 34 ministranta iz navedenih župa sa svojim župnicima: fra Antom Čovom, fra Pericom Maslačem i župnikom domaćinom fra Mladenom. Sv. Misu u 11 sati predslavio je fra Perica Maslač. Nakon mise organiziran je ručak u restoranu „Ero“, a potom je počelo nogometno natjecanje. Susret je završio u 14:30 sati.

27. 6. 2024. – susret roditelja, kumova i krizmanika s ovogodišnjim djelatiteljima sv. krizme, a to je pastoralni vikar don Nedjeljko Ante Ančić. Župnik je pozdravio sve nazočne i predvodio molitvu Himan Duhu Svetom. Potom je don Nedjeljko održao nagovor nazočnima nakon kojeg je slavljen sakrament svete ispovijedi. Uz župnika ispovijedali su: fra Ante Čovo, fra Perica Maslač i don Josip Brečić.

29. 6. 2024. – Svetkovina svetih apostola Petra i Pavla. U 8:30 slavljena je sveta misa u crkvi sv. Petra na groblju. Nakon mise održana je molitva odrješenja za sve vjerne mrtve. Istoga dana održano je slavlje podjele svete krizme. Ove godine bilo je 16 krizmanika. Sveta misa počela je u 10:30 sati. Program je temeljito izvježban te su krizmanici dostojanstveno sudjelovali u pozdravu krizmatelju, misnim čitanjima,

prinosu darova i zahvali na kraju mise. Članovi zbora mladih predvođeni Petrom Milković su pjevali preko mise, a Lucija Jakelić je fotografirala slavlje.

6. 7. 2024. – Župnik je slavio sv. Misu u „Centru fra Ante Sekelez“.

7. 7. 2024. – 14. nedjelja kroz godinu. Sv. Misu u Vrlici slavio je fra Ivan Režić, a propovijedao je župnik fra Mladen.

7. 7. 2024. Župnik je razgovarao s akademskim kiparom Dujom Botterijem oko izrade vitraja na rozeti crkve u Ježeviću.

16. 7. 2024. – Župnik na proslavi Gospe od Karmela u Kijevu. Misu je predslavio biskup Tomislav Rogić.

21. 7. 2024. – 16. nedjelja kroz godinu. Misu u Vrlici predslavio je fra Ivan Režić kojem je danas bila i 15. godišnjica mlade mise.

25. 7. 2024. – Blagdan sv. Jakova apostola. Upriličen je, deseti po redu, susret duhovnih zvanja rodom ili porijeklom iz župe Vrlika. Na susretu su sudjelovali svećenici: fra Drago Gverić, fra Ivan Režić, don Tomislav Zečević, župnik fra Mlade te dvije školske sestre franjevke: s. Kruna Plazonić i Marislava Samardžić. Misnim slavljem u 10:30 predsjedao je don Tomislav Zečević, a nakon mise susret je nastavljen u župnoj kući.

28. 7. 2024. – u slavlju mise na Maovicama uz župnika su koncelebrirali fra Ivan Režić i don Tomislav Zečević.

2. 8. 2024. – Blagdan Gospe od Anđela. Ove godine nije bilo organiziranog hodočašća na Visovac jer se javilo samo 12 hodočasnika.

3. 8. 2024. – Navečer su do župnika navratili provincijal fra Marko Mrše i tajnik provincije fra Ivica Udovičić koji su došli na

izvedbu opere „Ero s onoga svijeta“ koja se održava na „Česmi“.

5. 8. 2024. – Gospa Snježna; Dan pobjede i domovinske zahvalnosti, Dan hrvatskih branitelja i ujedno dan oslobođenja Vrljike. U 9.45 h slavljena je sv. Misa za domovinu. Crkva je bila ispunjena vjernicima. Nakon mise župnik je pred spomen obilježjem u parku predvodio molitvu odrješenja za hrvatske branitelje

6. 8. 2024. – Početak devetnice Velikoj Gospi. Župnik je od 7 do 9 sati ispovijedao u Sinju.

Devetnica se slavi u župi Vrljika. U 18:30 molitva krunice i litanije, a potom sv. Misa. Prisutno oko 25 vjernika.

7. 8. 2024. – Župnik je u 6 sati pošao ispovijedati u Sinj. Na ručak u Vrljiku župniku su stigli kolege fratri.

13. 8. 2024. – Hodočašće župe Vrljika Gospi Sinjskoj. U 9 sati procesija kroz samostansko dvorište, a potom sv. Misa koju je predvodio don Damir Šehić. Vrljički župni barjak u procesiji nosio je Nikola Plazonić – Gajo.

14. 8. 2024. – Sveta misa u Vrljici u 8 sati, a potom je župnik pošao u Sinj ispovijedati.

15. 8. 2024. – Uznesenje BDM – Velika Gospa. Sveta misa u Vrljici u 7 sati. Potom je župnik pošao u Sinj ispovijedati. U procesiji kroz grad sudjelovali su i župljani koji su nosili Gospinu sliku: Filip Ćorić, Ante Modrić, Ivan Turudić i Josip Blažević.

23. 8. 2024. – župnik je pozvao pripravnike za krizmu da dođu na krunicu i sv. Misu u 18:30 sati. Svi su se odazvali. Župnik im je naglasio da pripremu shvate ozbiljno te da redovito dolaze na svete mise i župni vjeronauk.

7. 9. 2024. – Hodočašće župe u Vepric uoči Blagdane rođenja BDM. Na hodočašće smo krenuli u 13 sati preko Ježevića i Dabra zbog radova na cesti Vrljika – Sinj. Po dolasku

u Vepric sudjelovali smo na pobožnosti Put križa i na molitvi krunice. Svetu misu predvodio je nadbiskup Zdenko.

9. 9. 2024. – povodom početka nove školske godine župnik je u holu škole slavio službu riječi i učenicima i osoblju udijelio blagoslov.

18. 9. 2024. – U župnoj kući u 18.30 sati održan je sastanak s vijećnicima ŽEV-a i ŽPV-a.

20. 9. 2024. – Održana jednodnevna duhovna obnova koju je predvodio pater Stjepan Horvat, Misionar Krvi Kristove. U 17:30 bila je mogućnost za sv. ispovijed. Uz p. Stjepana ispovijedao je i fra Tino Labrović. U 18:20 pater Stjepan vodio je klanjanje pred Presvetim, a potom slavio sv. Misu.

27. 9. 2024. – Početak devetnice Gospi Ružarici. Ove godine devetnicu predvodi fra Tino Labrović, meštar novaka na Visovcu. U 17:15 mogućnost za sakrament ispovijedi. Potom Krunica Krvi Kristove, klanjanje pred Presvetim te sv. Misa.

30. 9. 2024. – Četvrti dan devetnice. U 17:45 ispovijed. U 18:00 molitva krunice. U 18:30 sveta misa.

Ovakav program bit će do kraja devetnice.

4. 10. 2024. – Proslava Dana grada Vrljike. U 10.30 na groblju sv. Petra položeni su vijenci za poginule hrvatske branitelje, a župnik je predmolio molitvu odrješenja. Potom je u Domu kulture održana svečana sjednica.

5. 10. 2024. – Zadnji dan devetnice. U 20:00 sati u župnoj crkvi održan je koncert klape „Šufit“.

6. 10. 2024. – Svetkovina Gospe Ružarice. Proslava je počela misom u 8:00 sati koju je predvodio župnik fra Mladen. Središnje misno slavlje započelo je procesijom u 10:30 sati. Gospinu sliku nosili su čuvari Kristova groba, četvorica mladoženja iz protekle go-

dine, mladići i djevojke obučeni u narodne nošnje. Misno slavlje na trgu pred crkvom predvodio je fra Joško Kodžoman, ravnatelj Franjevačke klasične gimnazije u Sinju. Uz njega su bili fra Drago Gverić, don Tomislav Zečević i župnik fra Mladen. Na kraju misnog slavlja fra Mladen je pozdravio sve nazočne hodočasnike i župljane, gradsku upravu kojoj je čestitao Dan grada. Nakon mise uslijedilo je tradicionalno vrljičko kolo i vrljička ojkavica u izvedbi KUU – „Milan Begović“. Ovom prigodom objavljen je i novi broj župnog lista Vrljičko kolo.

11. 10. 2024. – Na poziv ravnateljice OŠ Milan Begović, a povodom Dana kruha, župnik je predvodio zahvalnu molitvu i blagoslovio kruh i plodove zemlje.

12. 10. 2024. – U Sinju je održano svečano proglašenje crkve Čudotvorne Gospe Sinjske papinskom bazilikom. Tom prigodom četvoro mladih u narodnim nošnjama predali su biskupima prigodne darove. To su bili: Ivan Kuduz, Paola Varnica, Duje Maras i Lucija Kaselj.

16. 9. 2024. – Radnici „Daily d. o. o.“ (obrt za usluge i građevinske radove), vl. Josipa Silića iz Dicma, danas su počeli radove na crkvi sv. Luke u Štikovu. Skinuli su krov s crkve, a u unutrašnjosti crkve skidali su žbuku sa zida desno od ulaza u crkvu. Na krovu rade Ivan Jadrić i Damir Jadrić, a u unutrašnjosti crkve rade Ivan Podrug i Ivan Despotović (Lola). Oštemani zid desno od ulaza u crkvu pjeskario je Ivica Žuro, a pomagao mu je Lovre Jelović.

27. 9. 2024. – U crkvi u Štikovu Ivica i Mario Žuro, braća pjeskarili su zidove u crkvi. Električar Anđelo Mikulandra u crkvi je instalirao instalaciju struje.

7. 10. 2024. – Radnici, Ivan Despotović (Lola) i Ivan Podrug u unutrašnjosti crkve fugirali su zidove. Apsida je fugirana, zid desno od ulaza većim je dijelom fugiran, zid

lijevo od ulaza u crkvu fugiran je do polovice, zid pročelja manji je dijelom fugiran. Na krovu crkve ciglu su postavili Ivan Despotović (Bulin), Petar Župa, Vice Batarelo i Ivan Jadrić.

8. 10. 2024. – U unutrašnjosti crkve zidove su fugirali Ivan Podrug i Ivan Despotović (Lola). Na krovu crkve Vice Batarelo i Ivan Despotović (Bulin) radili su završne radove oko postavljanja niza cigle na striji vodoražno.

9. 10. 2024. – Danas su Vice Batarelo, Ivan Jadrić i Petar Župa završili radove na krovu crkve. U unutrašnjost crkve Ivan Podrug i Ivan Despotović fugirali su zidove.

11. 10. 2024. – Kako cigla na rubovima krova crkve, zbog asimetričnosti površine krova, nije sjela do kraja kamenih ploča, nego je ostala dijelom uvučena unutar površine krova, Josip Silić, voditelj radova na crkvi, sinoć je javio župniku da ciglu s krova treba u potpunosti skinuti i ponovno staviti pazeći da rub niza cigle sjedne na rub kamenih ploča na striji lastavice. Danas su s krova crkve skidali ciglu Petar Župa i Ivan Jadrić, dok je Ivan Despotović (Lola) uklanjao otpad materijala u crkvi i oko crkve.

12. 10. 2024. – Ponovno, po drugi put radnici - Petar Župa, Vice Batarelo i Ivan Jadrić postavljali su ciglu na krovu crkve. Uglavnom su popodne posao priveli kraju te im je ostao manji dio krova nepokriven.

14. 10. 2024. – Danas su Vice Batarelo i Ivan Jadrić završili radove na krovu crkve u Štikovu. Uspjeli su dovesti ciglu do rubova kamenih ploča tako da su višak cigle preko ruba kamenih ploča rezali.

15. 10. 2024. – U unutrašnjosti crkve Ivan Podrug i Ivan Despotović (Lola) fugiraju na zidovima preostali dio fugiranja.

16. 10. 2024. – Zdravko, Nikola, Dejan i Mario Vujević te Drago Nenadić pokosili su

travu na mjesnom groblju i uredili groblje za proslavu sv. Luke. Poslije radova na krovu i radova u unutrašnjosti crkvu sv. Luke očistili su Ivica Višić, Ljerka Višić, Mladen Brajica i Mario Vujević, koji je s Dragom Nenadićem vratio inventar u crkvu kojega su prije radova u crkvi iznijeli, sklonili u kuću Marija Vujevića.

17. 10. 2024. – Na crkvi su radili Josip Silić, Ivan Despotović (Bulin) i Ivan Despotović (Lola) koji su betonske strije vodoravno premazali materijalom za fuge. S crkve su demontirali skelu i odvezli je.

19. 10. 2024. – Štikovo: Proslava sv. Luke evanđeliste, zaštitnika mjesta. U subotu 19. listopada 2024. godine u Štikovu je svečano proslavljen blagdan sv. Luke evanđeliste, zaštitnika ovog mjesta. Svetu misu u 10:30, u obnovljenoj crkvi sv. Luke, predvodio je fra Tino Labrović, meštar novaka s Visovca, uz asistenciju vrličkog župnika fra Mladena Prolića. Zahvaljujući lijepom i ugodnom vremenu, uz župljane Vrljike i predstavnike Čuvara Kristova groba, predvođene arambašom gosp. Ivanom Totićem, u Štikovo su hodočastili i vjernici iz okolnih mjesta: Unešića, Siverića, Gradca (Drniš) i Otavica. Tijekom misnog slavlja voditeljica župnog zbora u Vrljici gospođica Petra Milković svirala je i predvodila pjevanje. Na kraju misnog slavlja župnik fra Mladen Prolić zahvalio je Bogu za ovu svečanu proslavu te uputio pozdrave svim nazočnim mještanima Štikova i hodočasnicima. Fra Mladen je na poseban način zahvalio gosp. Josipu Siliću iz Dicma, vlasniku tvrtke Daily d.o.o., koji je vodio radove obnove crkve sv. Luke. „Božja providnost dovela je Josipa u Štikovo, mjesto u koje do prošle godine nije dolazio. Za obnovu crkve sv. Luke u Štikovu, koju je izveo bez ikakve naknade, danas ga proglašavamo počasnim mještatinom Štikova.” Tom prigodom fra Mladen mu je predao zahvalnicu u ime župe Vrljika, zahvalivši i njegovim radnicima: Ivanu Despotoviću (Bulinu), Ivanu

Despotoviću (Loli), Ivanu Podrugu, Ivanu Jadriću, Vici Batarelu, Petru Župi i Damiru Jadriću, koji su neumorno radili na obnovi crkve.

Zahvala je također upućena i donatoru koji je na crkvu postavio tri nova prozora. Zahvalio je i voditeljici župnog zbora u Vrljici Petri Milković, Mariju Vujeviću i Dragi Nenadiću koji su pokosili travu te zajedno sa Zdravkom, Nikolom i Dejanom Vujevićem uredili mjesno groblje za proslavu sv. Luke. Zahvala je izrečena i Ivici i Ljerki Višić te Mladenu Brajici koji su s Dragom Nenadićem i Marijem Vujevićem temeljito očistili crkvu i nakon obnove vratili inventar u crkvu. Nakon sv. mise svi prisutni bili su pozvani na druženje i zakusku u dvorištu crkve koju su priredili ljubazni i zahvalni domaćini. Druženje je proteklo u veselom ozračju, uz tradicionalnu ojkavicu koju su započeli Maovičani, a pridružili su im se i ostali sudionici.

13. 10. 2024. – Danas je po odredbi nadbiskupa Zdenka prikupljana milostinja za pomoć nastradalima od poplava u BiH.

31. 10. 2024. – Pred spomen obilježjem hrvatskim braniteljima na groblju sv. Petra župnik je predvodio molitvu odrješenja.

1. 11. 2024. – Svetkovina Svih Svetih. Svete mise po nedjeljnom rasporedu. Misu u Vrljici u 10:30 predvodio je fra Tino Labrović.

2. 11. 2024. – Spomen svih vjernih pokojnih. Svete mise: Maovice 9 sati, u Vrljici na groblju u 10:30 i u Štikovu u 12:15.

3. 11. 2024. – Hodočašće u Međugorje. Na hodočašće je u 6 sati krenulo 55 hodočasnika. Sudjelovali smo na svetoj misi u 11 sati, a u 13 smo autobusima krenuli prema Podbrdu na koje smo uzišli moleći krunicu. U 15 sati smo se uputili prema Vrljici. Danas je u Župi bila samo misa u Vrljici koju je predvodio fra Šimun Bilokapić.

4. 11. 2024. – Župnik je počeo obilaziti

starije i bolesne u Župi počevši od Maovica Gornjih.

9. 11. 2024. – Započeo župni vjeronauk za učenike od 3. do 8. razreda. Vjeronauk za 1. i 2. razred srednje škole se već duže vrijeme održava, a sada je stavljen subotom u 19 sati.

28. 11. 2024. – Održana duhovna obnova koju je održao fra Tino Labrović. U 16 sati je bila mogućnost za ispovijed, a potom je bilo klanjanje pred presvetim te sv. misa u 18 sati.

2. 12. 2024. – Prva misa zornica. Prisutno oko 70-ak vjernika.

22. 12. 2024. – Četvrta nedjelja došašća. U 18 sati u župnoj crkvi bila je mogućnost za predbožićnu ispovijed. Uz župnika ispovijedali su: fra A. Čovo, fra P. Maslač i fra T. Labrović.

23. 12. 2024. – Župnik fra Mladen se u popodnevrim satima zbog tegoba u prsima javio u ambulantu u Vrljici. Iz Vrljike je upućen u Knin, a potom u Split gdje mu je ustanovljen srčani udar.

2025.

12. 1. 2025. – Svetu misu predvodio je fra Tino Labrović. Naime, uslijed posljedica srčanog udara fra Mladen se još nalazi u bolnici i oporavak će biti dugačak pa je provincija imenovala fra Tina upraviteljem župe.

27. 12. 2025. – Budući da fra Mladen zbog bolesti nije uspio blagosloviti dio župe, fra Tino je jučer, uz pomoć fra Maria Leme, blagoslovio Kosore i Lelasovu glavicu, a danas Vrljiku. U blagoslovu su danas sudjelovali fra Danijel Stipanović, fra Filip Milanović Tra-po, fra Perica Maslač, fra Šimun Suton, fra Marko Đerek i don Josip Bečić. S Blagoslovom smo počeli u 9, a završili u 12:30. Bogu hvala.

31. 12. 2025. – Obavljena primopredaja župe. Na primopredaji je u ime biskupije bio nazočan dekan don Slavko Volarević, a u ime provincije fra Marinko Vukman, sinjski gvardijan.

2. 2. 2025. Svijećnica. Na Maovicama i u Ježeviću manje ljudi nego inače nedjeljom dok su u Vrljici sve klupe bile popunjene.

3. 2. 2025. – Spomendan svetog Blaža. Na misi u Vrljici 45 vjernika. Nakon mise obred grličanja.

11. 2. 2025. – Gospa Lurdska. U 17:30 molitva krunice, a potom sv. Misa. Nakon mise molitva za zdravlje i podjela bolesničkog pomazanja potrebitima. Na misi je bilo i 12 vjernika iz župe Potravlje koji su nakon sv. Mise navratili do župnika.

15. 2. 2025. – Župniku su došla dva bogoslova: fra Silvio Romac i fra Dino Božinović te pomagali oko uređenja okoliša kuće, alatnice, sakristije i prostorija na ulazu u crkvu. Navečer su bili na svetoj misi.

18. 2. 2025. – Posjet fra Mladenu u bolnici. Sada se osjeća puno bolje i nije više na aparatima, no amputirana mu je noga što oporavak čini dosta težim. Inače kroz cijelo ovo vrijeme izvještavao sam župljane o njegovu stanju.

1. 3. 2025. – U popodnevrim satima u župnu kuću došli su predstavnici čuvara Kristova groba koji su župnika izvijestili o običajima vezanim uz vazmeno trodnevlje.

5. 3. 2025. – Pepelnica. Na misi u Vrljici prisutno 100- tinnjak vjernika.

7. 3. 2025. – Prvi korizmeni petak. U 16.30 krunica Krvi Kristove, potom pobožnost Put križa te sv. Misa.

9. 3. 2025. – Prva korizmena nedjelja. U 8:40 Put križa i sv. Misa na Maovicama. U 10:30 sv. Misa u Vrljici te u 12 Put križa u Ježeviću, a potom sv. Misa.

20. 3. 2025. – fra Mario Lemo, župni vikar u Kninu, ispovijedao je danas od 16:15 do 17:15 sati te nakon mise predvodio klanjanje pred Presvetim.

31. 3. 2025. – Početak pohoda starijima i bolesnima u župi počevši od Gornjih Maovica.

4. 4. 2025. – Početak trodnevne duhovne obnove u župi. Predvoditelj je Stjepan Horvat, Misionar Krvi Kristove. U 17:30 Krunica Krvi Kristove, potom Put križa, a za to vrijeme predvoditelj duhovnih vježbi je ispovijedao te u 19 sati predvodio Misu, a potom klanjanje pred Presvetim.

5. 4. 2025. – Drugi dan duhovne obnove. U 17 sati pater Stjepan imao je katehezu Krv Kristova i oproštenje grijeha, a potom predvodio svetu misu i susreo se s krizmanicima i predkrizmanicima. Pater Stjepan će sutra predvoditi misu u Vrlici u 10:30.

12. 4. 2025. – Preduskrсна ispovijed na filijalama. Ispovijedao fra Josip Bečić i župnik. U Ježeviću se ispovjedilo 38 vjernika, a na Maovicama 35.

13. 4. 2025. – Cvjetnica. Na Maovicama misa u 8:30, očekivao sam više vjernika. U Vrlici u 10.30 blagoslov grančica pred crkvom, a potom procesija oko crkve, pjevana Muka i misa. Sve završilo u 12 sati. U Ježević sam stigao u 12:35.

15. 4. 2025. – Preduskrсна ispovijed u župnoj crkvi u Vrlici u 19 sati. Ispovijedali su don Petar Dukić, fra Perica Maslač, fra Ante Čovo, don Josip Bečić i župnik. Ispovijedali smo točno sat vremena.

17. 4. 2025. – Veliki četvrtak. Od 16 do 17 sati ispovijed za čuvaru Kristova groba, a potom večera s čuvarima groba. Misa večere Gospodnje počela u 18 sati, a završila u 19 sati. Pričestio sam 180 vjernika. Nakon mise uslijedio je Gospin plač koji je završio u 21.15 sati.

18. 4. 2025. – Veliki petak. Župnik je prije podne ispovijedao u Sinju. Popodne su predstavnici čuvara Kristova groba posjetili fra Mladena u bolnici u Kninu. Procesijom kroz grad u 18 sati započeli su obredi. Sve je prošlo skladno i dostojanstveno, od pjevane Muke do klanjanja križu i pričesti. Svetoj pričesti pristupilo je 280 vjernika.

19. 4. 2025. – Velika subota. Prije podne blagoslov hrane u svim crkvama i u centru „Fra Ante Sekelez“. Uskršno bdijenje počelo je u 23 sata, a završilo u 1:10. Nakon bdijenja župnik je ostao ispred crkve do 3:00 sata s čuvarima Kristova groba.

20. 4. 2025. – Nedjelja Uskršnuća Gospodinova. Sveta misa u Štikovu, na misi je bilo 12 vjernika. Sveta misa u Vrlici u 10:30 sati. Crkva i prostor oko crkve bili su ispunjeni vjernicima. Oko 70 ljudi bilo je obučeno u narodne nošnje. Pričesti je pristupilo 360 vjernika. Po završetku mise i fotografiranja pred crkvom u svečanoj koloni se krenulo prema centru grada gdje je bio podignut veliki šator i pripravljena zakuska za sve nazočne.

27. 4. 2025. – Nedjelja Božanskog milosrđa. Nakon svete mise blagoslovljena je nova slika Milosrdnog Isusa koja je postavljena na dnu crkve, a ispred nje je postavljen stalan za paljenje svijeća. Istog dana u 15 sati, na kružnom toku u centru grada, blagoslovljen je križ koji ja na Veliki petak podigao Grad Vrlika.

21. 4. 2025. – Uskršni ponedjeljak. Svetu misu u crkvi sv. Petra na groblju predvodio je don Tomislav Zečević, a župnik je bio u koncelecijaciji. Nekoliko minuta prije početka mise došla je vijest da je umro papa Franjo.

23. 4. 2025. – proslava sv. Jure na Maovicama. Misu je predvodio fra Mijo Šabić, župnik u Primorskom Docu. U koncelecijaciji su sudjelovali fra Ivan Režić, don Tomislav

Zečević i fra Tino. U 10:30 krenula je procesija i blagoslov polja. Svečev kip nosili su čuvari Kristova groba. Na proslavi se okupio lijep broj vjernika.

1. 5. 2025. – Proslava sv. Josipa u Ježeviću. Sv. Misu predvodio je fra Mario Radman, župnik i gvardijan u samostanu sv. Ante na Šubićevcu u Šibeniku. Misi je prethodila procesija i blagoslov polja. Nakon mise je pred crkvom bila pripremljena zakuska, a zaorila se i vrlička ojkavica.

8. 5. 2025. – Po završetku mise i klanjanja doznao sam da je izabran Papa, američki kardinal Robert Prevost, koji je sebi uzeo ime Lav XIV.

24. 5. 2025. – Slavlje Prve svete Pričesti. Četvoro prvopričesnika. Sve se lijepo i skladno odvijalo.

31. 5. 2025. – Svake se godine u subotu nakon Uzašašća, u Cetini, na temeljima starohrvatske crkve, slavi sv. misa kako bismo proslavili sv. Spasa (Uzašašće). Tako smo se i ove godine, 31. 5. 2025., okupili u mjestu koje odiše poviješću. U nekadašnjem Vrhuru Rici, kolijevci hrvatskog identiteta. Na izvoru rijeke Cetine i na izvoru kršćanstva, gdje danas ponosno stoji starohrvatska crkva iz 9. stoljeća. Svečano slavlje, na kojem je sudjelovalo oko 500 ljudi, započelo je s procesijom i blagoslovom polja. Na čelu procesije bili su članovi: Udruga čuvara Kristova groba, KUU-a Milan Begović Vrlika, KUD-a Cetina iz Bitelića i KUD-a Dinara iz Kijeva. Narodne novosti vjernika dale su svečanom misnom slavlju osobito notu tradicije, ponosa i pripadnosti. Svečano misno slavlje predvodio je fra Marinko Vukman, gvardijan i rektor bazilike Čudotvorne Gospe Sinjske, uz koncelecijaciju svećenika: don Tomislava Zečevića, don Josipa Bečića, fra Jakova Vire, fra Drage Gverića i domaćeg župnika fra Tina Labrovića. Liturgijsko pjevanje animirao je mješoviti župni zbor.

Fra Marinko Vukman svoju je propovijed započeo s povijesnim činjenicama jer je i sam rekao “onaj koji poznaje i vlada svojom poviješću zna kako upravljati svojom budućnošću”. Njegova je propovijed, u kojoj je Isus Krist glavni lik, živo vrelo, izvor radosti i spasa, izgovorena odlučno i s puno žara te je donijela jasnu i duboku poruku vjere koja je doprla do srca svih prisutnih vjernika. Jedna od poruka bila je poveznica prošlosti i budućnosti, gdje Isusovo Uzašašće predstavlja dolazak novog vremena. Kroz naraštaje, povijest nam je ostavila duboku pouku: cijeniti ono što jesmo, njegove korijene i voljeti zemlju koja nas je oblikovala. Voljeti svoj narod znači poštovati njegovu prošlost, njegov jezik i vjeru, ali i čuvati mir, razumijevanje i otvorenost prema drugima zato je fra Marinko iskren: “Nemaš pravo sijati mržnju kada te ljubav stvorila. Prihvati poruku današnjeg blagdana i bit ćeš sretan i blagoslovljen.” Na kraju misnoga slavlja, župnik fra Tino Labrović uputio je zahvalu svim sudionicima, svećenicima, zboru, kulturno-umjetničkim društvima, vjernicima i volonterima, a osobito je zahvalio fra Marinku Vukmanu na snažnoj propovijedi i duhovnom vodstvu. Slavlje se nastavilo na izvoru rijeke Cetine, gdje su volonteri HPD-a “Zolj” Vrlika pripremili gulaš od divljači. Nakon ugodnog druženja uz zakusku, prostorom je odjeknula pjesma koja je dodatno obogatila zajedništvo. (Petra Milković)

27. 6. 2025. – Presveto Srce Isusovo. Prema odluci HBK danas su u svim župama u Hrvatskoj u 19 sati održane svete mise nakon kojih je izvršena posveta hrvatskog naroda Srcu Isusovu. Na kapitulskom kongresu naše Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja fra Tino Labrović razriješen je službe upravitelja župe Vrlika, a novim župnikom imenovan je fra Ivan Šimunac.

Slavlje sakramenata u župi

Kršteni

Kršteni od 20. 7. 2024. do 22. 6. 2025.

1. IVAN BUDIŠA, 20. 7. 2024.,
sin Josipa i Josipe r. Balek	9. TOMA PETAR ĆORIĆ, 15. 2. 2025.,
sin Mislava i Anđele r. Katavić
2. DORA ANTONIA VARNICA, 1. 9. 2024.,
kći Mira i Josipe r. Grizelj	10. JOSIP REŽIĆ, 28. 2. 2025.,
sin Josipa i Nikoline r. Popac
3. DIVA GLORIA MILAN, 7. 9. 2024.,
kći Ante i Katje r. Turudić	11. NIKO MARIĆ, 1. 3. 2025.,
sin Ante i Megi r. Rubić
4. PAOLA MUČALO, 12. 10. 2024.,
kći Bernarda i Božene r. Mutić	12. ENI VARNICA, 26. 4. 2025.,
kći Josipa i Božene r. Vučemilović Vranjić
5. JAKOV KOSORČIĆ, 28. 12. 2024.,
sin Matka i Petre r. Peroš	13. NAOMI MARAS, 6. 6. 2025.,
kći Ivana i Dijane r. Gudelj
6. PETAR ŽERAVICA, 18. 1. 2025.,
sin Antonia i Matee r. Čuturić	14. LEONARDO VICENCIJE BIUK, 15. 6. 2025.,
sin Ante i Adriane r. Perabo
7. IVAN TOTIĆ, 15. 2. 2025.,
sin Filipa i Anamarie r. Popović	15. TOMA BOŽINOVIĆ, 15. 6. 2025.,
sin Tonija i Ane r. Turudić
8. DANIEL TOTIĆ, 15. 2. 2025.,
sin Filipa i Anamarie r. Popović	16. BOŽO SKORUP, 22. 6. 2025.,
sin Ante i Ana Marije Antonie r. Bugarić

Slavlje Prve sv. pričesti 2025.

Slavlje Prve sv. pričesti u župi Vrlika bilo je u subotu 24. svibnja 2025. god. u 10 i 30 sati. Ove godine u župi je četvero prvopričesnika, od toga tri dječaka i jedna djevojčica.

Naši ovogodišnji prvopričesnici

1. LUKA BALTIĆ,
sin Kristijana i Anite r. Rejo
2. IVAN BATOVANJA,
sin Željka i Ivane r. Ristovski
3. MIRNA BLAŽEVIĆ,
kći Petra i Ivane r. Burilo
4. ROKO UZUN,
sin Maria i Anamarije r. Denić

Slavlje svete krizme 2025.

Slave svete krizme u župi Vrljka bilo je u subotu 21. lipnja 2025. god. preko sv. mise u 10 i 30 sati. Ove godine bilo je 13 pripravnika, od toga 7 djevojaka i 6 mladića. Sakrament svete krizme ovogodišnjim pripravniciima podijelio je don Mijo Šurlin, ekonom Splitsko-makarske nadbiskupije u koncelebraciji s fra Tinom Labrovićem, upraviteljem župe.

Naši ovogodišnji krizmanici:

1. JELENA GVERIĆ,
kći Ivice i Lidije r. Totić
2. LAURA KASELJ,
kći Stipana i Ane r. Uzun
3. LUCIJA KASELJ,
kći Tomislava i Marije r. Režić
4. ANTE KRNJAC,
sin Stipe i Barbare r. Rejo
5. PAOLA LELAS,
kći Zlatka i Ele r. Baturina
6. ŠIME LELAS,
sin Darka i Željke r. Kanaet
7. IVAN SAMARDŽIĆ,
sin Mihovila i Ivane r. Samardžić
8. FILIP TARLE,
sin Mladena i Natalije r. Golovina
9. IVANO TOTIĆ,
sin Dražana i Lucije r. Barešić
10. PAOLA VARNICA,
kći Filipa i Ivane r. Frčko
11. MATEA VULETIĆ,
kći Olivera i Anđele r. Jukić
12. MARKO ZORIĆ,
sin Josipa i Anite r. Djaković
13. MARTA MANDARIĆ,
kći Ante i Mirjane r. Vodanović

SVETA KRIZMA

Vrljka, 21. lipnja 2025.

Vjenčani

Vjenčani u župi Vrljika od 28. 9. 2024.

1. FRANO PLAZONIĆ, sin Jure i Jadranke r. Baković i PETRA SAMARDŽIĆ, kći Zdravka i Dene r. Dragunić. Vjenčani – 28. 9. 2024.

Umrli

Ja sam uskrsnuće i život: tko vjeruje u mene, ako i umre, živjet će. Tko god živi i vjeruje u me, sigurno neće nigda umrijeti.
(Iv 11,25-26)

Umrli od 21. 6. 2024. do 30. 6. 2025. godine

1. MARKO GUTIĆ (p. Frane), * 28. 8. 1957. + 21. 6. 2024. Split
2. ŠIMA REŽIĆ (p. Nikole), * 10. 7. 1945. + 22. 6. 2024. Zagreb
3. ANA PLAZONIĆ (ud. Duje), * 20. 10. 1936. + 9. 7. 2024. Vinalić
4. LUCA MILKOVIĆ (ud. Ante), * 3. 3. 1944. + 12. 7. 2024. Split
5. MIRKO VUČEMILOVIĆ VRANJIC (p. Ante), * 10. 2. 1959. + 19. 7. 2024. Knin
6. ANTE GILJAN (p. Jure), * 7. 11. 1960. + 28. 7. 2024. Kaštel Gomilica
7. KAJA KATA BATALIĆ (ž. Ivana), * 30. 7. 1946. + 1. 8. 2024. Split
8. MILE VARNICA (p. Josipa), * 25. 3. 1939. + 3. 8. 2024. Split
9. FRANE PLAZONIĆ (p. Jure), * 4. 10. 1932. + 20. 8. 2024. Vinalić
10. MILJENKO GUTIĆ (p. Nike), * 28. 11. 1952. + 21. 8. 2024. Split
11. PERA REŽIĆ (ud. Josipa), * 16. 10. 1937. + 31. 8. 2024. Trogir
12. RADOJKA MATKOVIĆ (p. Petra), * 9. 2. 1961. + 2. 9. 2024. Knin
13. JOSO BRTAN (p. Ivana), * 18. 3. 1954. + 9. 9. 2024. Split
14. MILKA TURUDIĆ (ud. Vlatka), * 1. 1. 1939. + 11. 9. 2024. Split
15. IVANICA GRIZELJ (p. Bože), * 12. 7. 1957. + 5. 9. 2024. Split
16. SLAVKO VUČEMILOVIĆ ALEGIĆ (p. Andrije), * 20. 1. 1951. + 18. 9. 2024. Knin
17. JADRANKA LJULJ (ž. Bože), * 5. 12. 1963. + 12. 10. 2024. Sinj
18. ZVJEZDANA JAKELIĆ (ž. Petra), * 28. 10. 1960. + 11. 11. 2024. Split
19. MARA VUČEMILOVIĆ VRANJIC (ud. Petra), * 25. 8. 1934. + 25. 11. 2024. Knin

Ukoliko smo nekoga od vaših dragih pokojnika izostavili i ukoliko se potkrala neka druga, nenamjerna pogreška, ispričavamo se i molimo vas za razumijevanje.

20. ANTE VLADE SAMARDŽIĆ (p. Petra), * 30. 4. 1947. + 28. 11. 2024. Čelina Stanići
21. ANA KLEPO (ž. Miljenka), * 1. 7. 1962. + 4. 12. 2024. Split
22. PERA ERCEG (p. Petra), * 29. 9. 1935. + 15. 12. 2024. Knin
23. IVAN KASELJ (p. Frane), * 26. 12. 1958. + 16. 12. 2024. Knin
24. ANTE ERCEG (p. Petra), * 12. 6. 1941. + 31. 12. 2024. Split
25. MARKO ŽERAVICA (p. Petra), * 9. 2. 1959. + 4. 1. 2025. Split
26. TONA MARAS (ud. Nike), * 31. 12. 1940. + 31. 1. 2025. Knin
27. RUŽICA REBIĆ (ud. Ante), * 19. 10. 1953. + 2. 2. 2025. Knin
28. MARIJA TOTIĆ (ž. Ante), * 1. 10. 1937. + 4. 2. 2025. Kaštel Gomilica
29. ANĐA BODULJAK (ud. Marka), * 30. 7. 1946. + 16. 2. 2025. Split
30. JOSIP BIUK (p. Bože), * 3. 10. 1963. + 23. 2. 2025. Maovice
31. NIKOLA MANDARIĆ (p. Marka), * 23. 3. 1959. + 11. 3. 2025. Podosoje
32. BOŽO ERCEG (p. Nikole), * 23. 10. 1951. + 9. 3. 2025. Split
33. SLAVKO BLAŽEVIĆ (p. Petra), * 19. 2. 1951. + 11. 3. 2025. Wasserburg
34. MARA ŽERAVICA (ud. Ante), * 4. 4. 1938. + 9. 4. 2025. Knin
35. JOSIP TURUDIĆ (p. Ivana), * 9. 10. 1964. + 16. 4. 2025. Knin
36. MARKO VARNICA (p. Stipe), * 26. 9. 1948. + 21. 3. 2025. Francuska
37. MARIJA MILAN (ud. Ante), * 1. 1. 1932. + 20. 4. 2025. Vrljika
38. PETAR ĆORIĆ (p. Andrije), * 20. 8. 1940. + 29. 4. 2025. Knin
39. BOJA BLAŽEVIĆ (ud. Mile), * 1. 10. 1938. + 2. 5. 2025. Gospić
40. ANTE BAKOVIĆ (p. Bože), * 31. 3. 1941. + 3. 5. 2025. Seget
41. PERA VUČEMILOVIĆ GRGIĆ (ud. Duje), * 1. 5. 1932. + 5. 5. 2025. Ježević
42. DUŠAN ŽERAVICA (p. Stipe), * 2. 10. 1937. + 16. 5. 2025. Split
43. MARA VUČEMILOVIĆ GRGIĆ (ud. Duje), * 7. 4. 1934. + 25. 5. 2025. Ježević
44. ANTE HRGA (p. Josipa), * 6. 4. 1935. + 4. 6. 2025. Maovice
45. LJILJA JAKELIĆ (ž. Zvonka), * 8. 10. 1959. + 13. 6. 2025. Knin
46. ZVONKO ŠKALIC (p. Josipa), * 27. 9. 1949. + 12. 6. 2025. Vrljika
47. MARIJA VARNICA (ud. Bože), * 7. 1. 1937. + 28. 6. 2025. Podosoje
48. ANTE RATKO TURUDIĆ (p. Ivana), * 20. 8. 1942. + 29. 6. 2025. Knin
49. IVE GVERIĆ (p. Ilije), * 1. 5. 1949. + 30. 6. 2025. München

Mirom i radošću svoje prisutnosti razveseli duše pokojnika naših i osnaži u nama vjeru u uskrsnuće i ponovni susret s njima, molimo tebe Milosrdni Oče!

NIJE KRAJ

Ako moraš umrijeti umri tako da tvoj posljednji dah postane dio ljudske povijesti prepoznatljiv u sadašnjosti s bljeskom u budućnosti

FAU

TEOLOGIJA I VJERA

Isusova genealogija

Dr. fra Ivan Režić

Marko predstavlja Isusa kao slugu, ne treba mu genealogija. Ivan ga predstavlja kao Boga te isto tako ne usmjerava pozornost na Isusovo obiteljsko stablo, s Majčine strane. Matej predstavlja Isusa kao kralja. Kraljevsku liniju koja polazi od Abrahama sve do Josipa. Luka prezentira Isusa kao čovjeka, polazeći od Adama sve do Marije. Matej i Luka nam tako daju dvije genealogije koje se međusobno nadopunjuju.

Jedna od temeljnih riječi povijesti čovječanstva i time svake genealogije jest otac. Dakako, uz majku. Svako očinstvo proizlazi iz Božjeg očinstva, a slijedom toga mi vjernici kažemo da imamo tri oca:

Abrahama - praoca vjere ili oca svih vjernika. U Abrahamu susrećemo duhovno očinstvo koje, bez obzira na bremenitost suodnosa i sve ono što opterećuje naš odnos, ujedinjuje tri monoteističke religije, abrahamovske religije: židovstvo, kršćanstvo i islam. Abraham ujedinjuje odijeljene sinove!

Davidu - u njemu imamo očinstvo koje rađa darom spasenja. Isus je rođen iz Davidove loze i stoga je nazvan sinom Davidovim. Kod Mateja Isusova genealogija ili rodoslovlje počinje ovako: *Rodoslovlje Isusa Krista, sina Davidova, sina Abrahamova*. Davidovo očinstvo, po Mateju, zaključuje se trećim očinstvom, a ono glasi: *Jakovu se rodi Josip, muž Marije, od koje se rodio Isus koji se zove Krist* (Mt 1,16).

Josipa - zakonitog Isusova oca. Josip je u shvaćanju semita, Židova, Isusu otac, jer on ga je podigao. U židovskom shvaćanju otac je onaj koji odgaja. Nije toliko bitno je li je taj isti i biološki otac djeteta! Osim toga, na

temelju Tore, muž neke Židovke je postajao sinom oca svoje supruge. Zato i čitamo *Jakovu se rodi Josip, muž Marije, od koje se rodio Isus koji se zove Krist*. Imamo 66 imena u Isusovoj genealogiji kod Mateja, a broj 6 je biblijski broj čovjeka.

Tri spomenuta očinstva susreću se u vjeri, u povijesti spasenja i u objavljivanju svijetu u konkretnoj osobi Isusa Krista iz Nazareta, Božjeg sina, zvanog također i sinom Josipovim! Ta tri očinstva njemu vode i u njemu nalaze svoje ispunjenje.

Sveto pismo šuti o Josipu

Sveto pismo nam ne donosi niti jednu jedinu Josipovu riječ. Evanđelja gotovo pa šute o Josipu. No, ona ne zanemaruju niti podcjenjuju Josipovu ulogu. Josipov lik na neki način predstavlja sve one osobe koje znaju gdje im je biti i što im je činiti, a u čija djela nisu usmjerena svjetla pozornice niti se o njima priča naširoko i nadaleko. Josip je slika svih skromnih, samozatajnih, onih koji znaju što od njih traži Bog i što trebaju činiti iz ljubavi prema Bogu bratu čovjeku. Josip je slika osoba za koje se može reći da su se ostvarile, realizirale, pa makar ih ljudi u dovoljnoj mjeri ne cijene, no oni su zapravo silni i veliki u očima onoga kome ništa nije skriveno, u Božjim očima! Riječ je o osobama koje prepoznaju važnost i vrijednost svoje skromne i neuočljive prisutnosti, bez koje obitelj, društvo i Crkva ne bi bili isti.

U židovskoj tradiciji se kaže da je čovječanstvo poput jednog ogromnog mozaika, satkanog od sitnih obojanih komadića kamena. Neki od njih su uočljiviji, jer su na nekom uočljivijem mjestu (lice i oči

neke osobe). No, bez obzira na neke važnija mjesta na mozaiku, svaki od preostalih komadića kamenčića su također važni i bez njih mozaik ne bi bio kompletan, skladan niti lijep. Važno je biti dovoljno svjestan važnosti mjesta na koje me je Božja ruka providnosti postavila u tom predivnom mozaiku. Svako časno zanimanje, ma kako ga držali neuglednim, ima svoju vrijednost i važnost u Božjim očima! Zamislite kada bi neki od tih komadića mozaika svojevoljno htio biti na nekom drugom mjestu, ne vidjevši cjelinu mozaika. Ispala bi tada jedna obična nakaradna karikatura.

Nazaretska obitelj i Josipova uloga

Nazaretska obitelj je bila naizgled jedna sasvim obična obitelj otvorena volji Božjoj, a onda joj je Bog u svom promislu dodijelio nenadomjestivo mjesto u mozaiku povijesti čovječanstva. Sveta Nazaretska obitelj nas trajno podsjeća na vrijednost i važnost sasvim običnih svakodnevnih dužnosti i zaduženja, od kućanskih poslova, pranja, kuhanja, odlaska u kupovinu, čuvanja unučadi, rada u vrtu, brige oko vinograda i polja pa do rada za opće dobro. Sve učinjeno iz ljubavi i samo iz ljubavi ima vrijednost u Božjim očima! Osoba Josipa, sina Jakovljeva, podsjeća nas da se ljepota ne pokazuje nužno u velikim stvarima. Prava ljepota se pokazuje u vjernosti, nenametljivoj, strpljivoj i svakodnevnoj te u kreativnosti koju je svatko primio na originalan i neponovljiv način. Sveti Josip nas uči kako slušati i čuti Božji glas. On nas potiče da nikad ne odustajemo od naših snova i da razlikujemo dobro snove od fantazija! Snovi nas potiču i vode naprijed, a fantazije nas ne vode nikamo.

Moliti nam se je svetom Josipu

Molimo sv. Josipa da izmoli, osobito našim mladima, da ne prestanu sanjati. Da ih na tom putu ne ometu slijepe vođe, kratkovidni funkcioneri i bezlični fatalni fantazeri, ropski poslušni nekim čudnim centrima

moći, a nauštrb onih koji su im darovali ono najvrjednije što imaju, svoje povjerenje. Molimo zaštitnika hrvatskog naroda, da bdije nad našim narodom i oslobodi ga svakog sotonskog utjecaja, lažnih prijatelja, dvoličnih vođa i mrzitelja našeg naroda, a podari mu ljude po Božjem srcu, vjerne Bogu, odane svom napaćenom hrvatskom narodu i spremne na žrtvu.

Izmoli nam sveti Josipe da poraste broj zipki, a smanji egzodus mladih hrvatskih obitelji, naše budućnosti. Da se poveća broj povratnika i broj zaposlenih. Da naše zemljane i morske brazde budu izorane ralom i pramcem broda.

U Božjem promislu određenom za čuvara svete obitelji, Isus od Josipa, muža Marijina, uči biti čovjek, muškarac i vjernik Židov! Josip Isusa uči čovjekoljublju, bogoljublju i domoljublju! Isus od Josipa uči *ordo amoris*, red ljubavi, kako to lijepo definira sv. Augustin. Josip svojim životom Isusa odgaja,

usmjerava i potiče! U svom poočimu Josipu, Isus ima model ponašanja, izražavanja i djelovanja. Od Josipa Isus uči radovati se s radosnim, plakati sa zaplakanim i dijeliti s potrebitim.

Današnji očevi trebaju se upitati kako i na koji način usmjeravaju svoju djecu i kojim ih vrednotama uče. Ne podcjenjujući nenadomjestivu ulogu žene i majke, promišljajmo češće i o važnosti očinstva. Majčinstvo i očinstvo su dva lica jedne te iste stvarnosti. Bez ispravno shvaćenog

i življenog majčinstva i očinstva nema budućnosti nijednog naroda niti civilizacije. Već dobrano to vide i vodeće svjetske nacije, nekada ultra liberalnih stavova i usmjerenja, a sada u pokušaju povratka neprolaznim vrednotama. U Božjem promislu muškarac i žena su protagonisti dara života i blagostanja, a svako drugo izvitopereno ideološko i interesno usmjerenje i ideologija, imaju za svog autora Oca laži, Sotonu, koji u svojoj oholosti uživa ljudima zamračivati istinu, jednu i jedinu!

Kršćani u Poslanici Efežanima: od tuđinaca i pridošlica do sugrađana novog Božjega naroda - Crkve

Dr. don Tomislav Zečević

Poslanica Efežanima općenito govori o stanju Crkve potkraj 1. stoljeća, u kojoj su prevladavali kršćani nežidovskog podrijetla, mnogi od njih ne tako obraćeni i stoga potrebni stalnog podsjećanja na kršćanski identitet i židovske korijene, tj. na jednu te istu povijest spasenja koja ima svoj vrhunac u Kristu, čijom smo žrtvom, mukom, smrću i uskrsnućem svi spašeni i s Bogom te međusobno pomireni. Točnije, Poslanica Efežanima i njen biblijski odlomak Ef 2,11-22 obraća se novoobraćenim kršćanima iz poganstva s područja Efeza i šire okolice, tj. kršćanskim zajednicama sjeverozapadne Male Azije. Ova stvarnost je lijepo očitovana u odlomku 2,11-22, koji glasi:

“11 Spominjite se stoga da nekoć bijaste neznabošci u tijelu – neobrezanicima su vas zvali oni koji se zovu obrezani, rukom, na tijelu – 12 i da u ono vrijeme bijaste izvan Krista, udaljeni od građanstva izraelskoga, tuđi savezima obećanja, bez nade bijaste i neznabošci na svijetu. 13 Sada pak, u Kristu Isusu, vi koji nekoć bijaste daleko, dođoste blizu – po Krvi Kristovoj. 14 Doista, on je mir naš, on koji od dvoga učini jedno: pregradu razdvojnici, neprijateljstvo razori u svome tijelu. 15 Zakon zapovijedi s propisima obeskrijepi da u sebi, uspostavljajući mir, od dvojice sazda jednoga novog čovjeka 16 te obojicu u jednome Tijelu izmiri s Bogom po križu, ubivši u sebi neprijateljstvo. 17 I dođe te navijesti mir vama daleko i mir onima blizu, 18 jer po njemu jedni i drugi u jednome Duhu imamo pristup Ocu. 19 Tako dakle više niste tuđinci ni pridošlice, nego sugrađani ste svetih i ukućani Božji 20 nazidani na temelju apostola i proroka, a zaglavni je kamen

sam Krist Isus. 21 U njemu je sva građevina povezana i raste u hram svet u Gospodinu. 22 U njemu ste i vi ugrađeni u prebivalište Božje u Duhu.”

Odlomak Ef 2.11-22 se može podijeliti u tri dijela: 1) rr. 11-13; 2) rr. 14-18; 3) rr. 19-22. Prvi dio, koji obuhvaća rr. 11-13, govori o bezbožnoj prošlosti naslovnika i primatelja poslanice koji su nekoć bili bez nade u spasenje, daleko od Boga i Krista, daleko od Izraela te daleko od Saveza s Bogom i Božjih obećanja. Međutim, u ovom dijelu isticanje prošlosti služi kako bi se naglasila veličina njihovog sadašnjeg stanja bliskosti s Bogom koju su zadobili po Kristu. Drugi dio, koji obuhvaća rr. 14-18, u središte stavlja Kristovu spasonosnu i pomirbenu žrtvu na križu koja je glavni uzrok međusobne pomirbe Židova i pogana te glavni uzrok najvažnije pomirbe s Bogom, koja je bila potrebna i jednima i drugima, kako bi po Kristu i u Duhu Svetomu svi zajedno imali pristup Bogu Ocu. Konačno, treći dio, koji obuhvaća rr. 19-22, istovremeno sažima cijeli odlomak i uvodi u širu stvarnost novog stanja novoobraćenih kršćana iz poganstva.

U treći dio smješta se i r. 19 s početnim česticama “tako dakle”, koje predstavljaju prve dvije riječi ovog retka i koje imaju izrazito važnu ulogu koja nadilazi taj isti redak. Naime, ove čestice, osim što uvode u sažimanje i rezultat prethodno izrečenog, ujedno učvršćuju i pojačavaju naglasak na značajnu promjenu i prijelaz koji se dogodio s naslovnici poslanice, koji su nekad bili daleko od Boga i Krista, izvan spasenja. Kristovom smrću, koja je uzrok promjene i prijelaza, oni su pomireni prije svega s

Bogom i zatim sa Židovima, s kojima sada tvore jedan (novi) narod Božji, Crkvu, koja je istovremeno klica jednog novog otkupljenog i pomirenog čovječanstva u Kristu. Upravo u trećem dijelu, u rr. 19-22, početne riječi, tj. kombinacija čestica “tako dakle” uvodi u sveobuhvatni rezultat i posljedice Kristove žrtve na križu, u sadašnju stvarnost i povlastice novog stanja u kojem se nalaze ti isti kršćani, koji više nisu “tuđinci ni pridošlice, nego (ste) sugrađani svetih i ukućani Božji” (r. 19).

Iako se redci 2,19ss odnose na rr. 11-13, oni ih nadilaze jer novoobraćeni kršćani prestankom tuđinstva u odnosu na Boga i Božja obećanja ne postaju sugrađani Izraelaca, već u Kristu zajedno s drugim kršćanima postaju sugrađani novog Božjeg naroda, Crkve, i ukućani Božji, dio Božje obitelji. Ovdje je dakle jasno da početne riječi “tako dakle” u r. 19 ne uvode u očekivani rezultat prošlih događanja, argumentacije ili naracije, već donose prijelaz na nešto novo, u jedno novo stanje u kojem sadašnje posljedice Kristove žrtve (rr. 13-17) nadmašuju prijašnje stanje i

očekivanu pripadnost izraelskom narodu (državljanstvu) te dovode do državljanstva u Božjem narodu i pripadnosti Božjoj obitelji. Kulminacija i krajnji rezultat Kristove spasonosne i pomirbene žrtve, tj. potpuna novost očituje se u tome što nekadašnji pogani, sada, zajedno sa svima koji vjeruju u Krista, koji je temelj svekolikog života Crkve, ne samo da imaju isti pristup Bogu Ocu (r. 18), već čine jedan sveti Božji Hram (r. 21). Najveća i dotad nečuvena novost koju je Krist donio sastoji se upravo u tome da kršćanska zajednica, uključujući svakog njenog člana, po Duhu Svetome koji u njoj prebiva, čini jedan sveti živi Božji hram i Božje prebivalište na zemlji (rr. 20-22).

Redci 19-22 predstavljaju vrhunac Božjeg spasiteljskog djela u Kristu, o kojem je riječ u cijelom odlomku Ef 2,11-22 te u cijeloj Poslanici Efežanima. Važno je stoga ponoviti kako ovaj odlomak spominje prijašnje bezbožno stanje naslovnika i primatelja poslanice samo kako bi se još više naglasila neviđena i nečuvena novost sadašnjeg povlaštenog statusa kršćana, koji se mogu dičiti time da su postali sugrađani svetih i suukućani Božji. Povlašteni status novoobraćenih kršćana doživljava vrhunac u postajanje dijelom jednog svetog Božjeg hrama u kojem prebiva Bog po svome Duhu. U kulminaciji sadašnjeg spasonosnog stanja kršćana sjeverozapadne Male Azije kojima se poslanica obraća važnu ulogu imaju riječi “tako dakle” jer upravo one uvode u sveobuhvatne posljedice Kristove žrtve i naglašavaju novost kršćanskog poziva. Upravo ova kombinacija čestica (“tako dakle”) zajedno stavlja naglasak na prijelaz iz prijašnjeg stanja udaljenosti od Krista i Boga u novi sadašnji povlašteni spasonosni status kršćana koji žive novim životom u Kristu, koji uključuje jednakopravno članstvo u novom Božjem narodu, u Crkvi, koja čini Božju obitelj, živi sveti Božji hram i Božje prebivalište na zemlji.

POUČNO

Mudre izreke iz vrličkog kraja

Naučiti se k'o magare na šiljak.
(*drugim riječima: naviknuti se na
teškoće*)

Nad sunce svitlosti, nad majku
milosti.

Korito se prominilo, prasci ostali.

Šta maca koti miše lovi.

Ne pasu noge, nego glava.
(*drugim riječima: bitnija je dobra paša
negoli prijeđeni kilometri*)

Sam pa, sam se ubijo.

Više vridi noktić poštenja, nego vrića
sramote.

Bogato pametno, debelo lipo.

Neće kola iz doline bez stare voline.

Probirač prostirač.
(*Tko suviše bira i oklijeva na kraju loše
prođe*).

Dušmani mi pod nogama bili kano
konju čavli i arampini.

Došle vile prid oči.
(*kaže se onda kada nadođe neka
nedaća ili zlo*)

Jača sila od atora.

Ko je dužan i na Božić je tužan.

Neda žalosnom plakat.
(*Ne htjeti priznati istinu - zavaravati
nekoga naočigled*)

Magare ne zna reć', nego leć'.

Kako je derano nije ni krvavo.

Zapisao: fra Ivan Režić

Izrazi u vrličkom kraju

Lentrati - snaći nekoga nekakvo
zlo

Zagonetke u vrličkom kraju

Sidi maja na vr' gaja, čeka sinova iz
bijelih gradova
(*kvočka na jajima*).

Povijesne crtice iz vrličkog kraja

U stare zemane, dok još uvijek u široj upotrebi nije bilo šibica i upaljača, za paljenje vatre služila su primitivna kresiva pomoću kojih nije bilo lako zapaliti vatru. Tako se priča da se je oganj nastojao održati neprekidno te da su, kad bi se oganj ponegdje ugasio, znali poći po njega u najbliži zaseok. Dok Maovice još nisu bile dobro naseljene, po kazivanju pok. Ivića Reje, iz zaseoka Reje su znali poći po oganj sve do Ljulja, jer između ta dva zaseoka očito u to vrijeme još uvijek nije bilo naselja.

Kazivao: pok. Ivan Ivić Rejo
Zapisao: fra Ivan Režić

Priče o vilama u vrličkom kraju

Kad bi se u suton zimskog dana ukućani zajednički pomolili Bogu, blagovali skromni zalogaj, oni stariji ispili koju kaplju bevande, a mlađi malo mlika ili mlaćenice, krenule bi uz prelo priče o svakojakim zgodama i nezgodama. Osobito mjesto zauzimale su priče o vilama. Tako se na Maovicama pripovijedaju priče o Ljuljevoj vili i tome kako su vile posudile konja.

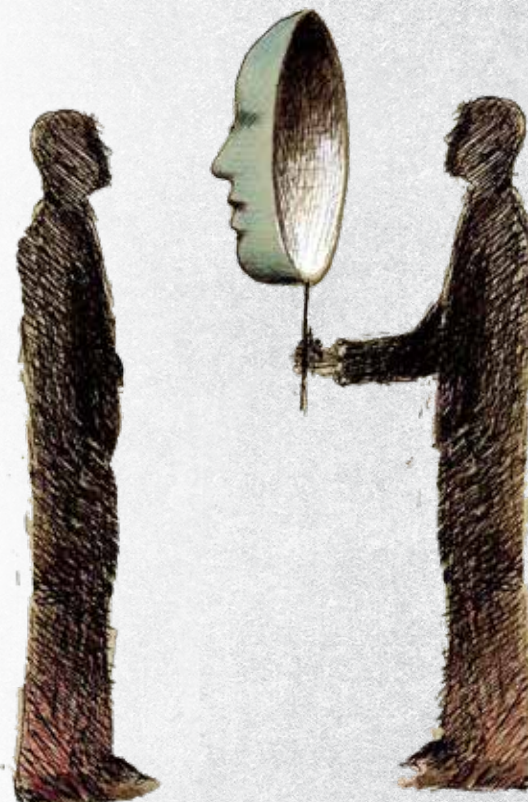
Ljuljeva vila

U stare zemane pastiri su znali vidati vile kako igraju kolo i pjevaju. Bile su predivne. Imale su duge kose. Kad bi ih rasplele, nitko im ne bi mogao odoljeti. Puno puta su im momci pokušali prići bliže i oteti koju od njih, ali bi im svaki put izmakle i odletjele. Jednom zgodom, pođe za rukom jednom mladiću iz Ljulja uhvatiti vilu. Neki kažu da ju je zatekao dok je umorna usnula u hladovini hrasta. Na brzinu joj je skinuo njeno ruho, bez koje više nije mogla odletjeti. Priča dalje kaže da je s njom živio i da mu je rodila sina. Više puta

molila bi ga da joj vrati njeno ruho da barem malo odleti k svojim vilama. Na te njene molbe bi se vilinski zet oglašivao, ali kad mu je rodila sina, kao da se je njegovo srce malo pomalo počelo smekšavati. Bilo je to nekako o Jurovdanu. Proljeće je zamirisalo, cvijeće se počelo ukazivati, a grane oblačiti u zelen. Dok je podajala sina, milozvučnim glasom obrati mu se po tko zna koji put istom molbom, uz obećanje da će se vratiti. Držeći da nema razloga ne vjerovati joj, ta rodila mu je i sina, pristade on i vrati joj njeno predivno ruho. Odjene ga ona, splete na brzinu svoje predivne crne kose, kratko se obazru na svog sina koji bezbrižno snivaše u bešici, lice joj ponovno ozari neobična radost i konačno poletje. Umah je nestade. Već se spuštao mrak, dijete je počelo plakati, a zabrinuti suprug očekivao je da će se njegova draga svakog časa vratiti. Ne mogavši oka sklopiti, dočeka on i ranu zoru pogleda uprta kroz pendžer ne bi li ju negdje ugledao. Kad je sunce malo ojačalo, uputi se prema mjestu na kojem ju je prije nekoliko godina zatekao zaspalu. Upravo u blizini tog mjesta začu on nekakav čudan šum i u tren se ispred njega pojavi njegova vila i reče mu da joj odmah donese sina da ga podoji. Otrča on sav sretan po dijete i donese joj ga. Kad ga je podojila predade ga djetetovu ocu i reče mu da će i idućih dana dolaziti na to isto mjesto ujutro i navečer podojiti dijete, ali da mu se više neće vratiti. Pogođen tim njenim riječima, sav ražalošćen i zabrinut smišljao što napraviti. Uхватiti je ne može, a selo ga je već počelo ismjevivati i smišljati šale na njegov račun te se on izbezumljen odluči ubiti je. Dok ona bude podajala dijete, nanišaniću i opaliti. Pripremi on svoju staru pušku, napuni je i skrije u blizini onog mjesta. Dok je ona podajala gladno dijete, on nanišani i opali. No, na njegovu veliku žalost, puščano zrno ne pogodi vilu, nego njihova sina. Tamo pod onim hrastom ostade ležati djetetovo beživotno tijelo, a vila odletje i nitko je nikada više ne vidje.

Druga verzija slične priče o Vili s Maovica

U drugoj verziji slične priče s različitim raspletom, koju nam je 2015. ispričala tada stogodišnjakinja, pokojna Anka Batalić, pripovijeda se da se je vila zaplela u trnje i da ju je mladić s Maovica na taj način uhvatio te da joj je skinuo njenu haljinu (aljinu) bez koje više nije mogla letjeti. Nadalje da mu je rodila dvoje djece, sina i kćer i kad su djeca bila još mala, vila je udobrovoljila svog supruga da joj vrati haljinu da može poći o Uskrsu na Garišta zaigrati i proveseliti se. Tamo je povela i svoje dvoje djece i kad je zaigrala, maloga sinčića je ošamarila (trisnila) i ostavila, a kćer je povela sa sobom i nikad se više nije vratila. U ovoj priči se ne navodi kako se je vilin suprug prezivao.

Kako su vile posudile konja

Nakon što su od ranog jutra želi ječam i pšenicu i na jakom srpanjskom suncu vrlacio dan na kamenom gumnu ispred kuće, umorni domaćini iz jednog vrličkog zaseoka pošli su na počinak. U neko doba noći, ponoć je prošla, a netko jako pokuca na zaključana drvena vrata njihove skromne kuće. „Tko bi to sad mogao biti u ovo gluho doba noći?“ - pomisli zabrinuti domaćin. „Tko je?“ - prestrašen jedva procijedi kroz zube. „Ne boj se, mi smo vile i posudit ćemo tvoga konja.“ Sav izbezumljen, tek što je otvorio vrata, već ih ugleda kako zamačke niz okrajke ispred kuće i nestade ih u daljini, tamo prema Dinari. Negdje pred svanuće, nakon prvih pijetla, vratiše konja. Ugledavši konja raspletene grive i sva u goljoj vodi upita ih dokle su išle. A one će mu kroz smjeh: „Nismo išle daleko, bile smo samo do Mostara.“

Zapisao: fra Ivan Režić

Laž i istina

LAŽ može izgledati primamljivo. Ona je izvrstan glumac. Oduševljava. Sjaji. Skriva se i izaziva strah. Kiti se naoko snažnim argumentima i mnoge pridobiva. Izvrće stvarnost. Laž ima strategiju. Laž je poput droge. Ulazi u krv. Stvara ovisnost. Ali ISTINA je nemilosrdna pred laži. Nema milosti. Nema dijaloga s laži. Istina uvijek razotkriva ono što laž pokušava prenijeti. Istina je jača i ona prije ili kasnije izlazi na vidjelo. Laž će svojom težinom uvijek potonuti na dno... Uvijek birajte istinu jer ona je uvijek konačni pobjednik.

(Nepoznat autor)

Molitvice u Vrličkom kraju

Betleme

Betleme, Betleme, šta se zgodi od tebe,
što ne poznaš Divice, Svete Majke Bogorodice,
šta je goniš od sebe usrid zime studene.
Ona traži konaka sve od jutra do mraka,
da ne bude Josipa pravednoga čovika,
morala je propasti na studenu ostati.
Kad u polje salazi i štalicu nalazi,
tu j' Marija noćila, Spasitelja rodila.
Kad dočuli Židovi da se Isus porodi
među sobom govore da Isusa umore.
A Bog posla anđela da probudi Josipa,
probudi se Marija, Draga Majka Božija
i (sva) rajska Divica, Sveta Majka Bogorodica.
Uranili zoricom, putovali stazicom
sa malenim Isusom i sa svetim Josipom.
Kad iz grada krenili, prvu stražu smenili
tu j' Marija postajala i Isusa podajala.
Malo j' čedo plakalo, bilo j' mliko kapalo,
po kamenu studenu za spomenu Betlemu.
Kad dođoše do dana priko vode Jordana,
Jordan vodu priđoše, u pustinju dođoše.
Tu j' se čudo zgodilo i nebo se otvorilo,
anđeli su padali, na kolina klicali.
Nakriv oca Divice Svete Majke Bogorodice,
moj Isuse prislatki, da mi j' biti u tvojim dvorim,
u rajskim korimom. Amen.
O Gospojo privelika

O Gospojo privelika

neba, zemlje ti si dika.
Anđeli te štiju gori
u nebeskim slavnim dvorin.
Sva nebesa puna stoje,
veličanstva slave tvoje.
Prva jesi poslin Boga
i najveća od svakoga.
Sveto Trojstvo tebe kruni
i radosno srce puni.
Za blaženu j' te Bog odabra
i dade ti rajska dobra.
Sve milosti tebi dade,
napućena š njin ostade
jer si Majka Božjog Sina
odabrana iz visina,
od anđela pozdravljena
Svetog Duha napunjena. Amen.

Kazivala: Maša Milković, rođ. Režić
Zapisao: fra Ivan Režić

Pouka orlovog gnijezda

Ženka orla je savetovala ženu kako da
najbolje odgaja svoju djecu.

– Jesi li dobro, ljudska majko? - upita ju orlica.

– Bojim se - odgovori žena. Moje dijete će
se uskoro roditi i imam toliko nedoumica.
Želim mu dati najbolje, želim da mu život
bude lak i miran... ali kako ću znati odgajam
li ga na pravi način?

– Odgajati dijete nije lako - reče orlica. Ne
radi se o tome da mu se ponudi ugodan živ-
ot. Zapravo, često je upravo suprotno. Kad
se moji orlići izlegnu, gnijezdo je puno perja
i mekog lišća: to je ugodno utočište, gdje se
mogu osjećati zaštićeno.

Ali kad dođe vrijeme da nauče letjeti, sve
uklonim. Ostavljam samo suhe grane i trnje.
Žena se namrštila, zbunjena.

– Trnje? Zašto sve činiti tako teškim?

– Zato što ih nelagoda potiče na promjenu
- odgovori orlica. Ako gnijezdo ostane udob-
no, nikada se neće pomaknuti. Umjesto
toga, ljutnja ih tjera da potraže novo mjesto,
da otkriju snagu koju imaju u sebi.

Udobnost ničemu ne uči.

– A kad padnu, što radiš? - upita žena.

– Najprije padnu, vjetar ih preplavi. Ali stig-
nem do njih, zgrabim ih pandžama i podig-
nem. Onda ih opet pustim. Ponavljam to ne-
koliko puta, dok ne rašire krila.

A kad konačno uspiju letjeti, stvarno ih pus-
tim. Više ne interveniram.

Žena je zurila u nju, još uvijek u nevjerici.

– Znači, ne štitiš ih uvijek?

– Ne, odlučno će orlica. Ne hranim njihovu
ovisnost. Moji mališani moraju naučiti let-
jeti sami, biti jaki, preživjeti bez mene. Kad
bih ih zauvijek držala u gnijezdu, samo bih
ih oslabila. Moj posao je da ih pripremim za
let, a ne da ih zadržavam.

Žena je spustila pogled, milujući svoj trbuh.

— Dakle... trebam li pustiti svog sina da se
suoči s nekim poteškoćama?

Orlica je kimnula.

— Ne radi se o tomu da dijete pati. Radi se
o podučavanju. I ako te boli, ljudska majko,
najdragocjenije što mu možeš dati je snaga.

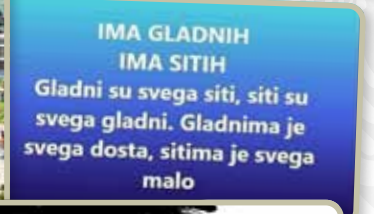
Nemoj ga štiti od svega. Nemoj ga stalno
pokrivati. Neka se suoči sa svijetom. Neka
leti.

Žena je polako kimnula, zahvalno pogledala
orlicu i nasmiješila se.

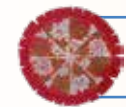
– Hvala ti, orlovska majko. - šapnula je dok
se udaljavala. - Tvoj savjet je dar.

nepoznati autor

RAZGOVOR S DUGOGODIŠNJIM MISIONAROM VRLIČANINOM FRA DRAGOM GVERIĆEM

Narod koji se boji života izumire zbog vlastite sebičnosti

Razgovarao: fra Ivan Režić

Fra Drago Gverić, redovnik franjevac i svećenik, član Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja sa sjedištem u Splitu i Vrličanin rođenjem, dugogodišnji je misionar u Demokratskoj Republici Kongo u Africi, kratko među argentinskim i moliškim Hrvatima u Italiji te preko 20 godina u Kanadi i u SAD-u. Polovina njegova svećeničkog djelovanja obilježena je radom s materijalno najsiriromašnijima koje je trebalo zaštititi, odgajati i educirati i to tijekom djelovanja u Africi u trenutku velikih nemira, sukoba i građanskog rata. Nemali broj puta bio je zbog svog požrtvovnog rada i u životnoj opasnosti. Njegov samozatajan rad nije prošao neopažen te je 2008. godine dobio nagradu „Ponos Hrvatske“, a 2023. nagradu Grada Vrlike za životno djelo. Od konca 2023. u mirovini je u samostanu o. fra Ante Antića u Splitu na Trsteniku.

Fra Drago, reci nam najprije nešto o sebi.

Rođen sam u Jarama, 25. kolovoza 1952. godine, od oca Ivana i Ane rođene Božinović. Osnovnu školu završio sam u Vinaliću i u Vrlici. U sjemenište odlazim 1967. godine, u novicijat na La Verni u Italiji 1971., a bogosloviju u Makarskoj pohađam od 1972. do 1977. godine. Mladu misu sam proslavio 2. srpnja 1978. u Vrlici.

Kako si se odlučio postati redovnik franjevac i svećenik, jesi li imao nekoga

za uzor u tom smislu i kako su reagirali tvoji najbliži?

Jedan od fratarata koji je na mene ostavio poseban dojam bio je tadašnji vrlički župnik fra Metod Latinac. Već kao ministrant počeo sam razmišljati o tome da postanem redovnik franjevac i svećenik i onda je to išlo sasvim spontano i redovito. Prije negoli ću poći u sjemenište u Sinj, vidjevši moju veliku želju, kaže meni moja pokojna mater: „Ajde ti sinko moj kad si navrnio, ali znaj da će ti biti teško raditi s ljudima.“ Mogu reći da je bila poprilično u pravu, ali ipak se nisam pokajao što sam krenuo, a i njoj i drugima je bilo drago što sam postao i ostao fra Drago.

Za one koji to ne znaju spomenut ćemo da si cijeli svoj svećenički vijek proveo djelujući kao misionar. Kada i kako si u sebi otkrio misionarski poziv i u kojim si zemljama do sada djelovalo kao redovnik, svećenik i misionar?

U afričke projekte bio sam uključen od bogoslovskih dana. Tadašnji misionar fra Ilija Barešić nam je dolazio u Makarsku i govorio o svom misionarskom djelovanju i poticao nas bogoslove da razmišljamo o misijama i o mogućem misionarskom djelovanju. Na te njegove poticajne riječi pomislio sam zašto upravo ja ne bih pokušao i tako je to onda krenulo. Moju želju poći u misije, povjerio sam fra Petru Čapkunu, budućem provincijalu. Tada sam od njega doznao da me je uprava provincije namjeravala poslati na

studij biologije za nastavnika na Gimnaziji u Sinju. Budući je moja želja bila studirati klasične jezike, mislim da je na kraju ispalo bolje da sam odlučio kako sam osjećao da je najbolje za mene. Godine 1980. pošao sam u misije u tadašnji Zair, a danas D.R. Kongo i tamo sam ostao do 1993. Nakon toga odlazim u Argentinu od 1993. do 1994. Uslijedio je moj odlazak u Kanadu u kojoj sam dušobrižnik od 1994. do 2003. Po drugi pod odlazim u Afriku od 2003. do 2004. i djelujem u afričkoj državi Burundiju u Gitegi, a onda od 2005. do 2008. u Kazibi, ponovno u D.R. Kongo.

Nakon toga sam odlukom provincijske uprave sudjelovao, od 2008. do 2009., u jednom projektu pokušaja trajnije prisutnosti među našim davno iseljenim Hrvatima u Moliseu u Italiji, nakon čega sam premješten u Kanadu, gdje djelujem po drugi put od 2009. do 2011. Godine 2012. odlazim za voditelja misije u San Jose u SAD i tamo ostajem do povratka u Domovinu koncem 2023. godine.

Kojim si idejama i prioritetima bio vođen u svom djelovanju među afričkim plemenima, a kojim među našim iseljenim Hrvatima u Argentinu, Moliseu, Kanadi i u SAD-u?

Vrlo kratko mogu reći da sam posvuda u svom djelovanju uvijek bio vođen ljudskošću. Pokušao sam se približiti ljudima, što bolje ih razumjeti i među njima širiti poruku Evanđelja, najprije vlastitim primjerom.

Poznato nam je da si u Africi izgradio nekoliko crkava i vodio niz škola. O kakvim je školama riječ i kolika je bila njihova važnost za život tamošnjeg čovjeka?

Izgradio sam u Kongu više crkava. Posljednja od njih bila je velika župna crkva. Ja sam bio i arhitekt i zidar. Nisam ni sam bio svjestan u što se upuštam i kako smo to sve skupa izveli, ali sam morao jako brzo učiti... Što se tiče škola, one su dolje u Afirici iznimno važne, jer djetetu koje završi bilo koji zanat donose život i daju mu „kruh u ruke“.

Na jednom si mjestu izjavio da se u Kongu bijelac mora stidjeti zbog toga što je bijelac. Možeš li nam malo pojasniti tu svoju izrečenu misao?

Uz puno dobra kojeg su na primjer misionari donijeli Kongu, bijeli ljudi bili su uzurpatori i izrabljivači tog naroda u svakom smislu.

Poznato nam je da si za vrijeme brojnih građanskih ratova u Kongu bio u direktnoj životnoj opasnosti. Možeš li nam malo približiti okolnosti u kojima si djelovao, osobito Tvoje djelovanje u svrhu spašavanje „djece ratnika“?

Više puta sam bio u direktnoj životnoj opasnosti. Jednom prilikom su mi sami vojnici prijetili smrću ukoliko ne prestanem djelovati kao misionar. Odgovorio sam im što će time dobiti ukoliko me likvidiraju. Mogu reći

da su bili prilično zbunjeni tim mojim odgovorom. Kasnije sam se angažirao u spašavanju „djece ratnika“ i drugih na način da sam ih uključivao u školovanje kako bi stekli nekakvo znanje i zanimanje.

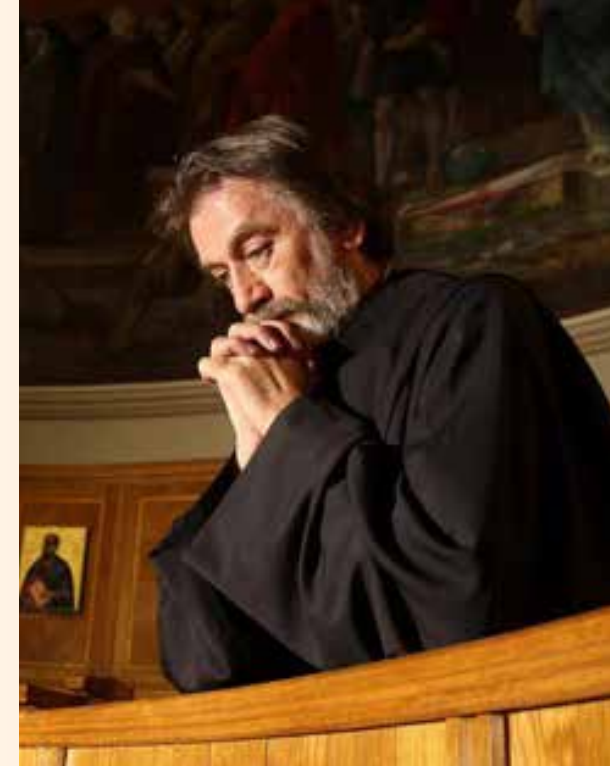
Tijekom svog dugogodišnjeg djelovanja u Kongu stekao si poštovanje i autoritet među tamošnjim ljudima. Je li to bilo teško i na koji način si prilazio tamošnjim plemenima, plemenskim vođama i političarima?

Kao što sam i maloprije rekao, prilazio sam im s ljudskošću. U početku je bilo teško dok se nije uspostavilo međusobno povjerenje, ali kad su se uvjerali u moje dobre namjere onda je sve išlo lakše.

Dugo godina si bio jedini bijelac koji je živio izvan nekog afričkog grada u unutrašnjosti, ovisan većinom o motor-kotaču, a društvo su Ti pravili papiga i majmun. Možeš li nam reći nešto o svom životu u unutrašnjosti Konga, daleko od grada?

Najbliži grad Bukavu bio je udaljen jedno pedesetak kilometara od mog mjesta stanovanja Kazibe. Okućnicu kuće u kojoj sam živio ogradio sam špagom, znakom moje privatnosti. I to je zaista za njih bio znak da ne idu dalje. Respektirali su to. Taj moj privatni prostor ograđen špagom jedini je prešao, uz moje dopuštenje, ministar unutrašnjih poslova D.R. Konga, koji me je posjetio u pratnji lokalnog kralja.

Što se tiče majmuna, on je domaća životinja, kao kod nas mačka, s razlikom što ih tamo jedu. Dobar dio su ih bili istrijebili pa nisu bili brojni. Moj majmun se danom slobodno kretao, a navečer bi došao spavati u svoju sobicu kod mene. Što se tiče papige, ona se je znala i udaljiti. Inače je pričala maši jezikom, a mene je oponašala kad bih kašljao. Valjda joj je to bilo interesantno. Majmun i papiga su se dobro slagali i bili su mi dobro i zanimljivo društvo.

Biti uspješan misionar podrazumijevalo je biti spreman na prilagođavanje novim životnim okolnostima, osobito na učenje novih jezika. Bog Te je obdario darom brzog učenja jezika pa si plemenski jezik maši naučio od belgijskog misionara za svega tri mjeseca. Možeš li nam reći nešto o tom svom iskustvu učenja i poznavanja brojnih jezika, koliko ih poznaješ te kojim jezikom najradije govoriš?

Pričam i previše jezika, a bio sam ih prisiljen brzo učiti, jer je njihovo učenje bilo povezano s mojim djelovanjem na više kontinenata. Pričam kongoleški maši jezik, potom španjolski, francuski, talijanski, engleski, pa pomalo i njemački. Često sam pratio neke naše provincijale na njihovim službenim susretima, jer im je trebao prevoditelj. Od svih jezika najradije govorim francuski.

Jednom si izjavio da je Tvoje srce u Kongu. Čime Te je osvojio Kongo i njegovi ljudi i što bi od njih mogao preuzeti moderni zapadni čovjek?

Osvojila me njihova spontanost i iskrena radost. Njihova dobronamjernost i velikodušnost. Za ilustraciju, bilo je slučajeva da bi mi neki od ljudi iz srednjeg sloja znali za milostinju donositi i zlato, što bismo onda upotrijebili za najpotrebnije i za gradnju. I naravno to je narod koji se ne boji života.

Što bi po Tebi trebalo učiniti kako bi afrički čovjek živio u boljim materijalnim prilikama i kako vidiš budućnost D.R. Kongo?

Nažalost u Kongu je stanje sve gore i gore. Za boljitak tog čovjeka trebalo bi se uhvatiti u koštac s korupcijom.

Nalaziš li neke sličnosti s društveno-političkim stanjem u D. R. Kongo sa stanjem u našoj Domovini koja već skoro 35 godina živi u demokratskom sustavu, a iznutra ju razdiru „dječje bolesti“ od kojih je već trebala biti ozdravljena ili barem u većoj mjeri zaštićena?

Sličnost je u prisustvu korupcije i nedovoljno dobrog funkcioniranja pravne države. Uz to kod nas je, za razliku od njih, prisutno naslijeđe komunizma koje je uvelike oblikovalo svijest i razobličilo savjest ljudi.

Jesu li i vjernici iz Hrvatske pomagali potrebnima u Africi za vrijeme tvog boravka u D.R. Kongu i iz kojih zemalja je stizala najveća materijalna pomoć, ali i pomoć u ljudstvu (misionari i volonteri)?

Najviše su pomagali Nijemci, ali i naš svijet je redovito slao donacije u naše misije. Najbrojniji misionari su bili Belgijanci, tzv. „bijeli oci“.

Djelujući među našim iseljenicima u SAD-u, ako smijem primijetiti, pričinjalo Ti je zadovoljstvo kreirati mali kutak Afrike i biti okružen papigama, vjernim psom i drugim životinjama?

Pa bila je kod mene prisutna neka vrst nostalgije za Afrikom. U San Joseu sam, primjerice, u jednom trenutku imao deset papiga. Žao mi je psa koji je ostao u SAD-u nakon mog povratka u Domovinu.

Kakve uspomene nosiš djelujući među našim iseljenim Hrvatima u Kanadi i u SAD-u i što te je u tom smislu posebno oduševljavalo?

Oduševljavala me je njihova velikodušnost i spremnost na pomoć te redoviti dolasci na misna slavlja.

Koliko često si dolazilo u Hrvatsku i u svoj vrlički kraj tijekom svog misionarskog djelovanja izvan Hrvatske i koje uspomene iz djetinjstva u Jarama i u vrličkom kraju žive u Tvom sjećanju?

Dok sam bio u Afirici, redovito sam u Domovinu i u rodni kraj dolazio svake tri godine. Kad sam bio u Kanadi znao bih doći svake godine, a iz SAD- a sam dolazio vrlo rijetko. Što se tiče djetinjstva, u sjećanju su mi žive slike paženja ovaca, kupanja u ljetne vruće dane na Cetini. Tada je bilo dosta djece pa nam nije bilo dosadno. Nedjeljom se išlo u crkvu u Vrliku. Tamo sam ministrirao. U Vrlici bi četvrtkom bio pazarni dan pa bismo mi djeca tamo vrlo rado pošli. Kad vidim stare crno bijele fotografije s prizorima iz

života naših ljudi tog vremena naviru mi sjećanja na ta teška i lijepa vremena.

Što Te osobito raduje, a što rastužuje kad danas posjetiš Vrliku i vrlički kraj?

Raduje me sloboda i neovisnost Hrvatske pa s tim u vezi svijest da je i moj vrlički kraj dao obol u njenom stvaranju. Nažalost broj ljudi u vrličkom kraju je rapidno opao i to djeluje poprilično tužno.

Kako je bilo proživljavati velikosrpsku agresiju na Hrvatsku, znajući da je i Tvoj rodni kraj okupiran, da se je većina dojučerašnjih susjeda pravoslavne vjere prometnula u naše otvorene neprijatelje, a najmiliji i ostali Vrličani u progonstvu?

Bilo je to tužno i ružno. Početkom izbijanja rata bio sam u Afirici i bio sam spreman tada vratiti se u Hrvatsku i pomoći što mogu u obrani moje Domovine. Priopćio sam to tadašnjem provincijalu fra Pavlu Žmiri, na što mi je on odgovorio da nam u Hrvatskoj ne nedostaje ljudi, nego oružja. Otac mi je u to vrijeme bio u progonstvu u Sinju kod brata, a majka mi je sve do 1994. ostala na okupiranom području pa smo svi bili jako zabrinuti za nju i druge koji su tamo ostali i proživljavali svakodnevna zlostavljanja.

Koje su promjene na licu Hrvatske najvidljivije od Tvog, sada već davnog, odlaska u misije?

Osim što živimo u slobodnoj Domovini, ne uočavam nešto drugo. Kao malobrojan narod muči nas, nažalost, veliki demografski problem i deficit.

Godine 2008. dobio si nagradu “Ponos hrvatske”, namijenjenu posebno zaslužnim građanima Republike Hrvatske. Kako si doživio tu nagradu i jesi li prepoznao u njoj mali znak zahvalnosti za nebrojena djela ljubavi i milosrđa prema najpotrebnijima?

Tada sam bio u Moliseu, a tamo je došao tadašnji predsjednik Republike Hrvatske

Stipe Mesić i ponio sa sobom tu nagradu kako bi mi je uručio. Nisam se pojavio na tom uručanju. Iz današnje perspektive je jasan razlog mog nepojavljivanja i zbog čega tada tu nagradu nisam doživio ničim posebnim. Da mi ju je htio uručiti netko drugi, shvatio bih ju i prihvatio sasvim drukčije. Nagradu je u moje ime preuzeo tadašnji provincijal.

I vrlički kraj preko Grada Vrlike prepoznao je vrijednost Tvog rada te si 2023. godine dobio nagradu za životno djelo. Lijepo je biti prepoznat i među svojim, zar ne?

To da.

Dragi fra Drago, hvala Ti na odvojenom vremenu i za kraj tvoja poruka Vrličanima ma gdje bili i ujedno svim čitateljima „Vrličkog kola“ i prijateljima Vrlike.

Hvala uredništvu i Tebi, dragi fra Ivane, na ovom razgovoru i na svemu što činite za promociju našeg vrličkog kraja preko lista Vrličko kolo i drugih inicijativa. Uz kratku, ali sadržajnu poruku iz Knjige Postanka hrvatskom narodu i Vrličanima: *Plodite se i množite i zemlju napunite, i podložite je sebi!* Narod koji se boji života izumire zbog vlastite sebičnosti.

UMJETNIČKI KUTAK

Mara Režić, ud. Bože

Molitva babe Đuke

Svako jutro iza osam sati
sida Đuka ispred svojih vrata

Pa se ona očenaša maša
da izmoli pet šest očenaša

Boga molim Mariji se divim
mili Bože što li više živim

Ostarila nitko me ne voli
pa se tebi Bože molim

Izbavime ti iz ovih muka tebe
moli čobanica Đuka

Pa me vodi ti u svoje dvore
ovako se živit ne more

Primi mene Bože za pastira
čobanica uvijek sam ti bila

Čobanica ja sam od rođenja
moj narode vama doviđenja

Čobanica Đuka

Ode naša čobanica Đuka
svetom Juri ali bez kaputa

Ostavila Lemeš i Svilaju te se
sprema u grobnicu svoju

Tu je čeka njeni Božurica širi
ruke dođi moja Đuke

Dođi meni a moj vjerni družo
sad će mo biti malo duže

Pa mi reci zlato moje
kako su ti ovce tvoje

Kaži meni mila tico
kako su nam naša dica

Oću Božo sve ću tebi reći
nemogu ti sad uteći

Sad ćemo skupa u raju biti
dragom Bogu se moliti

Da nam čuva našu dragu dicu
našu dicu dragu porodicu

Vrlika

Od milja, za nas je bila Vareš,
veselili se u pohodu Njoj,
staroj crkvi Gospe od Ružarija,
i vrličkoj Česmi nepresušnoj.

*Obitelji Frane i Mile
Plazonića pred odlazak iz
Ježevića u Košku 1955. god.*

Slutnja

Kao da nešto slutim
potajno duboko u duši
i ne vjerujem samom sebi
da kraj života se ruši.

Poput breze na vjetru lelujam,
klecam prema zemlji sve više i više,
dok duša o proljeću sanja,
al' jesen je sve bliže i bliže.

Lagan vjetar grane njiše
brišući sve moje snove,
dok plove oblaci tamni
noseći kapi hladne kiše.

Život me mazio nije,
a bio sam pun vrlina,
mlad bez oca osta
kao ptica podrezanih krila.

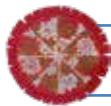
Sa stvarnošću moraš se sresti
ne razmišljajući o tome prije,
a sada u smiraj krenuti treba
ostavljajući svoje najmilije.

*Obiteljska kuća Frane i
Mile Plazonića*

IZ POVIJESTI VRLIKE I VRLIČKOG KRAJA

Bojadisanje crkve u Vrlici 1931. godine

O. Ben Utić

Pripremili: fra Mladen Prolić i fra Ivan Režić

U glasniku *Gospe sinjske* iz 1931. godine čitamo vijest o bojadisanju župske crkve u Vrlici, odnosno ukrašavanju freskama. Tekst prenosimo u cijelosti.

Lijepa i ubava varoš Vrlika dobila je u svojoj crkvi, posvećenoj Gospi od Ruzarija, tako divnu tekovinu da, zbilja, možemo reći, da je po svojoj ponutrici sada od najljepših Gospinih crkava kod nas.

Zauzimanjem župnika o. fra Pile Bilušića, a potporom varošana i ove župe crkva je potpuno preporođena. Akademski slikar Vlade Marjanović tako ju je divno uresio da čovjek pada na koljena i kliče: Doista ovo je dom Božji! Sve te u crkvi priteže da digneš srce i dušu Bogu. Netom uđeš u crkvu, svega te zaokuplja divna slika nad velikim oltarom: Opći sud. Tu s jedne strane odabranici, predvođeni od sv. Franje, Dominika, Jerolima, Augustina, Vinka Paulskog..., očekujući dolazak Sina Božjega da prime krune slave. S druge strane stoje osuđeni u strahu i trepetu, nastoje da izbjegnu osvetu za svoj opaki život, no sveti križ, otkupljenja našega znak, drži ih tu. Divna je ta slika! Nad njom se pojavljuje Presveto Trojstvo u svoj slavi i veličanstvu, koje opkoljuju anđeli zovući vas rod ljudski na sud. Dok promatramo tu lijepu i uspjelu sliku dva anđela sa strane velikog oltara potiču nas svojom pojavom punom vjere i pobožnosti: Padnite na koljena i poklonite se Bogu u svetom Otajstvu!

Svod crkve, na kojem zaogrnuti suncem, ovjenčana slavom kraljuje Bl. Djevica

Marjanovićev Mojsije u vrličkoj crkvi

Marija, uznosi srce i dušu k nebu, a četiri evanđelista s otvorenim knjigama kao da živom riječju veličaju Boga i Prečistu Djevicu. Kad sve to gledaš, šapčeš s anđelima koji okružuju Majku Isusovu: Sva si lijepa o Marijo! Dok anđeli na luku, koji dijele donju crkvu od svetišta, u dvije skupine, uz violine i razna glazbala, pjevaju: Hvalite Gospodina svi narodi!

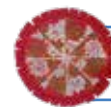
Pobočni zidovi crkve urešeni su slikama velikih Božjih ugodnika koji kao da nam vele: Uzmite križ svoj i slijedite Isusa kao i mi, i čeka vas nagrada kao i nas kod Boga. Tu vidimo najobljubljenijega sveca sv. Antu, pa

prvake apostola sv. Petra i Pavla. Zatim sv. Josipa i Ivana Krstitelja, naučitelje sv. Crkve: sv. Bonaventuru, sv. Tomu i Augustina. Iz starog zavjeta tu su pjesnik Gospodnji David i vođa naroda odabranoga Mojsije. I naši slavenski apostoli sv. Ćiril i Metodije imaju odabrano mjesto. Uz sv. Grgura Papu sa svodova Gospine crkve naučavaju kao i za života: Vjeruj u jednu svetu i apoštolsku crkvu u kojoj je Isus u Petru i u njegovom nasljedniku sv. ocu Papi.

Trebalo je da budu i naši praroditelji u crkvi Gospe od Ruzarija. Jedna slika Adama i Eve u nadnaravnoj veličini kaže nam, što

su bili naši praroditelji u stanju milosti, dok nam druga slika, gdje ih Kerub tjera iz raja zemaljskoga, kazuje bijedu u koju su upali po grijehu.

Doista pobožni čitatelj Gospina glasnika u ovom slabom momu opisu nazrijeva, kako je lijepa vrlička crkva Gospe od Ruzarija. Neka Gospodin stotruko naplati neumornom župniku ocu Bilušiću, a umjetnika Marjanovića da dugo uzdrži na životu, da još mnoge crkve po našoj domaji sa svojim bogatim i pobožnim kistom ukrasi, na slavu Božju, a spas vjernika!

Krleža u posjetu Vrlici

Miljenko Romić

Godine 1948. arheolog Stipe Gunjača vodi istraživanja na starohrvatskoj crkvi Sv. Spasa i starohrvatskog groblja, te godine u proljeće u posjet mu dolazi Krleža s namjerom obilaska arheološkog lokaliteta. Iz Splita su se uputili u Vrliku, od Sinja je bila prašnjava i neravna cesta koja je uglavnom pratila tok Cetine. Nadomak Vrlike su zapeli, automobil je crknuo, vozač se dugo mučio oko popravka, ali uzalud. Na kraju su mještani iz sela doveli par volova, koji su ih odšlepali do Vrlike. Krleža je u Vrlici htio posjetiti rodnu kuću svojega kuma i mentora Milana Begovića. Problemi s automobilom su dugo trajali pa su u Vrliku stigli tek kad je pala noć. Bili su gladni pa je Gunjača predložio da odu u gostionicu. Tamo su pred njih iznijeli pladanj narezanog domaćeg pršuta i bokal garjačke hrvaštine... jeli su gotovo u mraku, na stolu ispred njih je žmirkala slabašna voštanica. Krleža kaže da mu je pršut bio slastan, nikad mu nije bio tako ukusan, "mirisao je kao najbolji aperitiv"... A onda je iznenada zasjala električna svjetla, pogledao je u pladanj i imao što vidjeti, crv se lijeno

vukao pladnjem... kao i njihov pokvareni automobil. Krleža veselo uzvikne, "pršut je zaista zreo"... i zatraži od gostioničara "još jedan bokal tog pitkoga vina"...

Bila je mrkla noć kad su obišli i razgledali kuću Milana Begovića. Krleža kaže da je imao namjeru po povratku u Zagreb obići svoga kuma Milana Begovića, kojemu je Titova komunistička vlast zabranila javno djelovanje jer je bio označen kao neprijatelj naroda i partije... Sutra ujutro u Splitu Krleža je pročitao u Slobodnoj Dalmaciji da je u Zagrebu te večeri umro Milan Begović...

Turci već nakon pada Bosanskog kraljevstva 1463. godine povremeno upadaju na područje Dalmacije te pljačkaju. Jedno od mjesta koje se u arhivima spominje kao privremeno boravište posljednje bosanske kraljice Katarine je Vrlika. U okolici Vrlike dolaze preko Uništa. Knin i Skradin trajno su pali u osmanske ruke 1522. godinu. Tada je osvojena u sastav Osmanskog carstva došla i Vrlika.

U novom osmanskome administrativnom sustavu Vrh Rika (. ريفه . ويرخ) je imala status nahije. Prvi put se spominje 1528. godine kada je bila u sastavu vilajeta Hrvati i kadiluka Skradin. Vrlika je bila smještena na glavnom prometnom pravcu dalmatinskih gradova s unutrašnjošću carstva što joj je omogućilo razvoj. Vrh Rika je bila vojna utvrda s podgrađem u kojem su živjeli civili. Vojnom posadom i podgrađem upravljao je dizdar. Može se reći da je to bio poglavar naselja. Prvi vrlički dizdar bio je Iskender-aga. Zamjenik dizdara zvao se čehaja.

U prvom osmanskome popisu 1530. godine zabilježeno je da je u vojničkoj utvrdi Vrh Rika bilo sedamnaest vojnika. S njima je živio imam što znači da je već osam godina nakon osvajanja u Vrlici postojala džamija. Kada bi Osmanlije sagradile džamiju oko nje bi nastala mahala, daljnji razvitak naselja odvijao bi se oko tog središnjeg objekta. Uz džamiju bi se gradili mektebi, hamami, karavansaraja i dućani te bi mjesto steklo uvjete za postajanje kasabom. Formalnim proglašenjem kasabom stanovnici bi bili oslobođeni dijela državnih poreza. Džamija u Vrlici je izgrađena nalogom dizdara tj. državnom direktivom. Ovo saznajemo jer je njezin osnivač Iskender aga ostavio 95 000 akča u zakladi za njezino financiranje. Ovo

je velika svota novca te je malo vjerojatno da ga je dizdar sam ostavio. Izrijeckom se džamija prvi put spominje 1604. godine. Spominje ju i Čelebi 1660. godine.

Imam mevlan Alija sa timarom 1420 akča bio je vjerski službenik u Vrlici sve do 1540. godine. U sastavu nahije Vrh Rika 1530. godine su bila četiri naselja.

Dvadesetak godina poslije u defteru iz 1550. godine zapisano je da je nahija Vrlika imala tri mezre i osam čifluka. Unutar nahije popisana su sljedeća sela: Kijevo i Vdonić (Vitalić), mezre Rude, Vitalić, Grbava, Zakol Starina i Skratun, Vidać, Radinje, Mahavice, Brza/Petrijeva bašta te rijeka Slap. Ukupno je u nahiji bilo sto dvadeset pet kuća. Mahavice su upisane kao Mahavice pod nahiju Sinj. U ovom defteru se pronalaze i podatci iz prijašnjeg deftera. Dizdar Vrlike bio je Sulejman 1550. godine.

Uspoređujući podatke o vjerskoj pripadnosti stanovnika drugih srednjedalmatinskih gradova vidljivo je da su 1550. godine jedino Vrlika, koja je bila 100% muslimanska, i Knin, sa dva nemuslimanska domaćinstva, promijenili strukturu stanovništva potpuno dok su ostala naselja zadržala pretežno kršćanski karakter. U defteru 1550. pojavljuje se Vladislav Bioković u čifluku zaima Mehmedbega Borovine. Ovo je zanimljivo s obzirom da se Biuk (Bioković) kao prezime javlja 1688. godine te i danas žive u Vrlici. Prema ovom Biuci su starosjedioci u vrličkom kraju.

Mletački providur Giacomo Foscari 1572. godine piše u svom izvještaju da je Vrlika mala utvrda s posadom od trideset vojnika. Prema defteru iz 1574. godine Vrlika je bila mahala Iskender-age, bivšeg vrličkog dizdara te je bila u nizu obrambenih utvrda prema Mletačkoj Republici. Poslije 1580.

je bila u sastavu kliškog ili zagorskog kadiluka sve do mletačkog osvajanja.

Prema opisu iz osmanlijskog katastra iz 1604. godine Vrlika je imala status kasabe. O važnosti naselja svjedoči podatak da je u kliškom sandžaku početkom 17. stoljeća bilo samo sedamnaest naselja sa statusom kasabe. Pošto je bilo malo obradive zemlje stanovnici su se bavili zanatima. Rijetki zemljoradnici bili su dužni vlasniku zemljišta plaćati ušur. U Vrlici su početkom 17. stoljeća obitavali imam, hatib i mujezin. Bilo je četrdeset sedam domaćinstava od kojih je trideset šest bilo oženjeno. U samom mjestu nalazile su se četiri trgovine (dućana). U Vrlici se održavao i sajam.

Tadašnji vrlički vjerski službenik, imam i hatib bio je Ali. Mujezin, zadužen za poziv na molitvu s minareta zvao se Bekir. Navedena su imena i ostalih Vrličana te imena njihovih očeva pošto se u turskim defetrima nije bilježilo prezime. Svi stanovnici su bili muslimani. Samo se za jednog navodi zanimanje, riječ je o zlataru Mehmedu. U Vrlici je živio

kajim, mutevelija te nazir koji su imali plaću jednog akča dnevno. Doznaje se također ime još jednog tada već bivšeg vrličkog dizdara. Zvao se Husejin-aga te je imao dio zemina u Smiljeviću i Kahavici. U okolici samog mjesta u čiflucima uzgajala se vinova loza, češnjak, luk, kupus, košnice. Stanovnici su trgovali sijenom. Spomenute su sljedeće mezre 1604. godine Smiljević i Kahavice, Mišić, Dugova, rijeke Zduž i Beonica te selo Smiljević. Vrlika se 1604. godina sastojala od devetnaest naselja.

U Kandijskom ratu generalni providur Leonardo Foscolo 1648. osvaja Drniš, Knin, Imotski, Zadvarje i Klis, koji jedini nakon rata ostaje u trajnom mletačkom posjedu. Te 1648. godine hrvatski krajišnici su osvojili Vrliku zarobivši pedeset zarobljenika. Kao ratni plijen su uzeli velik broj stoke i vune. Oslobođenje je kratko trajalo te se Vrlika vrlo brzo vratila pod osmansku vlast.

Osmanski putopisac Evlija Čelebi proputovao je sredinom 17. stoljeća hrvatske krajeve te ostavio dragocjene podatke. Čelebi za

Vrliku piše da je to mali, nepristupačan grad na kamenitom tlu. Opseg naselja iznosio je tisuću koraka. U gradu se nalazila džamija, skladište oružja, šahi topova te četrdest do pedeset kuća vojnika koji su bili na službi u tvrđavi. Imala je dizdara, gradskog zapovjednika. Napominje da ima puno vinograda te da se proizvodi med. Nije bilo hana, javnog kupališta, čaršije ni bezistana.

Zabilježeno je da je Vrlika 1682. godine imala s Drnišem zajedničkog naiva zagorsko-kliškog kadije. Nakon neuspjele osmanske opsade Beče izbio je Veliki rat za oslobođenje. Mletačka vojska je započela opsadu Knina u kolovozu 1688. Za opsade je mlečanin Cornaro poslao 2-3 tisuće vojnika da osvoje Vrliku. Predvodili su ih Fenzi i Božo Crnica. Vrlika se međutim predala bez borbe. Mirovnim sporazumom u Srijemskim Karlovcima 1699. godine Vrlika je pripala Mletačkoj Republici, međutim granica je bila vrlo blizu, a dio sela je ostao pod Osmanlijama što je vidljivo u defteru iz 1701. godine.

Ostaci nahije Vrhrika u novom defteru 1701. godine dobivaju naziv nahija Paško Polje. 1701. godine u Podosojama je živio Mustafa-paša Bukarica koji je u Vinaliću imao mlin. Polovina sela Kosore je ostala pod osmanskim vlašću. Također je polovica Podosoja još bilo pod Osmanlijama gdje se nalazio čifluk Šušnjar. Cijeli Ježević je ostao pod sultanskom vlašću te dio Vinalića.

Vrličani muslimani su pobjegli pred mletačkom vojskom većinom u Bosnu, a neki i dalje. Murad hodža iz Podosoja odselio je u Travnik. Hadži Muharem koji je prije rata izrađivao čizme u Podosojama pobjegao je u Sarajevo. Riječ *hadži* pokraj njegova imena označava da je izvršio svetu dužnost muslimana i posjetio Meku, najveće svetište islama. Redžep Rubić/Žunić iz Ježevića, Mustafa-aga sin Mehmeda Kurtića iz Podosoja te sin Ali-bega iz Nelaja (dio Civiljana) odselili su u Istanbul. Ahmed, sin Alije iz Civiljana odselio u Jajce. Hasan Samardžić iz Civiljana živio je tada u Uskoplju. Miho iz Civiljana prebjegao u Livno.

Nakon oslobođenja fra Jure Bogić porijeklom iz Divojevića džamiju je posvetio Gospi od Ružarja. Već 1709. godine na postojeći minaret dograđeno je postolje za zvona s krovom. Ova crkva danas više ne postoji porušena je te je nekoliko metara od nje izgrađena nova crkva koja je dovršena 1897. godine. Na mjestu gdje se nekoć nalazila džamija danas je raskrižje ispred nove crkve. Turci nahiju Vrliku u svojim popisima spominju do 1711., iako su je izgubili 1699. godine

U Vinaliću nedaleko Vrljike postoji lokalitet koji narod naziva *tursko groblje*. Također još je živa narodna priča u Vrljici kako su Jakelići i Rebići (djed i unuk) ubili Muharema i Salil-Hodžu Bukaričića. U legendi se spominje Suli-Muli aga što je stopljeno od imena Muharema i Salih-hodže. Motiv ubojstva nije razjašnjen. Ponekad se navodi otimanje ljetine, pašina pohota da iskoristi pravo prve bračne noći te ubojstva novorođenčadi. Bukaričići su zaista živjeli na vrličkom području za vrijeme osmanske vlasti. Prema svemu sudeći bili su bogata obitelj. Zemlje obitelji Bukaričić su nakon oslobođenja dodijeljene Mateju Grabiću. Još 1701. godine u osmanskim dijelima Podosoja živio je Mustafa-paša Bukarica koji je imao mlin u Vinaliću. Kao bivši vlasnik mlinova na Cetini u selu Kosore spominje se Salem Bukaričić. U kući nekog muslimana Bukaričića, nedaleko Vrljike visovački franjevci su sagradili dva mlina. Dio obitelji Bukaričić je nakon mletačkog osvajanja ostao te prihvatio kršćanstvo o čemu svjedoči da se u sačuvanim maticama rođenih od 1726.-1728. spominje prezime Bukarić.

U narodnoj pjesmi *Ograšić serdar i Rade Krajinić* spominje se *Od Vrljike Kržuljica Pejo. To začula na Vrljici straža/ To začuo arambaša Šaro/ I četiri arambaše s njime*. Vjerojatno je riječ o događaju krajem 17. stoljeća kada je jedan Vrličanin musliman predvodio turski napad te je vrlička

kršćanska straža kako i pjesma kaže pucala iz topova kao upozorenje što je preplašilo Turke. Arambaša Šaro je vjerojatno harambaša Nikola Šarac, poglavar jedne vrličke banderije krajem 17. stoljeća kojem su Mlečani dali dio zemlje za ratne zasluge.

U epskim pjesmama muslimana Bosne i Hercegovine Vrlika se kao Vrljika spominje nekoliko puta. U pjesmama *Desni barjaktar Mustaj bega ličkog Rosanda kćerka Dasovića bana* i *Halil i Janja Bunića ban* spominje se Vrlika uvijek uz Liku kao zgodan dodatak za bolju rimu (*A u svojoj Liki i Vrljici, Jesi!l barem Liki silazio, okrenuti Lici i Vrljici*). U pjesmi *Osveta Bojčić Alije* (koji je bio povijesna ličnost) spominje se na tri mjesta *Silno vlašće od Vrljike bane, A ne jaše Vrljike bane, Ti pogodi od Vrljike bana*. Zlatka, kćerka Ali-ajanage iz *bijeje Vrljike* koju junak želi oženiti se spominje u *Zarobljenje Rakocija bana na Mrkalju*. Ime vrličkog imama 1604. godine bilo je Ali te je moguće da ep pjeva upravo o njegovoj kćerki. U epu *Ženidba Dizdarević Meha* također se spominje lijepa Zlatija, kćerka vrličkog imama koju glavni junak želi oženiti te dolazi do imameve kule u Vrliku. Tamo nalazi Zlatiju i priča s njom, međutim ona je udana već devet godina te upućuje Mehu, dizdareva sina, u Pritoke gdje je jedna neudana djevojka.

Stoljećima se stanovništvo u vrličkom kraju migracijama izmjenjivalo. Povijest moderne Vrljike počinje naseljavanjem kršćanskog stanovništva nakon oslobođenja od turske vlasti krajem 17. i početkom 18. stoljeća. Današnji Vrličani su većinom potomci ovih naseljenika. Prije mletačkog osvajanja tamo je bilo isto naselje imena Vrlika gdje su živjeli tadašnji Vrličani. Nakon njihova bijega u razne krajeve tadašnjeg Osmanskog carstva u kasnijim defterima je ponekad upisivano *Vrlikali* da se označi odakle su došli.

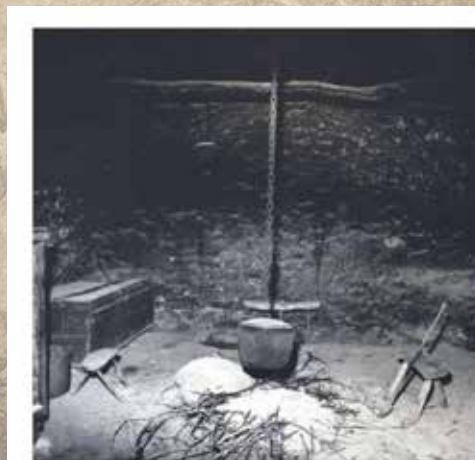

Stare fotografije iz Vrlike - fotogalerija

Fototeka Etnografskog muzeja Split

Cetinska krajina, sredina 20. stoljeća

DOGAĐAJI I PROSLAVE

Vrlika, 3. kolovoza 2024. god.

Opera Ero s onoga svijeta u Vrlici

Nikola Uzun

Najpoznatija hrvatska opera uspješno se izvela i ove godine na vrličkoj Česmi, 3. kolovoza 2024. Kako već i znamo, no ponoviti ćemo opet: komični libreto napisao je naš Vrličanin Milan Begović, a glazbu je skladao Jakov Gotovac. Naša Česma je bila i ostaje najljepša pozornica na otvorenom za scensko izvođenje opere.

Protagonisti opere bili su tenor Martin Sušnik u ulozi lukavog seljaka Miće, odnosno Ere, gazda Marko bio je Mate Akrap, mezzosopranistica Terezija Kusanović Markova je žena Doma, a Markova kći iz prvog braka Đula je sopranistica Antonija Teskera. Bariton Marko Lasić tumačio je ulogu mlinara Sime, čobanče je Tea Požgaj. Oni, uz Zbor i Orkestar HNK Split te plesače KUD-a Jedinstvo upotpunjavaju brojni ansambl ove predstave.

Na montažnim tribinama bilo je dostupno 480 mjesta koja su bila popunjena te smo omogućili 2 videozida kako bi svi oni koji nisu na vrijeme kupili kartu

ipak mogli gledati i biti dijelom prekrasne atmosfere.

Uz Turističku zajednicu grada Vrlike, koja je glavni organizator, od srca zahvaljujemo našim donatorima koji su niže navedeni, a bez kojih ne bi bila održana ova prekrasna večer, a oni su:

Splitsko-dalmatinska županija - generalni pokrovitelj

Grad Vrlika, Turistička zajednica Splitsko-dalmatinske županije te Fond za nerazvijene ispred Hrvatske turističke zajednice.

ZLATNI SPONZORI:

FARMACHEM d.o.o.

KARL-DIETZ KIJEVO d.o.o.

HRVATSKE ŠUME d.o.o.

SREBRENI SPONZORI:

PROSCIUTTO PANNONICO d.o.o.

OTP banka d.d.

OSTALI SPONZORI:

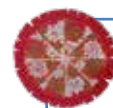
NATURALIS d.o.o.

BENUSSI d.o.o.

CIAN d.o.o.

Vrlika, 4. kolovoza 2024. god.

Obilježen Dan pobjede i domovinske zahvalnosti i Dan hrvatskih branitelja

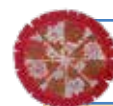
Nikola Uzun

U Vrlici je prigodno obilježena 29. obljetnica vojno-redarstvene akcije 'Oluja' – Dan pobjede i domovinske zahvalnosti i Dan hrvatskih branitelja.

Obilježavanje ovog velikog dana počelo je svetom misom u crkvi Gospe od Ružarija. Nakon toga, položeni su vijenci i upaljene svijeće na Trgu dr. Franje Tuđmana kod spomenika poginulim Vrličanima u Domovinskom ratu i svim hrvatskim braniteljima. Vijence i svijeće su položili predstavnici Grada Vrlike i branitelja. Molitvu odrješenja predvodio je župnik fra Mladen Prolić.

Vrlika, 6. kolovoza 2024. god.

Predsjednik vlade posjetio Vrliku

Nikola Uzun

Predsjednik Vlade Andrej Plenković u pratnji potpredsjednika Vlade i Ministra hrvatskih branitelja Tome Medveda, potpredsjednika Vlade i Ministra unutarnjih poslova Davora Božinovića, Ministrice zaštite okoliša i zelene tranzicije Marije Vučković, Ministra vanjskih i europskih poslova Gordana Grlić Radmana, Ministra turizma i sporta Tončija Glavine, župana Splitsko-dalmatinske županije Blaženka Bobana i ostalih suradnika, posjetio je Vrliku na Dan pobjede i domovinske zahvalnosti i Dana hrvatskih branitelja.

Goste je primio gradonačelnik Jure Plazonić u prisustvu predsjednice gradskog vijeća Anite Šimunović i službenika Grada Vrlike. Teme razgovora bile su gospodarski i socijalni razvitak Grada Vrlike za

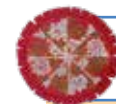
koje je Predsjednik Vlade obećao pomoć kroz sufinanciranje raznih projekata.

Na sastanku je odlučeno i da će Vlada Republike Hrvatske biti pokrovitelj 90. obljetnice praizvedbe opere Ero s onoga svijeta u Zagrebu, koja će se održati dogo-dine u Vrlici.

Velika Gospa u Sinju - fotogalerija

Mladi iz Vrlike na svečanom slavlju u Sinju T.R.

Crkva Čudotvorne Gospe Sinjske svečano je proglašena papinskom manjom bazilikom u subotu, 12. listopada 2024., uz sudjelovanje više od tisuću vjernika. Središnjoj proslavi prethodila je bogata trodnevnicica, a misu proglašenja predvodio je splitsko-makarski nadbiskup i metropolit mons. Zdenko Križić uz koncelebraciju apostolskog

nuncija u Republici Hrvatskoj mons. Giorgia Lingue, zadarskoga nadbiskupa mons. Milana Zgrablića, pomoćnog biskupa banjalučkog u miru mons. Marka Semrena te sudjelovanje oko devedeset svećenika. Kod prinosa darova te na koncu misnog slavlja kod predaje prigodnih darova sudjelovali su i mladi odjeveni u vrličku nošnju.

Turnir u balotama

Treću godinu za redom Anita, Dijana i Katarina odnose pehar.

Vrlička nošnja na proslavi 600. obljetnice rođenja kraljice Katarine

U nedjelju 27. listopada 2024., župa Kraljeva Sutjeska je bila domaćin proslave Dana kraljice Katarine, kao i XVI. nacionalnog hodočašća trećeg franjevačkog reda u Bosni i Hercegovini. Svetu misu u 11 sati predvodio je provincijal Franjevačke provincije Bosne Srebrene fra Zdravko Dadić, a propovijedao generalni ministar Franjevačkog reda fra Massimo Fusarelli. Nakon svete mise na platou ispred samostana održana je XXV. smotra folklornih društava pod nazivom Dani kraljice Katarine, u organizaciji Hrvatskog folklornog društva Bobovac iz Čatića. Tom prigodom Vrličanka Anđela Blažević, studentica i aktivna sportašica atletičarka koja živi

u Acheni u Njemačkoj prisustvovala je događaju odjenuvši vrličku nošnju, kao što to čini oduševljeno i ponosno i u drugim prigodama. Fotografija s generalom franjevačkog Reda fra Massimom ostat će joj u trajnom sjećanju, a Vrličane ispuniti ponosom. Uz podsjetnik da je u Kraljevoj Sutjesci grob jedne vrle Vrličanke, uzorne redovnice i prve provincijalke školskih sestara u Bosni i Hercegovini s. Verene Djaković o kojoj se opširnije pisalo u Vrličkom kolu iz 2017. godine. Tom prigodom Anđela je posjetila njen grob na groblju u blizini franjevačkog samostana u tom predivnom živopisnom kutku Bosne i Hercegovine.

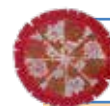
Anđela Blažević s generalom franjevačkog Reda OFM

Hodočašće u Međugorje

Ante Tomić

U nedjelju, 3. studenoga 2024., župljani Vrlike predvođeni župnikom fra Mladenom Prolićem hodočastili su u Međugorje. U Međugorju su imali prigodu za svetu ispovijed, potom su se pridružili misnom slavlju u 11 sati, a zatim je bilo predviđeno vrijeme za tjelesnu okrepju. Uslijedio je zajednički odlazak do Podbrda, a zatim povratak kućama. Te nedjelje misa je bila samo u Vrlici u 10 i 30 sati, a predsjedao joj je fra Šimun Bilokapić.

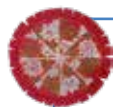
Doktorirao fra Ivan Režić

Ante Bojin

U Rimu, 6. studenoga 2024. godine, doktorirao je naš župljanin fra Ivan Režić, član Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja i župni vikar u HKM Köln. Na Papinskom sveučilištu "Antonianum" obranio je najvišom ocjenom doktorsku tezu pod naslovom "Itinerario di vita spirituale negli scritti di P. Ante Antić OFM (1893.-1965.)" / Uvod u duhovni život u spisima o. Ante Antića OFM (1893.-1965.). Mentor mu je bio prof. Alvaro Cacciotti, a korelatori prof. Wiesław Block i prof. Tomislav Mrkonjić. Fra Ivan je time stekao akademski stupanj doktora znanosti iz područja humanističkih znanosti, polja teologije, sa specijalizacijom iz duhovnosti. U prvom poglavlju doktorskog rada prezentiran je

presjek povijesti hrvatskog naroda, Crkve u Hrvata i Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja u razdoblju od konca 19. stoljeća do 1965. godine. Drugo poglavlje tematizira život i djelo fra Ante Antića s osobitim prikazom njegovog odgojnog rada, potom njega kao ispovjednika i duhovnog vođu uz detaljni prikaz njegovih spisa. Treće, četvrto i peto poglavlje, na osnovu analize Antićevih spisa, donose uvod u duhovni život za svećenike, redovnice i za vjernike laike. Na samom koncu rada nalazi se teološko vrednovanje uvoda u duhovni život kako ga predlaže o. fra Ante Antić te kompletna bibliografija. Svečano slavlje nastavilo se za zajedničkim stolom u ugodnom raspoloženju.

Sjećanje na žrtve četničkog pokolja u Maovicama i Vrlici

Nikola Uzun

U znak sjećanja, 27. siječnja 2025., položeni su vijenci kod spomen obilježja u groblju na Maovicama za sve poginule u četničkom pokolju 1943. godine. Podsjetimo, u jutarnjim satima 26. siječnja 1943. godine četničke su skupine prodrle u Maovice gdje su tog dana mučki zaklali/žive spalili 23 civila.

Druga skupina četnika u popodnevним satima istog dana upada u Vrliku gdje mučki ubija 13 civila. Osim Maovica i Vrlike stradala su i sela Štikovo, Garjak, Ježević i Kosore.

Omiš, 21. veljače 2025. god.

Predstavljene dvije knjige fra Frane Doljanina

Ljubica Bogdanović (<https://smn.hr>)

U Ilirskom sjemeništu na Priku u Omišu u petak 21. veljače 2025., na Dan materinskog jezika, održana je promocija dviju knjiga gvardijana fra Frane Doljanina: "Franjevci Provincije Presvetog Otkupitelja, 1735. - 2023. Životopisi i

službe" i "Povijest franjevačkog samostana i crkve na Skalicama u Omišu".

Voditelj programa bio je izv. prof. dr. sc. Šimun Bilokapić, dekan KBF-a u Splitu. Na samom početku klapa Pasika iz Kostanja izvela je pjesmu S. S. Kranjčevića Misao svijeta koja je ujedno bila i molitva za početak susreta.

Prvi je knjige predstavio doc. dr. sc. don Emanuel Petrov, profesor KBF-a u Splitu i župnik na Priku. Istaknuo je važnost ovog djela kao prvog sustavnog zapisa svih franjevaca Provincije Presvetog Otkupitelja koji su preminuli i ostavili vrijedan trag u narodu šireći vjeru Isusa Krista, ali se i istaknuli kulturnim djelovanjem. Ustrajno istraživanje koje je dovelo do 1861 životopisa na 782 stranice i 38 pisama službi u Provinciji nije imalo za cilj

samo otkriti podatke i činjenice već ponuditi smjernice za daljnje istraživanje. U knjizi Povijest franjevačkog samostana i crkve na Skalicama u Omišu na 207 stranica prikazana je kronologija franjevaca na omiškom području – od dolaska fra Stjepana Vrljića preko izgradnje crkve do prikaza svih ljudi koji su ugradili svoje službe i životne trenutke u samostanu na Skalicama. U vremenu kada pisana riječ vrijedi manje nego objava na Tik Toku ove knjige zahtijevaju sve pohvale, ali i potiču na odgovornost sve nas prisutne na čuvanje ovog blaga, zaključio je Petrov.

Prije izlaganja ravnatelja Državnog arhiva u Zadru, klapa Pasika izvela je Engelhartovu pjesmu Dajte mi sladak pjev. Ravnatelj Državnog arhiva u Zadru Vrličanin doc. dr. sc. Ante Gverić rekao je kako je knjiga Franjevci Provincije Presvetog Otkupitelja enciklopedijsko i leksikografsko djelo koje je prikazano sažeto, pregledno bez suvišnih podataka. Uz životopise su prikazane i fotografije iz 19. st. One daju i osobni pečat te prikazuju emocionalna stanja samih osoba. Prikazan je široki dijapazon službi – od vratara do provincijala. Korištenjem izvrsne metodologije, proučavanjem više arhiva, periodičkih izdanja i znanstvenih članaka, navođenjem literature ovom knjigom fra Frano Doljanin pokušava se odužiti cijeloj redovničkoj obitelji od 18. st. na njihovom djelovanju u narodu te ih želi oteti zaboravu.

O drugoj knjizi Povijest franjevačkog samostana i crkve na Skalicama u Omišu govorio je Petar Buljević, ravnatelj Centra za kulturu. Literarno su oživljeni povijesni događaji o dolasku franjevaca u Omiš, iščitani detalji o izgradnji crkve i prikazan zavidan font knjižnične građe te želja franjevaca za poučavanjem. Profesor Buljević pročitao je i natpise na

zvonima i fenjerima, opomene i savjete fratrima čime je potaknuo prisutne da zavire u korice ovih knjiga.

Na samom kraju zbor Gospe Karmelske pjesmom je pozdravio Gospu, a autor fra Frano Doljanin zahvalio je svima na dolasku i podršci. Dok je sređivao arhiv, želio je otkriti gdje je došao i istaknuti ponos i zahvalnost redu kojem pripada. Uvijek se može više i bolje, a temelj za buduća istraživanja itekako se može pronaći u ovim vrijednim knjigama.

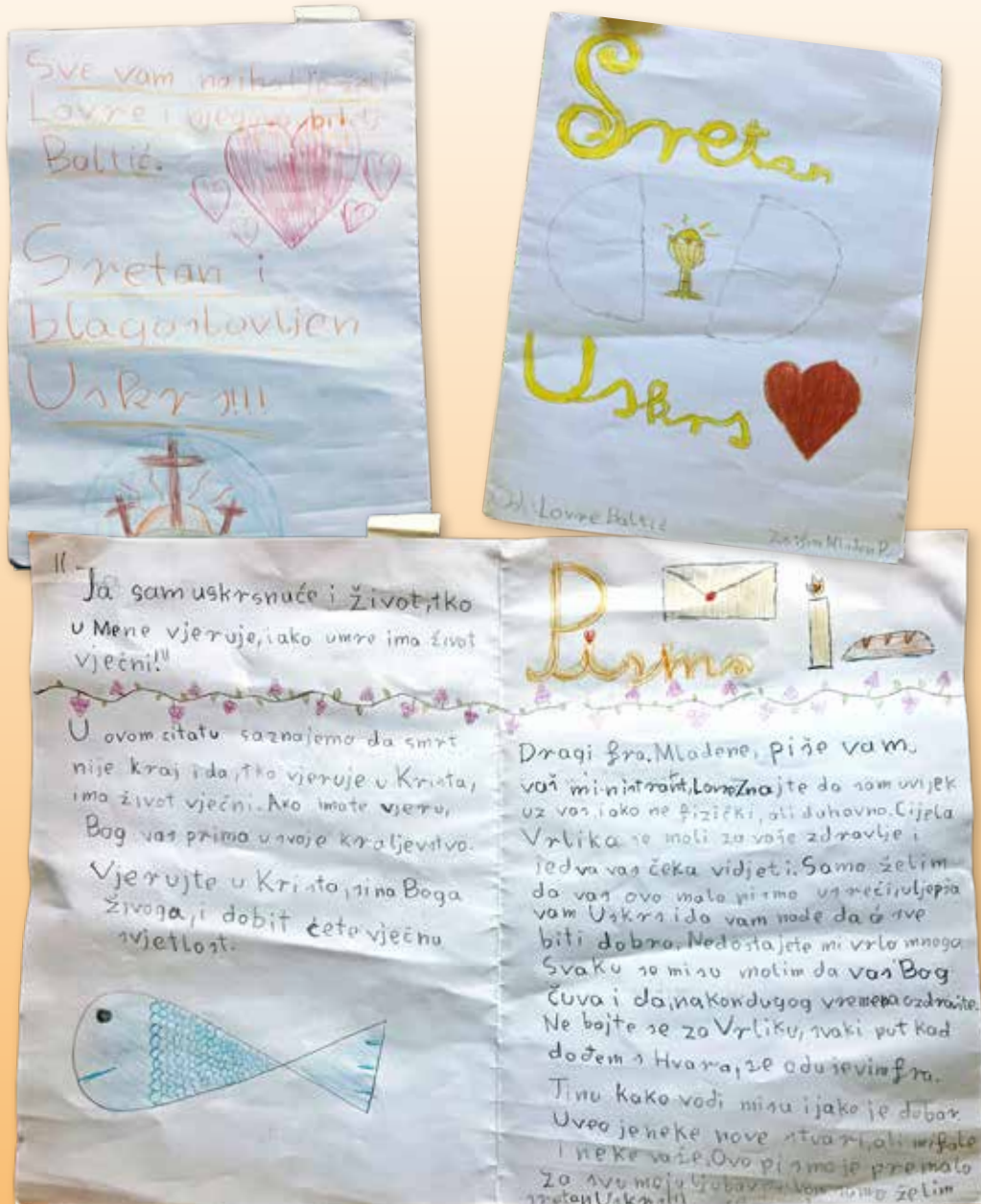

Uskršnja čestitka fra Mladenu

Među brojnim župljanima župe Vrlika koji su se od samog početka interesirali za fra Mladenovo zdravstveno stanje te se molili za njegovo skoro ozdravljenje, ovdje donosimo jednu uskršnju čestitku vjeroučenika Lovre Baltića, koja u sebe sažima svu ljubav i zah-

valnost koju u svom srcu nose župljani Vrlike i drugih župa u kojima je djelovao neumorni i zauzeti fra Mladen. Trag njegove dobrote i plemenitosti zauvijek ostaje upisan u srcima mnogih, a mi se nadamo skorom susretu s fra Mladenom u Vrlici kada malo prizdravi.

Festival žudija u Opuzenu - fotogalerija

Blagoslov novog križa na Križiću u Vrlici

Obilježavanje Dana državnosti

Nikola Uzun

Povodom obilježavanja Dana državnosti, u petak 30. svibnja u 10 sati, položeni su vijenci i zapaljene svijeće kod centralnog križa u groblju sv. Petra u Vrlici. Učinili su to predstavnici grada Vrlike te branitelji. Molitvu za sve pokojne hrvatske branitelje i za Domovinu predvodio je fra Tino Labrović, župni upravitelj. Dan državnosti obilježava se u spomen na konstituiranje prvog demokratski izabranog višestranačkog Sabora 30. svibnja 1990. i povijesnu ulogu Hrvatskog sabora u očuvanju hrvatske državnosti tijekom hrvatske povijesti.

Vrlika, 16. lipnja 2025. god.

Proslavljen blagdan Svete Trojice u Vrlici

Jan Jakubov

Dana 16. lipnja 2025. svečano je proslavljen blagdan Svete Trojice u Vrlici. Svetu liturgiju služio je o. Zinovij Zastavni, župnik grkokatoličke župe u Splitu zajedno s o. Janom Jakubovim, župnikom grkokatoličkih župa Kričke, Vrlike i Zadra te fra Ivanom Čupićem. Na svetoj liturgiji propovijedao je fra Tino Labrović, župnik Vrlički. Na koncu slavlja su se prisutna braća grkokatolici zahvalili na pomoći i podršci župi Gospe od Ružarija u Vrlici i gradu Vrlika. Nakon svete liturgije služena je panihida za pokojne Vrličane kod spomen obilježja na kojemu je nekada bila grkokatolička crkva u Vrlici.

Tomislavgrad: Vrličani na proslavi 1100. obljetnice Hrvatskoga Kraljevstva i povijesnih splitskih crkvenih sabora

Ante Vidošević

Euharistijskim slavljem, koje je u subotu 5. srpnja 2025., ispred župne crkve svetog Nikole Tavelića u Tomislavgradu, predvodio vrhbosanski nadbiskup i predsjednik Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine Tomo Vukšić, svečano je proslavljena jubilejska godina i obilježena 1100. obljetnica Hrvatskoga Kraljevstva i povijesnih splitskih crkvenih sabora. U koncelebraciji su, uz brojne svećenike, sudjelovali biskupi iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine te brojni redovnici i redovnice te vjerni hrvatski puk. Na slavlju su sudjelovali i izaslanici Čuvara Kristova groba iz Vrlike, predvođeni arambašom gosp. Ivanom Totićem te župnim upraviteljem fra Tinom Labrovićem.

Vrlika, 12. srpnja 2025.

Blagoslov kapelice sv. Ante u obitelji Milković

M.G.

U subotu, 12. srpnja 2025., župni upravitelj fra Tino Labrović blagoslovio je obiteljsku zavjetnu kapelicu sv. Ante koju je osmislio i izgradio Ozren One Milković uz potporu svoje obitelji. Ideja za izgradnju kapelice rođena je kad je Ozrenov i Ankičin sin Josip teško stradao 2016. godine kao polaznik časnike škole na vojnom vježbalištu Cerovac kraj Karlovca. U tim iznimno teškim trenucima za cijelu obitelj, učinjen je zavjet svetom Anti, što je u ovaj sunčani srpanjski dan i izvršen. Blagoslovu su prisustvovali brojni rođaci, prijatelji i drugi Vrličani koji su se zadržali u druženju i u proslavi uz obiteljski stol.

Održano 11. Svjetsko prvenstvo u pečenju uštipaka

Nikola Uzun

Vrlička tradicija, mirisi domaće kuhinje i vesela atmosfera obilježili su ovogodišnje 11. Svjetsko prvenstvo u pečenju vrličkih uštipaka, koje je održano proteklog vikenda u srcu Vrlike. U natjecanju je sudjelovalo šest ekipa, koje su pokazale vještinu i strast u pripremi ovog tradicionalnog specijaliteta, neizostavnog dijela vrličke kulinarske baštine.

Među natjecateljima posebno se istaknula i jedna ekipa iz Đakova, koja je svojim dolaskom dodatno obogatila manifestaciju te potvrdila prijateljstvo i suradnju dvaju gradova.

Osim kulinarskog dijela, ovogodišnje prvenstvo imalo je i edukativno-kreativnu notu. Osnovna škola Milana Begovića, točnije učenička zadruga "ZVRK", izlagala je svoje ručne radove i proizvode, čime su najmlađi pokazali kako se ljubav prema tradiciji može izražavati i kroz stvaralaštvo, trud i znanje. Njihov doprinos dodatno je obogatio događanje i oduševio posjetitelje.

Nakon mirisnog i nadasve ukusnog natjecateljskog dijela, uslijedilo je proglašenje pobjednika. Prvo mjesto osvojio je mladi bračni par Ana i Božo Plazonić, drugo mjesto pripalo je timu Ljubice i Josipa Ristovskog, majke i sina, dok su treće mjesto osvojile baka i unuka Boja Režić i Valentina Čubić. Njihova posvećenost, preciznost i ljubav prema vrličkoj gastronomiji zasluženo su nagrađene ovacijama i priznanjima.

Dodjelu nagrada svečano su obavili gradonačelnik Vrlike, g. Jure Plazonić te gradonačelnik grada Đakova, g. Marin Mandarić, čime je dodatno naglašena važnost čuvanja i promicanja lokalne gastronomske baštine.

Zamjenik direktora TZ Vrlika Nikola Turudić istaknuo je kako je prvenstvo mnogo više od samog natjecanja – ono je prilika za okupljanje, druženje i prenošenje običaja na mlađe generacije. Oduševljenje sudionika i posjetitelja potvrđuje da vrlički uštipci, osim što osvajaju nepca, spajaju ljude i čuvaju duh zajedništva.

Članovi Udruge čuvara Kristova groba na mimohodu u Zagrebu

Ivan Režić

U Zagrebu se je, u četvrtak 31. srpnja 2025., održao četvrti mimohod u povijesti Hrvatske, ovaj posljednji povodom 30. godišnjice VRO Oluja. U mimohodu, više od tri tisuće sudionika i 500 vozila uz Oružane snage, sudjelovali su pripadnici Ministarstva unutarnjih poslova, Ravnateljstva civilne zaštite, Hrvatske gorske službe spašavanja, Pravosudne policije, Hrvatske vatrogasne zajednice, hrvatski branitelji i povijesne postrojbe. Među pješačkim postrojem dvije stotine i dvadeset pripadnika iz dvadeset i šest hrvatskih povijesnih postrojbi prisustvovala su i osmorica članova Udruge čuvara Kristova groba iz Vrlike, predvođeni arambašom gosp. Ivanom Totićem, čime su sve Vrličane u Domovini i u svijetu učinili, na poseban način, ponosnima. Čuvari Kristova groba iz Vrlike službeno su primljeni u Savez povijesnih postrojbi hrvatske vojske prošle godine. Domaćini susreta povijesnih postrojbi bit će 2028. godine.

Proslave Dana pobjede i domovinske zahvalnosti - fotogalerija

Kako to i priliči u Vrličkom kolu se uvijek osvrnemo na rad Gradske uprave od Dana grada Vrlike, odnosno naše zaštitnice Gospe od Ružarija, pa do istog dana sljedeće godine. Dakle, krenimo redom od Dana grada Vrlike 2024. godine. Dan Grada Vrlike uvijek se obilježava petkom pred blagdan Gospe od Ružarja, naše zaštitnice te je tako 2024. godine svečana sjednica Gradskog vijeća održana 4. listopada.

Središnji dio obilježavanja Dana grada Vrlike i blagdana Gospe od Ružarija započeo je polaganjem vijenaca i paljenjem svijeća na groblju sv. Petra kod spomen križa. Tim činom Vrličani su se prisjetili svih preminulih Vrličana, posebno onih koji su dali svoj život za slobodu naše Vrlike i cijele naše domovine. Zatim je u Domu kulture održana Svečana sjednica Gradskog vijeća Grada Vrlike.

Otvarajući svečano zasjedanje, predsjednica Gradskog vijeća Anita Šimunović, posebno je čestitala Dan Grada kolegama vijećnicima i gradonačelniku Juri Plazoniću istaknuvši izuzetno kvalitetan i konstruktivan rad Gradskog vijeća, a potom je pozdravila brojne goste i uzvanike.

Svečanosti su nazočili izaslanik predsjednika Hrvatskoga sabora, potpredsjednik Ante Sanader, dožupan Ante Šošić koji je ujedno bio i izaslanik predsjednika Vlade Andreja Plenkovića i župana Blaženka Bobana, veleposlanik Republike Austrije Josef Markus Wuketic, gradonačelnik grada prijatelja, Grada Đakova i saborski zastupnik

Marin Mandarić, načelnici i gradonačelnici susjednih jedinica lokalne samouprave, direktori i ravnatelji gradskih ustanova, prestavnici državnih institucija, branitelji i obitelji poginulih branitelja, župnik, predstavnici udruga i poduzetnici.

Najsvečaniji dio sjednice bila je dodjela ovogodišnjih priznanja Grada Vrlike. Osobnu nagradu dobila je Nedjeljka Oklopčić zbog izuzetne predanosti svom radu i brizi za pacijente te osobito zbog brižljivosti koju je pokazala svim građanima Grada Vrlike, osobnu nagradu također je dobio Ilija Knez, za razvoj socijalnih usluga na području Grada Vrlike. Skupna nagrada dodjeljena je udruzi ZNAKujmo svi zbog humanog i nesebičnog rada s gluhoonjemim osobama osobito zbog provođenja projekata s Vrličaninom Antom Rupanovićem. Zlatnu plaketu Grada Vrlike posthumno je dodjeljena za pok. dr. Aloisa Mocka. Javno priznanje preuzeo je veleposlanik Republike Austrije Josef Markus Wuketic.

Subota i nedjelja su bile rezervirane za dječje utrke i napuhance, pučke igre za odrasle, memorijalni turnir "Špiro Bajin" u japaneži, turnir u balotama, koncert klape Šufit, DJ Alexa, tombolu i vatromet.

Na sam blagdan Gospe od Ružarja, u nedjelju 1. listopada, misno slavlje na trgu pred crkvom, slavio je te propovijedao fra Joško Kodžoman, ravatelj Franjevačkog sjemeništa i Franjevačke gimnazije u Sinju. U procesiji i u slavlju mise sudjelovalo je i 12 sjemeništaraca iz Sinja.

U listopadu je raspisan natječaj za stipendije studentima te je potpisan ugovor s 17 redovitih studenata u iznosu od 150,00 eura mjesečno. Srednjoškolcima je isplaćena jednokratna naknada u iznosu od 100,00 eura na početku školske godine. Isplaćene su božićnice i uskrsnice u iznosu od 50,00 eura za građane s najmanjim primanjima. Prijevoz za srednjoškolce i radni materijal učenicima za školu je i dalje besplatan. Aktivnosti poput besplatnog vrtića i dalje su na snazi, kao i pronatalitetna politika u vidu većih izdvajanja za novorođenčad.

Grad Vrlika je dovršio uređenje dječjeg igrališta u dječjem vrtiću "Zvončić". Postavljene su klackalice, vrtuljak, dječje kućice, njihalice, pješćanik, školica, visinometer, didaktički kombinirani set. Vrijednost nabavke opreme iznosila je 35.630,05 eura. 28.728,00 eura sufinanciralo je Ministarstvo demografije i useljništva.

Splitsko-dalmatinska županija odobrila je Gradu Vrlici sredstva za sufinanciranje izvanškolskih aktivnosti učenika u osnovnoškolskom i srednjoškolskom sustavu obrazovanja s područja Grada Vrlike za 2024. godinu (korisnici dječjeg doplatka). Iznos potpore iznosi 30 eura mjesečno po djetetu, za maksimalno 10 mjeseci.

Temeljem detaljnih analiza koje provodi Jutarnji list te portal Gradonačelnik.hr u Šibeniku je dana 5. prosinca upriličena dodjela nagrada i priznanja u sklopu "Dana regionalnog razvoja i EU fondova" za izbor najboljih hrvatskih gradova. Vrlika je dobila priznanje kao finalist za najveći napredak na polju kvalitete života. Priznanje je primio gradonačelnik Jure Plazonić koji se ovim putem zahvaljuje svima koji su pridonijeli tome da Vrlika bude sve ugodnije mjesto za življenje.

Župan Splitsko-dalmatinske županije Blaženko Boban gradonačelnicima i načelnicima općina uručio je ugovore po kapital-

nom projektu “Gospodarska i društvena revitalizacija Dalmatinske zagore”. Grad Vrlika dobio je najveći iznos za izgradnju Dječjeg vrtića i jaslica, odnosno 200.000,00 eura.

Ministarstvo demografije i useljeništva odobrilo je Gradu Vrlici 13.605,19 eura za opremanje novog vrtića, odnosno za opremanje 3 dnevna boravka s novim igrama, knjigama, edukativnim slikovnicama, slagalicama, didaktičkim igračkama, sportskim rekvizitima, opremom i sl. Tako da će djeca u novom objektu vrtića dobiti i novu opremu i igračke.

Prema provedenom istraživanju portala Gradonačelnik.hr gradovi su lani za vrtiće izdvojili preko 700 milijuna eura, a izdvajanja po stanovniku kreću se od 85 pa do rekordnih 784 eura. Grad Vrlika se nalazi u top 10, odnosno na 6. mjestu.

Napravljen je novi parking u ulici 30. svibnja, završena je rekonstrukcija ceste D1 od Pekca do Podosoja, završena je izgradnja 2 kružna toka te je postavljen križ na “Križiću”. Započelo je i uređenje gradske plaže na Perućkom jezeru.

Potpisan je važan sporazum o međuresornoj suradnji na provedbi Programa izgradnje i obnove stambenih jedinica na potpomognutim područjima Splitsko-dalmatinske županije. U gradovima Vrlika i Trilj te općinama Cista Provo i Gradac uskoro kreće izgradnja četiri višestambene zgrade s ukupno 43 stana, vrijednih 5,4 milijuna eura. Stanovi su namijenjeni mladim obiteljima, a zahvaljujući suradnji države i lokalne samouprave, najamnine će biti do 30 puta niže od prosjeka županije.

U drugom krugu lokalnih izbora za gradonačelnika je izabran Jure Plazonić. Dana 11. lipnja 2025. godine konstituirano je Gradsko vijeće Grada Vrlike prilikom kojeg je 9 novoizabranih vijećnika prisegnulo da će svoju dužnost obavljati savjesno i odgov-

orno te da će se zauzimati za svekoliki napredak Republike Hrvatske i Grada Vrlike. Na konstituirajućoj sjednici Gradskog vijeća jednoglasno su izabrane: za predsjednicu gđa Anita Šimunović, a za potpredsjednicu gđa Ljilja Vrančić.

Sastav Gradskog vijeća za mandatno razdoblje 2025.-2029. čine:

1. Anita Šimunović (HDZ)
2. Ljilja Vrančić (HDZ)
3. Ante Ćorić (HDZ)
4. Kristijan Kuduz (HDZ)
5. Ante Tarle (HDZ)
6. Josip Milković (Kandidacijska lista grupe birača)
7. Nino Vučemilović Alegić (Kandidacijska lista grupe birača)
8. Barbara Klepo (Kandidacijska lista grupe birača)
9. Ivan Turudić (Kandidacijska lista grupe birača)

Coca-Cola u Hrvatskoj, Konzum, Jutarnji list te Udruga gradova i ove godine provode ekološki projekt Od izvora do mora, kojemu je cilj podizanje svijesti o važnosti očuvanja okoliša te primjerenoga odlaganja ambalažnoga otpada. U sklopu tog projekta održana je akcija čišćenja vrličke Česme. Grad Vrlika je organizator, a u akciji su sudjelovali i štićenici Centra za rehabilitaciju fra Ante Sekelez, dio učenika Osnovne škole Milana Begovića, Gradsko društvo Crvenog križa Vrlika, Turistička zajednica Grada Vrlike i Eko Vrlika; ukupno oko 50 volontera.

Nastavila su se arheološka istraživanja Tvrdave Prozor, a osigurana su sredstva od Ministarstva kulture u iznosu od 50.000,00 eura. Obnovile su se stepenice na Česmi za koje je osigurano 11.000,00 eura od Ministarstva kulture.

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih, kao posredničko tijelo u postup-

ku odabira projekata Europskog fonda za regionalni razvoj, u sklopu Programa Konkurentnost i kohezija 2021. – 2027., donijelo je odluku o sufinanciranju izgradnje dječjeg vrtića u Vrlici, u iznosu 202.000,00 eura. Radovi izgradnje dječjeg vrtića i jaslca su pri kraju, djeca će uskoro dobiti novi prostor, odnosno 3 dnevna boravka sa svom novom opremom i igračkama.

Grad Vrlika dobio je bespovratna sredstva u iznosu od 1.114.639,44 eura, odnosno u najvišem intezitetu potpore od 84,99% od 1.311.340,52 eura ukupno prihvatljivih troškova za izgradnju Vatrogasnog doma u Vrlici. Sredstva su osigurana kroz Program Konkurentnost i kohezija 2021.-2027.; Poziv "Jačanje kapaciteta za protupožarnu zaštitu na brdsko-planinskim i potpomognutim područjima – faza 2", PK.3.4.10. Vatrogasni dom graditi će se na prostoru bivše "Dalmatinke".

Večer Vrličana u Đakovu već je postala tradicija, održala se 3. srpnja 2025.

Vlada Republike Hrvatske, na čelu s premijerom Andrejem Plenkovićem, na svojoj 106. sjednici održanoj dana 10. srpnja 2025. godine donijela je odluku o pokroviteljstvu nad izvođenjem opere Ero s onoga svijeta.

Vrlika, točnije Peručko jezero, bila je domaćin petom Vrlika Lake Festivalu od 27. do 29. lipnja, koji je privukao tisuće gosti-

ju. Vrličko ljeto održano je, od Vrlika Lake Festivala, nogometnog turnira, natjecanja u pečenju vrličkih uštipaka, večeri pisme, kola i narodnih običaja, Kulturno-umjetničke udruge "Milan Begović", do Đakovačke večeri i opere Ero s onoga svijeta.

U Gradskoj vijećnici danas je upriličena podjela nagrada najboljim učenicima Osnovne škole "Milan Begović". Gradonačelnik Jure Plazonić im je uručio poklon bonove u vrijednosti 200,00 eura za izvrstan uspjeh i zalaganje. Grad Vrlika je, kao i svake godine, odvojio 1.600,00 eura za kupnju poklon bonova najmarljivijim đacima, a nagrade su dobili:

1. razred Ivan Vuletić
2. razred Natali Maras
3. razred Roko Uzun
4. razred Patrik Uzun
5. razred Chiara Gutić
6. razred Petra Djaković
7. razred Petra Duvnjak
8. razred Filip Kaselj

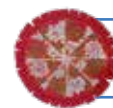
Učenica generacije je Josipa Vuletić, 8. razred.

Svim učenicima čestitamo i želimo puno uspjeha u daljnjem školovanju.

Sva značajna obilježavanja i odavanja počasti poginulim braniteljima od Velog vrha, Velike Duvjakuše, Oluje do Dana vrličkih branitelja, kao i spomena na progonoštvo Vrličana u Domovinskom ratu iz svojih domova, Gradska je uprava obilježila prigodnim paljenjem svijeća i postavljanjem vijenaca. Ove godine je posebno obilježena 30. godišnjica obljetnice "Oluja". Također su i povodom Dana sjećanja na žrtvu Vukovara i Škabrnje, zapaljene svijeće kod murala na Jadranskoj cesti, organiziran je i besplatan prijevoz za Vukovar.

Gradska uprava je trenutno u pripremi obilježavanja Dana grada Vrlike 2025. god.

OSNOVNA ŠKOLA MILANA BEGOVIĆA

Školska godina 2024./2025.

Mirjana Vodanović Mandarić,
ravnateljica

Dana 9. rujna 2024. započeli smo novu nastavnu godinu školskom priredbom za doček prvaša. Priredba je započela hrvatskom himnom u izvedbi školskog zbora i učitelja glazbene kulture Jakše Bralića. Ravnateljica škole Mirjana Vodanović Mandarić pozdravila je prisutne i zaželjela svima sretnu i uspješnu novu nastavnu godinu. Vrlički župnik fra Mladen Prolić je izmolio blagoslovnu molitvu. Gradonačelnik Grada Vrlike Jure Plazonić pozdravio je prisutne i potaknuo učenike na marljivost u radu i poslušnost roditeljima i učiteljima te je istaknuo da će Grad i dalje nagrađivati najbolje učenike na kraju školske godine. Nakon toga su nas naši učenici razveselili recitacijama, a posebno smo uživali u izvedbi vrličkog kola.

Dana 30. rujna u našoj školi održao se Europski dan jezika. Učiteljice hrvatskog i engleskog jezika, Ivana Grabić i Marina Štambuk Poparić te učitelj njemačkog jezika Markiša Visković, osmislili su zanimljivu igru za učenike. Zadatci su bili osmišljeni u obliku zagonetka, rebusa i premetaljki. Pobjedili su učenici sedmog razreda te za nagradu osvojili pizzu.

U holu škole, od 5. do 6. prosinca, održan je **Sajam rabljenih stvari – darujmo srcem**. Sajam je bio humanitarnog karaktera, a sav prikupljeni novac uplaćen je za "Marijine obroke" (za djecu u Africi). Ovo događanje organizirali su učiteljica Željka Stojić i učitelj Luka Maleš u sklopu svojih izvannastavnih aktivnosti, Učeničke zadruge "Zvrk" i Karitativne skupine.

U našoj školi, 9. prosinca, proveden je program "Školski medni dan". Uz razgovor i prezentaciju, učenici su naučili više o proizvodnji meda i vrstama pčela.

Učenička zadruga "ZVRK" na Gradskom trgu održala je, 13. prosinca, prvu prodajnu izložbu. Druga prodajna izložba bila je 19. prosinca. Zadrugari su se potrudili i sugrađanima ponudili mnoštvo božićnih ukrasa: anđela, kućica, aranžmana, božićne pšenice, kuglica, božićnih jaslca...

Stoti dan škole obilježava se tradicionalno u veljači u brojnim europskim zemljama. Učenici naše škole s velikim su veseljem dočekali taj dan te su kroz zanimljive zadatke posvećene broju 100 pokazali svoja znanja.

Dana 11. prosinca učenici razredne nastave, u pratnji svojih učiteljica, posjetili su Eko kampus „Krka“ u Puljanima. Učenici su tijekom obilaska imali priliku istraživati o prirodnoj i kulturnoj baštini područja Nacionalnog parka Krke. Tako su u Arheološkoj zbirci vidjeli kolekciju predmeta pronađenih u iskapanjima na području rimskog logora Burnuma.

Dana 16. prosinca učenici naše škole, kao i svake godine, na Gradskom trgu kitili su jelku. Nakit za jelku su izradili učenici zajedno sa svojim učiteljima. Događaju su prisustvovali gradonačelnik Grada Vrlike Jure Plazonić i ravnateljica škole. Učenici naše škole su rado sudjelovali u ovoj božićnoj tradicionalnoj aktivnosti.

Posljednji dan prvog polugodišta, 20. prosinca, u atriju škole održana je Božićna priredba. Učenici su sa svojim učiteljima vrijedno pripremali recitacije, pjesme, igrokaze i ples te su sve prisutne razveselili.

Dana 19. siječnja obilježava se rođendan Milana Begovića, hrvatskog književnika rođenog u Vrlici. Učenici su kroz razne aktivnosti i radionice odali počast našem književniku.

Izvešće sa školskih natjecanja 2024./2025.

U OŠ Milana Begovića u školskoj godini 2024./2025. održana su školska natjecanja, koja su započela početkom drugog polugodišta. Održana su natjecanja iz: Hrvatskog jezika – Lidrano, literarno, dramsko-scensko i novinarsko stvaralaštvo, Engleskog jezika, Informatike, Matematike, Fizike, Njemačkog jezika, Vjeronauka-vjeronaučna olimpijada i Natjecanje mladeži HCK. Ukupno je na navedenim natjecanjima sudjelovalo 30 učenika. Posebno ističemo i čestitamo učenicima koji su prošli na županijska natjecanja iz Engleskog jezika (Josipa Vuletić), učenice koje su sudjelovale u natjecanju mladeži HCK (Lana Batovanja, Marta Kaselj, Petra Djaković, Antea Boduljak, Mia Djaković, Vanessa Maras) i Lidrano (Petra Djaković, Filip Kaselj, Lovro Varnica).

Maskenbal

Dana 4. ožujka 2025. održan je maskenbal u OŠ Milana Begovića. Ove godine imali smo priliku vidjeti razne maske, kako grupne tako i pojedinačne. Školom su šetali junaci iz igrice Super Mario, Šeici, loptom su se dodavali nogometaši, a sreli smo i poznatog DJ-a Marshmello-a, Pipi Dugu Čarapu te mnoge druge. Učenici su zajedno sa svojim učiteljima prošetali gradom u povorci, a na povratku su sudjelovali u izboru za najbolju

masku. Povjerenstvo je pred sobom imalo jako težak zadatak. Između toliko zanimljivih, kreativnih maski odabrati samo dvije najbolje.

Nagradu za najbolju grupnu masku osvojili su Šeici, učenici osmoga razreda. Nagradu za najbolju pojedinačnu masku pripala je DJ-u Marshmello, učenici trećeg razreda Mirni Blažević. Čestitamo pobjednicima!

Dan ružičastih majica

Nacionalni dan borbe protiv vršnjačkog nasilja – Dan ružičastih majica obilježili smo u četvrtak, 6. ožujka 2025. godine. Osim nošenja ružičastih majica koje su postale simbol podrške borbi protiv vršnjačkog nasilja, učenici 1. i 3. razreda izradili su simbolični znak protiv nasilja uz poruke napisane na vlastitim dlanovima od papira.

Dana 12. travnja 2025. održano je 26. Natjecanje mladih Hrvatskog Crvenog križa na kojem je sudjelovalo 6 učenica naše škole. Ekipu su činile učenice Antea Boduljak, Vanessa Maras, Petra Djaković, Marta Kaselj, Lana Batovanja i Mia Djaković. Natjecanje se održalo u Kaštel Gomilici, OŠ Kneza Trpimira. Iako se nisu plasirale na državno natjecanje, naše učenice pokazale su iznimno znanje, snalažljivost i spremnost za pružanje prve pomoći.

Učenici 1. i 3. razreda, zajedno s učiteljicama Anitom Zorić i Antonijom Čajkušić te knjižničarkom Anom Cigić, 22. travnja obilježili su Dan planeta Zemlje boravkom u školskom vrtu, izradom plakata i likovnim radovima.

Radionica Level Up Umjetna inteligencija(AI)

Dana 25. ožujka zaputili smo se u udrugu Jedna mladost u Splitu na još jednu radionicu projekta Level Up: Dalmacija u kojem sudjeluje naša škola. Ovaj put se

radilo o Umjetnoj inteligenciji te smo kroz praktične primjere upoznali razne alate UI (Chat GPT, Lumen5, SlidesGo, Gamma, itd.) i raspravljali o primjeni umjetne inteligencije u svakodnevnom životu i budućim zanimanjima. Radionicu je vodila Filomena Marija Grgurin, a sudjelovali su učenici osmog razreda Filip Kaselj, Mislav Krnjac i Katarina Oklopčić u pratnji učiteljica Željke Stojić i Marine Štambuk Poparić.

Putovanje u Vukovar

Dana 4. svibnja 2025., naša školska grupa iz 8. razreda krenula je s autobusnog kolodvora u 9.00 sati u Vukovar. To nije samo grad, već simbol borbe, hrabrosti i velike tuge. Kada čujemo za Vukovar, prvo pomislimo na ljude koji su ga branili i na sve što su prošli. Vukovar nas je naučio koliko je važno cijeniti slobodu i svoj dom.

Naša učenička zadruga "ZVRK" pobjednik je smotre Splitsko-dalmatinske županije 2025.

Ovogodišnja smotra učeničkih zadruga Splitsko-dalmatinske županije održana je u prodajnom centru Mall of Split 16. svibnja 2025. g. Na smotri je sudjelovalo **36 učeničkih zadruga**, koje su s ponosom izložile svoje proizvode i predstavile rad svojih škola. Naša učenička zadruga „ZVRK“ svojim proizvodom – ruksakom "Tradicija na leđima" postigla je izvanredan uspjeh osvojivši **PRVO** mjesto u vrlo jakoj konkurenciji između 36 zadruga.

Dan škole

Dan škole jedan je od najveselijih dana u godini. Toga dana nema redovne nastave, nego se svi učenici i nastavnici okupe kako bi proslavili zajedništvo, trud i uspjehe koje smo postigli tijekom godine. Ove godine Dan škole bio je poseban jer smo sudjelovali na velikom kvizu znanja. Kviz se održao u

dvorani, a izvedene su i dječje izvedbe koje su dodatno uljepšale dan. Dvorana je bila puna – okupili su se svi učenici i učitelji naše škole.

Učenici 4. razreda naše škole, zajedno s učenicima OŠ Dinka Šimunovića iz Hrvaca, bili su na ekskurziji od 12. do 15. svibnja 2025. u Hrvatskom zagorju.

Učenici razredne nastave, 27. svibnja, sudjelovali su na jednodnevnom izletu kroz Dalmatinsku zagoru i obalu. Prvo su posjetili Zelenu katedralu uz rijeku Vrljiku, a zatim i poznata Modro i Crveno jezero u Imotskom, gdje su saznali zanimljivosti o njihovom nastanku i legendama.

Dana 12. lipnja 2025. naši učenici su sudjelovali u ekološkoj akciji čišćenja okoliša na našoj lijepoj vrličkoj Česmi u organizaciji Turističke zajednice i Grada Vrlike.

Dana 13. lipnja 2025. ispratili smo razred naših osmaša. Želimo im svu sreću u budućem školovanju i životu.

Već tradicionalno zadnji dan nastave naša škola zajedno s Centrom za rehabilitaciju fra Ante Sekelez održava završnu priredbu „**Mikrofon je naš**“. Naši učenici zajedno sa štićenicima Centra izvode različite glazbene točke na ovaj dan. U veseloj natjecateljskoj atmosferi pobijedila je učenica 5. r. **Antea Boduljak**.

Dana 30. lipnja 2025. nakon podjele svjedodžbi naši najbolji učenici u ovoj školskoj godini pozvani su u Gradsku vijećnicu gdje je upriličena podjela nagrada. Već tradicionalno Grad Vrlika je, kao i prethodnih godina, odvojio sredstva za kupnju poklon bonova najmarljivijim učenicima.

Gradonačelnik Jure Plazonić uručio im je poklon bonove u vrijednosti 200,00 eura za izvrstan uspjeh i zalaganje.

Dječji literarni radovi - poezija

Djetinjstvo

Djetinjstvo je vrijeme bez sata,
bez briga, bez težine života.
Livade su bile naši svjetovi,
a potoci naši tajni razgovori.

Djetinjstvo je knjiga bez granica,
tu je svaki dan bio nova stranica.
Ono je poput jutarnje rose,
tiho dolazi, ali još tiše ode.

Djetinjstvo hvala ti na tvom sjaju,
uvijek ću te nositi u svom rodnom kraju.

Petra Djaković, 6. razred

Jutro na moru

Jutro na moru, tiho svitanje,
srebrom obasjana modra pjena.

Miris soli nosi vjetar blag,
u luci čamci plešu polako.

Barke šarene snom još plove,
sidra zarobljena, čekaju dan.

Jutro na moru, spokoj i nada,
more sniva svoj beskrajni san.

Marta Kaselj, 6. razred

Dodir svjetova

Ruke neba grle polja,
vjetar šapuće priče stare,
oblaci plešu iznad gora,
kiša ljubi cvjetne čari.

Zvijezde padaju poput suza,
zemlja sanja proljetni ples,
kad se magla jutrom diže,
spajaju se svjetovi – svijet postaje
cvijet.

Sunce ljubi rosnu travu,
u kapljici sjaji nebeski glas,
rijeka tiho prati nebo,
zrcaleći njegov beskrajni sjaj.

Korijen zemlje, dah visine,
u jednom ritmu kuca sve,
nebo i zemlja nisu nepoznato
već jedna pjesma, jedno ime.

Filip Kaselj, 8. razred

Putnik misli

Koraci moji gaze tišinu,
dok vjetar šapuće stare riječi.
Na rubu sjene, na rubu svjetla,
tko sam ja da vrijeme spriječi?

Pogledam rijeku – ona teče,
ne pita kud ni zašto žuri.
Jesam li kap u njoj priči
ili tek pjenušavi šapat buri?

Misao bljesne, nestane brzo,
kao trag zvijezde na crnom svodu.
Jesmo li svi tek vjetra igra,
trag u pijesku što nam nosi vodu?

Lovro Varnica, 7. razred

Dan škole

Dječici našoj završava san,
njihove škole danas je dan.

Danas nema puno umora,
samo zabave i dobrog humora.

Ovo je dan bez žalosti,
bez imalo razmišljanja, a s puno
radosti.

Školo moja sve ti najbolje želim,
ali tvom se kraju jako veselim.

Petra Djaković, 6. r.

Dan škole

Danas je školi rođendan,
svi smo sretni, nasmijani.
Pjevamo, plešemo, učimo svi
lijepi su dani školski ovi.

Učitelj priča, mi slušamo rado
u školi znanje je pravo blago.
Sretan ti dan školo draga
ti si nam put, ti si nam snaga.

Mia Djaković, 7. r.

Naša škola

Milan Begović - ime joj zvoni,
u srcu Vrljike tiho se skloni.
U zagrljaju prirode, među planinama,
gdje šapće Svilaja i pjeva Dinara.

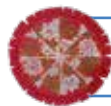
Mala je škola, ali srce joj šire,
u svakoj učionici tople riječi vire.
Učenika je malo, al' prijateljstvo veće
svaki osmijeh novo nas znanje sreće.

Ptice joj pjevaju umjesto zvona
u miru raste, daleko od betona.
Učenici hrabri, iskreni, mali.
Al' srcem i znanjem veliki su i hrabri.

Lana Batovanja, 7. r.

KUU MILAN BEGOVIĆ

Djelovanje KUU „Milan Begović“

Lucija Jakelić

Uskrs

Uskrsni dani u Vrlici mnogo su više od vjerskog obilježavanja – oni su izraz zajedništva, identiteta i poštovanja prema bogatoj baštini ovog kraja. Kroz Veliki tjedan, grad odiše duhovnošću, a običaji koji se prenose generacijama i danas svjedoče o snažnom osjećaju pripadnosti. Na Veliki četvrtak, prema stoljetnoj vrličkoj tradiciji, čuvari Kristova groba, poznatiji kao "grobari", oblače svečane narodne nošnje. Na misi u 18 sati, fratar pere noge dvanaestorici grobara, u spomen na Isusovu gestu poniznosti. Nakon mise pjeva se Gospin plač, dirljiva pjesma boli i nade. Veliki petak prolazi u tišini i molitvi. Procesija ulicama

Vrlike završava u crkvi gdje se čita Muka Gospodnja, a grobari preuzimaju stražu nad Kristovim grobom. U tišini crkve izmjenjuju se u stražama, ne izgovarajući nijednu riječ. Na Veliku subotu nastavlja se bdijenje. U 23 sata počinje uskrsna misa zvana ponoćka, uz blagoslov nove vatre i paljenje uskrsne svijeće. Crkva iz tame prelazi u svjetlo, a grobari prvi naviještaju Kristovo uskrsnuće. Uskrs je vrhunac slavlja. Vrličani s ponosom odijevaju narodne nošnje, a nakon mise pred crkvom se pleše vrličko kolo, zaštićeno kao nematerijalna kulturna baština UNESCO-a. Slavi se život, zajedništvo i vjera, uz pjesmu ojkavice koja odjekuje iz srca svoga naroda.

SVI zajedNO HRVATSKO NAJ

Kulturno-umjetnička udruga „Milan Begović“ iz Vrlike sudjelovala je u subotu, 3. svibnja, na 7. dječjem festivalu SVI zajedNO HRVATSKO NAJ, održanom u Vukovaru. U sklopu festivalskog programa Baština.hr vrlički mališani nastupili su zajedno s brojnim dječjim folklornim skupinama i kulturno-umjetničkim društvima iz cijele Hrvatske, predstavljajući tradicionalne nošnje i običaje svoga kraja. Festival je održan podno Vukovarskog vodotornja, simbola hrvatskog zajedništva i otpora, a program je bio ispunjen pjesmom, plesom, radionicama, susretima i dječjim osmijesima. Nastup KUU „Milan Begović“ ocijenjen je kao iznimno uspješan, a organizatori su posebno pohvalili trud i angažman svih sudionika koji su doprinijeli bogatom kulturnom sadržaju festivala. Udruga se zahvalila domaćinima na toplom dočeku i izvrsnoj organizaciji te ponosno nastavila svoj rad na očuvanju i promicanju vrličke baštine među najmlađima.

Smotra dječjeg folklor Splitsko-dalmatinske županije u Kaštel Lukšiću

U nedjelju, 1. lipnja 2025. godine, u Kaštel Lukšiću održana je 11. Smotra dječjeg folklor Splitsko-dalmatinske županije. Na smotri je sudjelovalo 19 najmlađih članova dječje folklorne skupine iz Vrlike, koji su dostojno i ponosno predstavili svoj grad. Djeca su izvela tradicionalne plesove i pjesme u narodnim nošnjama karakterističnima za vrlički kraj. Nastup su odradili s velikim entuzijazmom, a publika je nagradila njihov trud srdačnim pljeskom. Posebno su se istaknuli zajedništvo, hrabrost i ljubav prema tradiciji koje su najmlađi sudionici iskazali kroz cijeli nastup. Smotra je protekla u vedrom ozračju, bez poteškoća, a dan je obilježen osmijesima, igrom i međusobnim druženjem. Ovakva događanja imaju važnu ulogu u očuvanju nematerijalne kulturne baštine, a sudjelovanje djece u njima ključno je za njezino prenošenje na buduće generacije. Sudjelovanje folklorne skupine iz Vrlike ocjenjuje se kao uspješno i primjereno prezentirano na razini županijske manifestacije.

Sadnja masline

U znak zahvalnosti i trajnog sjećanja na sudjelovanje na 11. Smotri dječjeg folklor Splitsko-dalmatinske županije, koja je održana 1. lipnja 2025. godine u Kaštel Lukšiću, djeca okupljena u Udruzi "Milan Begović" zasadila su maslinu u Vrlici. Sadnja je simbolički čin kojim se obilježava gostovanje na manifestaciji, a maslina je odabrana kao simbol mira, dugovječnosti i prijateljstva. Sadnica je posađena pokraj buduće lokacije Muzeja grada Vrlike, čime je ovaj događaj dodatno dobio na značenju, povezujući mlade naraštaje i njihovo djelovanje s mjestom koje će čuvati povijest i kulturni identitet grada. Zahvala se upućuje organizatorima smotre na ovom vrijednom daru. Sadnjom masline ostavljen je trajan trag jednog lijepog susreta i kulturne

razmjene, a ujedno i podsjetnik na važnost zajedništva, tradicije i međusobnog poštovanja.

Knešpolje – Bosna i Hercegovina

U nedjelju, 23. lipnja 2025. godine, Kulturno-umjetnička udruga "Milan Begović" iz Vrlike sudjelovala je na proslavi blagdana sv. Ivana Krstitelja u Knešpolju, Bosna i Hercegovina. Na put je krenulo ukupno 25 članova Udruge, a program posjeta obuhvatio je kulturni, vjerski i društveni sadržaj. Na putu prema Knešpolju, članovi Udruge zaustavili su se u Mostaru gdje su imali priliku prošetati starom gradskom jezgrom, posjetiti Stari most i uživati u znamenitostima grada na Neretvi. Posjet Mostaru zaključen je zajedničkim ručkom u lokalnom restoranu, uz tradicionalna hercegovačka jela. Po dolasku u Knešpolje, svečanost je započela procesijom i svetom misom u čast sv. Ivana, kojoj je prisustvovalo mnoštvo vjernika i posjetitelja iz različitih krajeva. Kulturno-umjetnički program održan je u večernjim satima s početkom u 21:00 sat. Članovi KUU "Milan Begović" predstavili su se ojkavicom i vrličkim kolom, čime su doprinijeli bogatom i raznolikom programu manifestacije. Publika je nastup nagradila pljeskom i srdačnim prijemom, a atmosfera je bila ispunjena pozitivnom energijom i zajedništvom. Nastup u Knešpolju još je jedno uspješno predstavljanje vrličke tradicije i kulture izvan granica Republike Hrvatske.

Vrlika u Đakovu

U četvrtak 3. srpnja 2025. godine, članovi Kulturno-umjetničke udruge "Milan Begović", zajedno s predstavnicima Grada Vrlike otputoali su u Đakovo, gdje su i ove godine sudjelovali na manifestaciji Đakovački vezovi. Za razliku od prethodnih godina, sudjelovanje ove godine nije uključivalo scenski nastup, već je pažnja bila usmjerena na predstavljanju gastronomske baštine vrličkog kraja – tradicionalnog vrličk-

og uštipka. Odmah po dolasku u Đakovo članovi Udruge započeli su s pripremama. Priprema uštipaka trajala je do kasno u noć, a radilo se intenzivno sve do 1:00 sat iza ponoći. Potrošeno je više od 100 kilograma brašna, a svaki uštipak pripreman je ručno, s posebnim naglaskom na autentičnost, kvalitetu i tradiciju. Miris svježih pripremljenih uštipaka privlačio je brojne posjetitelje, a delicija iz Vrljke predstavljena je s velikim ponosom. Sudjelovanje KUU "Milan Begović" i predstavnika Grada Vrljke doprinijelo je bogatstvu i raznolikosti manifestacije te još jednom pokazalo koliko je važno promicati i čuvati lokalnu kulinarsku baštinu.

Najmlađi diplar Ivano i njegov prezimenjak i mentor Ante Režić

Etno festival "Moj Ivane" u Kupresu

Kulturno-umjetnička udruga "Milan Begović" iz Vrljke sudjelovala je 6. srpnja 2025. godine na Etno festivalu "Moj Ivane" koji se održao u Kupresu (Bosna i Hercegovina). Na manifestaciji je sudjelovalo ukupno 19 članova Udruge – pjevača i plesača koji su predstavili pjesmu, ples i tradicijsku baštinu vrljičkog kraja. Nastup KUU "Milan Begović" izveden je s velikim entuzijazmom i profesionalnošću, a publika je srdačno dočekala izvođače. Posebno je istaknuto zajedništvo među članovima, kao i posvećenost očuvanju nematerijalne kulturne baštine kroz pjesmu i ples. Festival je protekao u vedroj i prijateljskoj atmosferi, uz mnoštvo glazbe, smijeha i kulturne razmjene među sudionicima iz različitih krajeva.

Večer pisme, kola i narodnih običaja

U subotu, 26. srpnja 2025. u gradskoj kino dvorani u Vrljici održala se predivna večer ispunjena pjesmom, plesom i tradicijom. Manifestacija je započela svečanom povorkom kroz grad, a nastupili su domaći KUU „Milan Begović“ i brojni gosti: KUD Sinac, HKD Napredak, KUD Pleter, HKUD Tihaljina i FA Tempet. Dodijeljene su zahvalnice svim sudionicima, gostujućim društvima i pokroviteljima, kao i bivšim članovima društva Ivici Romiću i Stipi Uzunu.

Posebna zahvala, uz prigodne darove, uručena je bivšem predsjedniku Mateju Milkoviću i voditeljici Marini Turudić za njihov dugogodišnji rad i vodstvo u KUU „Milan Begović“. ubliku su oduševili i tombola te zabavni program benda „Aura“, a plesalo se do dugo u noć! Hvala svima koji su sudjelovali, podržali i uveličali ovu večer tradicije i zajedništva. Vaša prisutnost i podrška daju snagu da s ponosom čuvamo našu kulturnu baštinu. Vidimo se i dogodine!

CENTAR ZA REHABILITACIJU FRA ANTE SEKELEZ – VRLIKA

Iz rada Centra 2024./2025.

Ivana Klarić Kukuz

Od svojih početaka pa sve do danas, Centar za rehabilitaciju "Fra Ante Sekelez"- Vrlika raste i razvija se prateći potrebe svojih korisnika i lokalne zajednice. Uz stalno ulaganje u kvalitetu usluga i prostor u kojem se odvijaju svakodnevne aktivnosti ponosni smo što je Centar ove godine zasjaio u novom ruhu. Obnovljena je fasada kojom je Centar poprimio moderan i sofisticiran izgled čime se dodatno učvrstio osjećaj topline doma za sve koji u njemu borave, djeluju svojim radom ili dolaze u posjet.

Posebno mjesto u radu Centra zauzima stručna cjelina rehabilitacije i radnih aktivnosti koja kroz niz osmišljenih radionica i terapijskih programa korisnicima omo-

gućuje razvoj određenih vještina, radnih navika te izražavanje kreativnosti. Uz to dodatno obogaćuje svakodnevni život korisnika pružajući im priliku za osobni rast, socijalizaciju, aktivno sudjelovanje u životu Centra, ali i osjećaj pripadnosti lokalnoj i široj zajednici.

Pod stručnim vodstvom, u okruženju ispunjenim uzajamnim povjerenjem i razumijevanjem, korisnici svakodnevno izrađuju unikatne uporabne i dekorativne predmete. Velik dio njih njeguje tradiciju grada Vrlike što im daje posebnu vrijednost, a izložbe i sajmovi prilika su da korisnici predstave svoje radove te se aktivno uključe u život lokalne zajednice.

Osim svakodnevnih aktivnosti i dalje sudjelujemo u nizu društvenih događaja, sportskih natjecanja, kulturnih manifestacija i projekata koji promiču inkluziju osoba s intelektualnim teškoćama.

Cilj inkluzije je osigurati da osobe s intelektualnim teškoćama ne budu izolirane, zanemarene ili diskriminirane, već da imaju jednake mogućnosti kao i svi drugi članovi društva. Inkluzija ne donosi dobrobit samo osobama s intelektualnim teškoćama, nego doprinosi boljitku cijelog društva koje prihvaćanjem različitosti postaje otvorenije, humanije i pravednije. Stanovnici grada Vrlike primjer su prihvaćanja, poštivanja i podržavanja naših korisnika u suživotu i svakodnevnom susretima.

S posebnom radošću gledamo naprijed jer sljedeće godine Centar obilježava 50 godina postojanja i rada. Pripreme za tu značajnu obljetnicu već su počele, a želja nam je da proslava bude dostojanstvena, vesela i inkluzivna, okupljajući sve one koji su kroz desetljeća na bilo koji način pridonijeli radu

Centra – korisnike, djelatnike, volontere, prijatelje, donatore i sugrađane.

Na kraju, upućujemo iskrene zahvale svim donatorima koji svojim donacijama ili jednostavno lijepom riječju i podrškom omogućuju dodatne sadržaje, aktivnosti i radosti u svakodnevnom životu korisnika.

Sve aktivnosti i projekte možete pratiti na web stranici www.rehabilitacija-vrlika.hr i na Facebook stranici Centra.

HNK VRLIKA

Malonogometni trunir u Vrlici u srpnju 2025.

HNK Vrlika

Remax Domani je pobjednik malonogometnog turnira Vrlika u organizaciji HNK Vrlika.

1. Remax Domani
2. Otavice Josip fasade
3. CB Royal Terrace

Najbolji igrač: Robert Franjkić

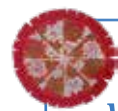
Najbolji strijelac: Dejan Dodik

Najbolji vratar: Robert Mišković

Organizatori su ove godine podigli ljestvicu. Turnir je napravio iskorak u svim segmentima. U lijepoj atmosferi pobjedu je odnijela ekipa Remax Domani koju su činili igrači MNK Kijevo Knin. Zaslužene nagrade najboljima uručio je gradonačelnik Vrlike gosp. Jure Plazonić. Čestitke svima!

HDP ZOLJ

Vrličanin Ivan Turudić osvojio jedan od vrhova na Himalaji

HPD Zolj

Naš Ivan Turudić Čući uspješno se popeo na vrh Lobuche East koji se nalazi na 6 119 mnv. Bilo je to u subotu, 31. svibnja 2025., u 6:00 sati po lokalnom vremenu i to za samo 4 sata i 35 minuta (od baznog kampa). Ivan je pješačio 9 dana, a propješačio je 150 km te sa sobom ponosno digao zastavu HPD Zolja i imena Vrlike. Nitko u našem Društvu nije osvojio viši vrh, a i među rijetkim je Hrvatima koji se popeo na tako visok vrh. Njegovi geni kameni dobili su bitku s ekstremno niskim temperaturama, nedostatkom kisika te fizičkim i mentalnim umorom. Regija Khumbu koja okružuje Mount Everest (na 8848 mnv), nudi dvije atraktivne destinacije za početnike, a to su: Lobuche East Peak na 6119 m i poznati Island Peak na 6189 m. Čestitke našem Ivanu i želimo mu još uspješnih uspona!

ŠPORTSKO RIBOLOVNO DRUŠTVO ŠARAN VRLIKA

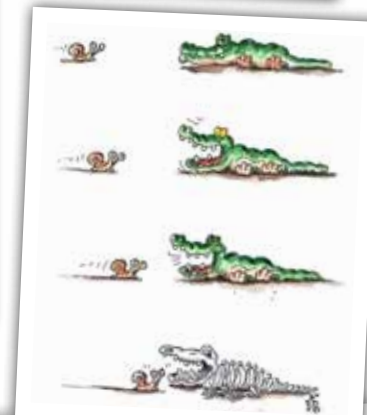
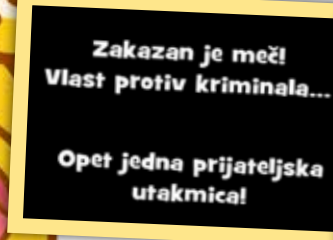
ŠRD «ŠARAN» Vrljka u 2025. god.

Božo Gverić

Ribolovno društvo "Šaran" Vrljka u 2025. god. izvršilo je dva poribljavanja rijeke Ce-tine s 800 kg kalifornijske pastrve i to u drugom i petom mjesecu. Održano je jedno kolo hrvatske lige u spinu. U osmom mjesecu u planu je natjecanje na jezeru Peruća, ribolov na predatora (štuku). Tijekom godine se izvrši više puta čišćenje voda, kao i njihova zaštita.

KUTAK ZA SMIJEH

RASPORED BOGOSLUŽJA I SAKRAMENTI

RASPORED MISA U ŽUPI VRLIKA

Nedjeljom kroz cijelu godinu:

Maovice u 9:00 sati; Vrlika u 10:30 sati;
Ježević u 12:00 sati

Vrlika – crkva svetog Petra, groblje (za
vjerne pokojne župe)

Uskršni ponedjeljak u 10:30; Duhovski
ponedjeljak u 10:30; Sveti Petar i Pavao u
10:30;

Dan svih vjernih pokojnika u 10:30; Sv. Ivan
apostol u 10:30

Štikovo – crkva sv. Luke

šest puta godišnje: Božić u 9:00 sati;
Bogojavljenje u 12:00 sati; Uskrs u 9:00 sati;
Duhovski ponedjeljak u 9:00 sati; Sveti Luka u
10:30; Dan svih vjernih pokojnika u 12:00 sati

Cetina, starohrvatska crkva svetog Spasa:
subota poslije Uzašašća u 10:30.

Maovice

blagdanima: Sveti Juraj, naslovnik crkve,
23. blagdanima: Sveti Juraj, naslovnik
crkve, 23.4. u 10:30 sati; Sveti Blaž, 3.2. u
9:00 sati; Tijelovo u 9:00 sati; Sveti Stjepan
prvomučenik, 26.12. u 9:00 sati; Sveti Ivan
apostol 27.12. u 9:00 sati

Ježević

blagdanima: Sveti Josip, naslovnik crkve,
1.5. u 10:30 sati; Sveti Stjepan prvomučenik
26.12. u 12:00 sati; Sveti Ivan apostol 27.12.
u 12:00 sati

Radnim danom u župnoj crkvi Gospe od Ružarija u Vrlici:

zimi u 17:00 sati; proljeće i jesen u 18:00
sati; ljeto u 19:00 sati;

Redovito su kroz tjedan u župnoj crkvi u
Vrlici mise popodne, no jednom tjedno je
ujutro u 8:00 sati. Subotom sat mise nije
unaprijed određen.

VJENČANJA: prema dogovoru sa zaručnicima

KRŠTENJA: nedjeljom ili prema dogovoru

SAHRANE: Potrebno je prethodno sa
svećenikom dogovoriti vrijeme pokopa, a
onda objaviti vrijeme sprovoda. Potom se
treba dogovoriti s komunalnim poduzećem
u Vrlici. Ukoliko je sprovod na Maovicama,
dodatno obavijestiti dodatno obavijestiti
obitelj remete Slavka Juke Blaževića na broj:
827-723.

Pjevanje na sahranama:

*Budući da je sprovod vjernika liturgijsko slavlje
onda je od neizmjerne važnosti paziti i na
liturgijsko pjevanje. Kažemo liturgijsko pjevanje,
a pod tim podrazumijevamo pjesme
koje su prikladne za pjevanje u crkvi i na groblju
kod sprovoda. Tu su u prvom redu psalmi,
a onda i druge pjesme koje odišu vjerom
u uskrsnuće, koje bude nadu u život vječni i
susret s našim Stvoriteljem. **Neprikladno je
i nije dopušteno da zbor, klape ili pjevači
izvode pjesme koje nisu u duhu kršćanskog
slavlja sprovoda!** (Mons. Marin Barišić,
Okružno pismo svećenicima i svim vjernicima
u Splitsko-makarskoj nadbiskupiji o
sprovodnoj praksi i običajima, Split, 30. studenoga
2015. godine).*

**Kod obreda sprovoda, stoga nije dopušteno
izvoditi pjesme profanog ili svjetovnog
karaktera. Kod dogovora s pučkim
pjevačima, zborovima ili klapom, molimo
vas imajte to na umu.**

Zahvaljujemo na razumijevanju!

ŽUPNI URED:

Petra Mišura 2, 21236 Vrlika

Kontakt telefon: 021/827-200

Mobilni telefon: **098 165 8515**

(fra Ivan Šimunac)

E-mail: zupavrlika@gmail.com

Facebook stranica: Gospa Rožarica Vrlika

**NAJAVA RASPOREDA SLUŽBE BOŽJE U
ŽUPI GOSPE OD RUŽARIJA, VRLIKA – SVI
SVETI I DUŠNI DAN**

1. 11. (nedjelja)

Svi sveti, svetkovina

9:00 sati

sv. misa u crkvi sv. Jure na Maovicama

10:30 sati

sveta misa za narod u župnoj crkvi Gospe od Ružarija u Vrlici

12:00

sati sveta misa u crkvi svetoga Josipa Radnika u Ježeviću (za vjerne pokojne koji počinjavaju na groblju – Ježević)

Poslije svetih misa na Maovicama i u Ježeviću molitva za vjerne pokojne s odrješenjem.

2. 11. (ponedjeljak)

Spomen svih vjernih pokojnika

9:00 sati

sveta misa u crkvi svetog Jure na Maovicama (za vjerne pokojne koji počinjavaju na groblju sv. Jure, Maovice)

10:30 sati

sveta misa u crkvi svetog Petra na groblju u Vrlici (za vjerne pokojne koji počinjavaju na groblju svetog Petra u Vrlici)

12:00 sati

sveta misa u crkvi svetog Luke u Štikovu (za vjerne pokojne koji počinjavaju na groblju svetog Luke u Štikovu)

Poslije svetih misa molitva za vjerne pokojne s odrješenjem.

TELEFONSKI IMENIK

ATC VRLIKA

VAŽNIJI TELEFONSKI BROJEVI

A

Ambulanta 827-211
Ordinacija dr Ana Vukušić-Vučković 827-005
Ordinacija dr Rino Rančić 827-255

B

Banka - Splitska banka 827-171
"Barbara", Vila 098 92 33 992

C

Caffe bar "M" 827-270
Crveni križ 827-201

D

Dječji vrtić "Zvončić" 827-022

E

"Ero" Restoran mob. 098 310 469

H

Hitna pomoć 194
Hvidra 827-300
Hrvatski zavod za zapošljavanje 827-015

G

Govornica G. Maovice 827-705

I

INA 827-029
091 49 71 257
Konkurent "Oluja" 827-163
Ljekarna 827-010
Matični ured 827-007
"Oluja" trgovina 827-094
Općina Vrlika 827-023
827-024
fax: 827-222

O

Osnovna škola 827-144
827-017

P

Pogrebno poduzeće Zorić 022/ 663-279
Frano 098 257 427
Bruno 098 429 290
Poštanski ured (HP) 827-018
Govornice: 827-226 i 827-228

R

Remeta Slavko Juka Blažević (Maovice) 827-723
Restoran "Ivan" (Civljane) 827-233
"Roma" - PVC stolarija 827-324

T

Turistička zajednica 827-460

U

Usluga 827-019
827-240

V

Vatrogasci (DVD Vrlika) 827-035
Veterinarska stanica 827-002
Veterinarska stanica S. Šimundža 827-196

Z

Zavod - Vrlika (centrala) 827-011
Ravnateljica 827-048
Zavod govornica 827-118
fax: 827-344

Ž

Župni ured (tel/fax) 827-200
Župnik - fra Ivan Šimunac, 098 165 8515

IMPRESSUM

VRLIČKO KOLO
LIST ŽUPE GOSPE OD RUŽARIJA VRLIKA
God. XXIX. Vrljka, Rožarica 2025. Br. 1. (35.)

Izdavač:

Župni ured Gospe od Ružarija - Vrljka
Petra Mišura 2, 21236 Vrljka
OIB: 673698595446
tel.: 021/827-200

Facebook stranica: Gospa Rožarica Vrljka

E-mail: zupavrljka@gmail.com

Glavni urednik: fra Ivan Režić

Odgovorni urednik: fra Ivan Šimunac

Uredničko vijeće:

fra Ivan Šimunac
fra Tino Labrović
fra Ivan Režić
Ivo Mišur
Ivana Grabić

Lektura:

Ivana Grabić, prof.

Fotografije:

Arhiv Centra za rehabilitaciju "Fra Ante Sekelez"
Arhiv grada Vrljke
Arhiv HNK Vrljke
Arhiv HPD Zolj
Arhiv OŠ Milana Begovića
Arhiv Župe
Robert Fajt
Borko Gunjača
Lucija Jakelić
Petar Malbaša
Katarina Ponjević-Romić
Ivan Režić
Mario Vujević
Mate Šakić
Marina Turudić
Monika Vrgoč
Anna Maria Žeravica

Naslovna stranica:

S proslave Dana pobjede i domovinske
zahvalnosti, arhiv Župe

Posljednja stranica:

Zajednička fotografija ispred župne crkve
na Uskrs 2025., Lucija Jakelić

Grafički urednik:

Anja Kovačić

Tisak:

Tiskara Kovačić, Omiš

List izlazi povremeno i uzdržava se
dobrovoljnim priložima vjernika

Naklada:

550 komada

Žiro račun župe Vrljka:

OTP banka: 2330003-1100316998
IBAN: HR7423300031100316998

ISSN 1332-4632

